

ave maria

**GLASILO SESTARA DOMINIKANKI
KONGREGACIJE SVETIH ANĐELA ČUVARA**

GOD. XXXIII., br. 3 (95) 2014.

SADRŽAJ

Riječ č. majke	3
Iz Uredništva AM	5
Glas Crkve: Papa Pavao VI. proglašen blaženim	6
Godina posvećenog života (AA)	10
Redovnički band aid: Hvala redovnika (AA)	17
Papa o krunici	18
Zašto imamo Anđele Čuvare (D. Stojić)	19
Ozanina stranica: Blažena Ozana (B. Radulović, Int.)	20
Iz Tajništva Kongregacije (s. B. Rudić)	23
IDI – Doživotni zavjeti s. Marije Magdalene (A.A.)	25
Prvi zavjeti s. Dolores Munitić	31
S. Ani Begić uručena doktorska diploma	32
Višestruka slavlja u Korčuli (A.A)	33
Nova imenovanja pri HKVRPPa i u drugim institucijama (č. majka, s. Ana, s. Josipa P., s. Antonija, s. Jakica)	35
Stoljeće od rođenja R. Kuparea (OP)	38
Mala reportaža iz Lurda i Fatime (s. S. Sente)	66
Ostale vijesti iz OP obitelji (sabrала s. S. Sente)	70
Duhovna obnova za mlade (A. Dagelić i S. Cindori)	71
Svečano proslavljenja 50. oblj. S. Pavli u Splitu ((AA))	73
Velikani OP reda: Fr. Jacques Loew (I. Armand)	81
Da se bolje upoznamo: s. Lujza Apan	84
Što ima nova u kat. knjižarama: (sabrала s. Slavka S.)	92
Što kažu naše najmlađe: Bijelo kao u snu (s. J. Dražić)	96
Sjećam se (s. M. Puškarić)	97
Ruke (s. J. Dražić)	97
Dolazak (s. D. Munitić)	98
Stranice povijesti: 85. obljetnica dolaska dominikanki u Zagreb (I. Armand)	99
Naši pokojnici: o. Ivo Martinić	107
Stana Matić.	109
Anita Brunet (s. M. V. i s. I. Š.)	112
Meditativni kutak: Možeš li biti svetac i ostati normalan (p. I. Mandurić)	113
Zeleni kutić (s. M. K. Strižak)	114

GLASILO SESTARA DOMINIKANKI
KONGREGACIJE SVETIH ANĐELA ČUVARA
Uređuje: s. Slavka Sente, Zagreb, Kruge 44/a

Tel. (01) 6129-210; e-mail: slavka.sente@gmail.com ili ssente@inet.hr

RIJEČ ČASNE MAJKE

Drage moje sestre,

Dani i godine prolaze kroz nas i pored nas. Postajemo starije i iskusnije, umornije i bezvoljnije. Jesmo li s godinama mudrije, pronicljivije, sretnije i ponosnije na sve što smo stvorile i stvaramo oko sebe i u sebi?

Poslije pet, deset, trideset i više godina u samostanu, možemo li kazati da smo ispunile svoje poslanje, da smo sretna i radosna bića čiji se miris svetosti nadaleko osjeća? *"Budite, dakle, savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski"* (Mt 5,48), tražio je Isus od svojih slušatelja. Ne zavaravajmo se govoreći da je to nemoguće pokušaj. Istina, svetost je bitnost samoga Boga. Mi ostali smo sveti koliko koliko smo u dodiru s Bogom, koliko s milošću surađujemo. Sveti smo u tolikoj mjeri koliko otkrivamo Lice Kristovo, koliko njegove attribute živimo i u životu primjenjujemo. Sveti su pojedinci koji oko sebe siju mir, radost, poštivanje dostojanstva drugoga, koji prepoznaju patnju i strepnje i s ljubavlju ih uklanjaju, to su oni koji znaju oprštati, koji su milosrdni, u svakome vide dijete Božje i tako se prema njemu odnose.

Potrebno je trajno umiranje da bi drugi, da bi zajednica živjela: umiranje vlastitim prohtjevima, osobnim mjerilima, svome ja, sve u cilju da bi drugi živjeli. Svim dobrim plodovima, materijalnim i duhovnim potrebna je hrana od koje se živi: Riječ Božja, sakramenti i milosti, pojedinci u zajednici koji su postali putokazi i koji svojim primjerom i svojom ljubavlju pomažu svima koji posrću, koji uzdišu, koji plaču jer se ne osjećaju ugodno u svojoj zajednici. Naše mjere bi trebale biti po mjeri čovjeka, slabog čovjeka koji nikada do kraja nije dovršen. Bog mi daje upravo takve sestre. To je njegov dar meni osobno i našoj zajednici. Sa zahvalnošću nam ih je prihvatići, pomagati im na putu, ohrabrvati i poticati, nikoga ne gledati kroz njegove sjene, već kroz nakanе srca. Jao, sestre, svakoj od nas, koja postane kamen spoticanja drugima, koja

uvijek ima pravo, koja svijet kroji i mjeri po svojim mjerilima.

Krist je napustio visine i snizio se do zemlje, postavši jedan od nas. U ljudskom tijelu, s mukama običnog čovjeka, s preprekama o koje se svatko od nas spotiče, ispunjen ljubavlju, tom zahtjevnom mjerom međusobnih odnosa, zakone je stavljaо pod upitnik, kršio je običaje. Mnogi ga nisu razumjeli niti shvaćali, a tražili su ga: i javna grešnica, i carinik Matej, Josip Arimatejac i Zakej, ljudi svih staleža i položaja.

Iz njega je govorio Duh koji osvaja, koji opplašta, oslobađa i osnažuje. Isus je došao na svijet da nas učini svojim učenicima, da mu postanemo slični i da nastavimo živjeti njegova mjerila odnosa. Neka se Krist uvijek iznova u nama rađa. neka mu naše srce bude dom, a mi glasnici njegove dobrote i nježnosti, njegove skrbi za ljudski duh, dušu i tijelo. Krist nam je utro stazu življenja, pozvao nas da ga slijedimo.

Drage sestre, braćo i prijatelji, neka u svakom srcu bude trajno blagdan Božića. Kad Isus dođe neka nađe pripremljen, topao, čist i ljubavlju ispunjen dom.

Vaša, u Kristu i svetom Ocu Dominiku,

s. Katarina Maglica, OP

vrhovna poglavica

IZ UREDNIŠTVA AVE MARIA

Božić – Bog dolazi u našu povijest, u naš život. Je li to nešto nova? Je li to nešto neočekivanog? Je li to prvi put?

Prema svim vanjskim pokazateljima, ukrašenim ulicama, kućama, bogatim delicijama, izgleda da je već to dobro uhodana, poznata, i za neke uvelike unosna praksa. No, čini mi se da je uzaludno stavljati se u kolonu kritizera tog svjetskog biznisa i potrošnje, kad ionako ne možemo sami zaustaviti taj trend. Korisnije je, zato, stvarati novu kolonu, kolonu molitelja i Bogotražitelja, širiti ozračje čežnje za Emanuelom. Možda nam upravo to vrijeme, u kojem živimo, diktira način na koji ćemo djelovati. S jedne strane pokazuje glad za mirom, a s druge strane, svjedoci smo svakodnevnog ugrožava-

nja tog mira. Mnogi traže Boga, drugi ga žele pošto-poto ignorirati. Zagovara se absolutna sloboda, a Božje zapovjedi, suprotno njihovu stavu, pokazuju da ta sloboda nije samo za povlaštene, nego, naprotiv, za svakoga čovjeka. I tu dolazi do sukoba. Kad bi samo svratili svoj pogled na Novorođenoga koji je, s punom slobodom izabrao put malenosti, sebedarja, nena-metljivosti! Kod njega se osjećaju slobodnima i ljudi i životinje i sama priroda. Umjesto raskoši boja, mirisa i svjetla isplati se barem na trenutak prignuti koljeno, sagnuti se nad Malenim, zagledati se u njegove bezazlene oči, i eto oslobođenja!

Znam da ćete to učiniti i biti jako sretni. To vam svima od srca želim.

Ovaj broj AM je prilično bogat i stranica-ma i sadržajima. U proteklom su se vremenu dogodile važne stvari: doživotni i prvi zavjeti, Dani Kongregacije u Šibeniku, proslave jubileja u Korčuli, započela Godina posvećenog života i mnoge druge stvari. Nećete moći odoljeti dok ne pročitate do zadnje korice.

Sretan i radostan Božić i obilnu glad za sve-tošću u cijeloj 2015. godini, želi

Urednica

PAPA PAVAO VI. PROGLAŠEN BLAŽENIM

u nedjelju 19. listopada 2014.

Rođen: 26. rujna 1897. Zaređen za svećenika 29. lipnja 1920.

Izabran za Papu 21. lipnja 1963. Preminuo 6. kolovoza 1978. od srčana udara, u Castel Gandolfu). Blaženim ga je proglašio papa Franjo, 19. listopada 2014.

U nedjelju 19. listopada, na svečanoj misi na Trgu sv. Petra u Vatikanu, prigodom završetka izvanredne biskupske sinode posvećene obitelji, papa Franjo je proglašio blaženim papu Pavla VI. Na misi je sudjelovalo više od 70.000 vjernike iz svih dijelova svijeta, a posebno su brojne bile skupine vjernika iz biskupijâ Brescia, Milano i Rim, uz koje su vezani život i služba pape Montinija. Sveti se Otac u homiliji dotaknuo života i primjera novoga blaženika, kao i sinodskih tema.

Govoreći o zadnjim danima rada sinode, Papa je istaknuo kako je to bilo izvanredno iskustvo, u kojem se doživjela sinodalnost i

kolegijalnost te se osjetila „moć Duha Svetoga, koji stalno vodi i obnavlja Crkvu“, u njezinu poslanju povijanja rana i obnavljanja nade mnogih koji su nadu izgubili. Sveti je Otac zahvalio za konstruktivno sudjelovanje u radu sinode te poželio da Duh Sveti nastavi pratiti i redovitu biskupsku sinodu sljedeće godine. „Sijemo i nastavljamo sijati, strpljivo i ustrajno, sa sigurnošću da je Gospodin taj koji daje rasti onome što smo mi posijali“ – zaključio je po tom pitanju papa Franjo.

Spominjući se novoga blaženika, pape Pavla VI., Sveti je Otac istaknuo kako je upravo on ustanovio biskupsku sinodu. „Kada gleda-

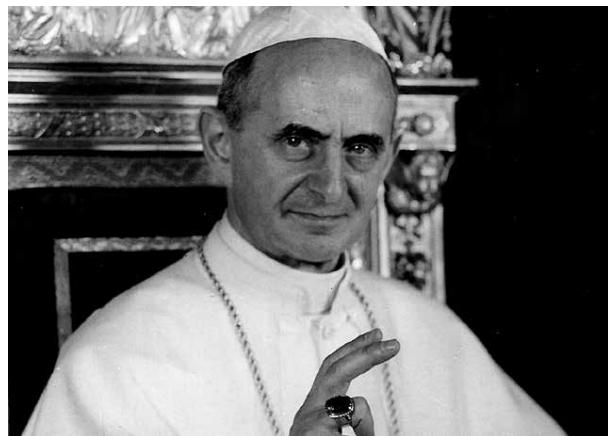
mo na tog velikog Papu, tog hrabrog kršćana, tog neumornog apostola, ne možemo drugo nego pred Bogom reći riječi koje, koliko su jednostavne, toliko su od srca: hvala! Hvala ti, naš dragi i ljubljeni papa Pavle VI.! Hvala ti na tvojem skromnom i proročkom svjedočenju ljubavi za Krista i njegovu Crkvu“ – uskliknuo je Papa Franjo.

U osobnom dnevniku pape Montinija, o završnom zasjedanju Drugog vatikanskog koncila napisano je sljedeće: „Možda me je Gospodin pozvao i dao mi ustrajnost za ovu službu ne zato što sam osobito prikladan za nju, ni da bih upravljao i spasio Crkvu od njezinih sadašnjih teškoća, već da bih mogao trpjeti za Crkvu, i to

na način koji će učiniti jasnim da je On, i nitko drugi, njezin upravitelj i spasitelj.“

„U ovome blista poniznost i veličina blaženog Pavla VI.: pred navalom sekulariziranog i neprijateljskog društva, mogao je biti postojan, s dalekosežnim pogledom i mudrošću, ponekad i osamljen – za kormilom Petrove lađe, nikada ne gubeći svoju radost i povjerenje u Gospodina“, rekao je papa Franjo, te nastavio kako će kršćanski narod uvijek biti zahvalan papi Montiniju i za apostolsku pobudnicu *Marialis Cultus*, kao i zato što je prigodom zatvaranja trećeg zasjedanja Drugog vatikanskog koncila, **Mariju proglasio „Majkom Crkve“**.

NEKOLIKO CRTICA IZ ŽIVOTA NOVOG BLAŽENIKA, PAPE PAVLA VI.

Nakon smrti pape Ivana XXIII., 3. lipnja 1963., za novog je Papu, 21. lipnja 1963., izabran kardinal Giovanni Battista Montini, koji je uzeo ime Pavao VI. Konklave za izbor novoga pape bile su kratke. Trajale su dan i pol.

Papa Pavao VI. bio je na čelu Katoličke crkve 15 godina. U tom je razdoblju pokrenuo mnoge projekte: Na njegovu je inicijativu uveden **Svetiški dan mira 1. siječnja**, na Novu godinu.

Na probleme gladi i nerazvijenosti u svijetu, probleme Trećega svijeta odgovorio je svojom **socijalnom enciklikom Populorum progressio**.

Odgovarao je i na druge teške probleme, među kojima i na problem prenošenja ljudskoga života, u **enciklici Humanae vitae**, ali je baš u tom slučaju nailazio i na kritiku i na otpor.

Osim toga, uveo je i druge razne novine:

odrekao se tijare, nakon što se njome, kao zadnji papa, u prisutnosti 94 posebne delegacije iz cijelog svijeta i velikog mnoštva vjernika na Trgu sv. Petra, 30. lipnja 1963., svečano okrunio. Postao je papa – putnik, obišavši svih pet kontinenata. Postao je papa dijaloga s nesjedinjenim kršćanima; s pripadnicima nekršćanskih religija, pa čak i s ateistima i suvremenim svijetom. Proveo je u djelo **liturgijsku obnovu**, a s njome i **narodne jezike uveo u liturgiju**. Uveo je **redovito održavanje Sinode biskupa**, još više je internacionalizirao i **proširio kardinalske kolegije i Rimsku kuriju**.

Rođen je **26. rujna 1897.** u Concesiju kod Brescije, od oca Giorgia, čuvenog liječnika, i majke Judite. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1920.

Biskup iz Brescije poslao je svoga mladog svećenika Montinija u Rim, gdje je od 1920-1922. bio pitomac Lombardijskog sjemeništa, polazeći predavanja na Gregorijani i na državnom Rimskom sveučilištu.

Već god. 1923. Montini stupa u neposrednu službu Svetе Stolice. Bio je najprije poslan kao »adetto« u Apostolsku nuncijaturu u Varšavu, gdje je tada bio nuncij Lorenzo Lauri. No nakon nekoliko mjeseci boravka u poljskoj prijestolnici već se u jesen iste godine vratio u Rim. Nije

mu odgovarala poljska kontinentalna klima. Vrativši se u Rim, jedno je vrijeme studirao na Crkvenoj diplomatskoj akademiji. U listopadu 1924. započinje svoju djelatnost u Vatikanskom državnom tajništvu. U isto je vrijeme bio duhovni savjetnik rimskoga Kružoka katoličkih svećučilištaraca.

U Državnom tajništvu postao je god. 1925. minutant, a u isto vrijeme nacionalni asistent Udruženja katoličkih studenata Italije. Godine 1931. postao je docent povijesti crkvene diplomacije na Crkvenoj diplomatskoj akademiji.

Kako je u Državnom tajništvu bila uočena Montinijeva savjesnost, izvanredna radna sposobnost, on je 11. rujna 1937. postao substitut za redovite crkvene poslove u istome Tajništvu, dakle, jedan od prvih suradnika kardinala dr-

žavnoga tajnika, koji je tada bio Eugen Pacelli, budući papa Pio XII., a kasnije i samoga svetoga oca Pija XI. Ovaj ga je kasnije postavio nadbiskupom u Milanu.

Od najvećih Montinijevih pastoralnih pothvata u Milanu valja spomenuti velike misije god. 1957. u kojima je sudjelovalo preko tisuću misionara, propovjednika, konferencijera. Duša je i koordinator svega toga golemoga posla bio sam revni nadbiskup Montini.

MI HRVATI dugujemo zahvalnost Pavlu VI. za kanonizaciju prvoga hrvatskog sveca sv. Nikole Tavelića, za beatifikaciju Leopolda Mandića, što je zagrebačkog nadbiskupa Franju Šepera imenovao kardinalom, a kasnije i pročelnikom Kongregacije za nauk vjere, što nam je dao metropoliju na Rijeci i u Splitu.

SVJEDOČANSTVO BLAŽENIKOVOG TAJNIKA MONS. MACCHIJA

Obnavljajući uspomene na duhovni profil Pavla VI., njegov dugogodišnji osobni tajnik, monsinjor Macchi, otkrio je 1979. u milanskoj katedrali, za vrijeme svečanosti u počast prve obljetnice smrti Pavla VI., da je papa Pavao VI. na svom putu na Daleki istok u onom atentatu u Manili bio stvarno ranjen, »ranjen u prsa, na sreću ne smrtno«. Papa je iz te gužve izišao posve smiren, s blagim osmijehom. Kad se nakon toga očima susreo sa svojim tajnikom Macchijem, svojim mu je pogledom upravio prijekor što je atentatora onako nasilno udaljio.

Don Macchi je otkrio o Pavlu VI. i ovo: »Nitko, sigurno, nije mogao pomicati da Papa, osim što trpi od artroze, ima oko pojasa i bodljkav cilicij – lančić – što mu je prodirao u meso. Bilo je to sredstvo koje je ljubomorno držao u tajnosti, a koje upotrebljavaše u zgodama koje su od većeg značenja za Crkvu.« To se dogodilo u božićnoj noći god. 1974. kad je Pavao VI. obavljao obred otvaranja Svetih vrata, a time i Svetе jubilarne godine. Tada mu je bilo već 77 godina. U takvim i sličnim zgodama, a osobito za vrijeme Korizme, Pavao VI. je činio veće pokore.

Naglasio je kako je Montinijev život sav bio u znaku askeze u kojoj je neprestano rastao. »Pavao VI. je na stvaran i divan način vezao aktivni s kontemplativnim životom te svojim primjerom kršćaninu XX. stoljeća pokazao tip moderne duhovnosti, davši svoj duhovni i religiozni odgovor na tjeskobu modernog egzistencijalizma.«

»Bio je to čovjek koji je mnogo razmatrao o Bogu. Iz toga se razmatranja znao uvijek s poštovanjem diviti Božjim stvorenjima. Znanstvena su ga otkrića očaravala. Sjećam se s kakvim je zanosom pratio avanture prvoga čovjeka na Mjesecu. Iz istog je izvora izvirala i njegova velika ljubav prema umjetnosti, glazbi, pjesništvu. A sve se to pretakalo u iskrenu

zahvalnost prema Stvoritelju, no i prema ljudima.«

Nakon svog izbora za papu, Pavao VI. je pisao: »Jedinstven položaj! Valja reći da me stavlja u krajnju osamljenost. Ne moram se bojati, ne moram tražiti vanjski oslonac koji bi me odterio moje dužnosti kad valja odlučivati, preuzimati svaku odgovornost, voditi druge pa iako to izgleda nelogično i možda apsurdno. I trpjeti moram sam. Povjerljive utjehe mogu biti samo rijetke i diskretne: dubina duha ostaje sa mnom. Ja i Bog.«

Taj razgovor s Bogom, pripovijeda don Macchi, naročito je bio intenzivan na svršetku dana »kad bi Papa kasno uvečer posve sam, u tami, klečao na podu u svojoj kapelici«. Iz njegove velike ljubavi prema Kristu proizlazila je isto tako velika ljubav i prema Crkvi. A njegova je najveća muka bila, kaže don Macchi, »kad je čuo o otpadu onih nekoć dobrih, osobito svećenika i redovnika, te kad je morao potpisivati dekrete o laicizaciji svećenika. Tada bi ponavljal: 'To je moj najteži križ!'« - svjedočio je, između ostalog, mons. Pasquale Macchi Montinijevo tajnik, još dok je on bio nadbiskup u Milanu i kasnije za cijelogra njegova pontifikata u Vatikanu. /Bitno.net

Crkvi je prvo sredstvo evangelizacije svjedočanstvo izvornoga kršćanskog života, predanog Bogu u zajedništvu koje ništa nije kadro uništiti i ujedno u bezgraničnoj revnosti predanog bližnjemu. „Suvremeni čovjek radije sluša svjedočike nego li učitelje – rekli smo nedavno skupini laika – ili ako sluša učitelje, sluša ih zato što su svjedočici“ ... Crkva će dakle, evnagelizirati svijet ponajprije svojim ponašanjem, svojim životom, tj. življениm svjedočanstvom svoje vjernosti Gospodinu Isusu, svjedočanstvom života i predanosti, slobodom pred silama ovog svijeta, jednom riječi – svetošću. (Pavao VI. „Evangelii nuntiandi, 41)

»Predraga djeco Bezgrešne,
želim da vas ona hrani mlijekom svojih milosti,
da vas ona miluje, da vas ona odgaja
kao što je učinila s Isusom, našim starijim bratom,
kako bi Božanski Zaručnik duša
u nama prepoznao one iste oči, isto srce, iste crte lica
koje mu je dala Majka, Bezgrešna.«

Sv. M. Kolbe, 27.10.1932.

GODINA POSVEĆENOŽIVOTA

30. studenog 2014. – 2. veljače 2016.

Papa proglašio 2015. Godinom posvećenog života

Iduća, 2015. godina bit će posvećena posvećenom životu, najavio je papa Franjo primivši u petak 29. studenoga u audijenciju 120 vrhovnih poglavara koji su u Rimu sudjelovali na 82. općem zasjedanju Unije vrhovnih redovničkih po-

glavara. Kako jejavila Vatikanska informativna služba, Papin susret s vrhovnim poglavarima trajao je puna tri sata premda je bio predviđen samo kratki susret.

Susret je protekao u srdačnom i bratskom razgovoru posvećenom glavnim pitanjima i izazovima s kojima se susreće redovništvo, a na kraju susreta Papa je najavio da će 2015. godina biti posvećena posvećenom životu.

“Hvala vam za ono što činite i za vašu vjeru i služenje. Hvala vam za vaše svjedočenje, kao i za poniženja kroz koja ste morali proći”, rekao je Papa oprštajući se od redovničkih poglavara. (ika / gk)

Papa Franjo redovnicima i redovnicama: Očekujem da ‘probudite svijet’!

Očekujem da ‘probudite svijet’ jer je proroštvo glavno obilježje posvećena života – stoji u pismu pape Franje redovnicima i redovnicama za Godinu posvećena života, koja je započela 30. studenog, odnosno na prvu nedjelju došašća. U pismu Sveti Otac govori o ciljevima, očekivanjima i obzorima ove posebne godine koja završava 2. veljače 2016. godine.

Papa Franjo govori o tri glavna cilja u redovničkom životu, a prvi je „sa zahvalnošću gledati na prošlost“ da se živim održi vlastiti identitet i svi vidici karizme. Drugi je pak „strasno živjeti sadašnjost“, živeći Evandelje u

duhu zajedništva, a treći je „s nadom prigriliti budućnost“, unatoč teškoćama koje se susreću u redovništvu, počevši od krize zvanja.

Papa potiče mlađe redovnike i redovnice da ne popuštaju napasti brojeva i učinkovitosti, te da se ne oslanjaju samo na vlastite snage. Mašta ljubavi ne poznaje granice, a potreban je polet da se Evandelje nosi u kulture i razne društvene okvire. U zajednici radosno življena vjera čini Crkvu privlačnom – tvrdi papa Franjo.

Svjedočenje bratske ljubavi, solidarnosti i dijeljenja snaži Crkvu, koja bi trebala biti kovačica proroka, kadrih iščitavati znakove vremena

i tumačiti zbivanja, osuđujući grijeh i nepravde. Papa očekuje da osobe posvećenoga života „stvaraju mesta“ gdje se živi evanđeoska logika dara, bratstva, različitosti i uzajamne ljubavi.

Idealno mjesto za takav život jest redovnička zajednica. Papa želi da Godina posvećenoga života potakne suradnju raznih zajednica u prihvatu izbjeglica, blizini siromašnima, u navije-

štanju Evanđelja i u molitvi. Premda piše osobama posvećena života, Papa nije zaboravio važnu ulogu laika koji s posvećenim osobama dijele ideale, duh i poslanje, a potaknuo je biskupe da u redovničkim zajednicama podupiru izvorne karizme kako bi u Crkvi blistala ljepota i svetost posvećena života. (RV | Bitno.net)

Potpuni oprost u Godini posvećenog života

Sveta Stolica je na svetkovinu Krista Kralja objavila dekret o potpunim oprostima tijekom Godine posvećenoga života. Kako bi se proširila obnova ustanovâ posvećenoga života u vjernosti prema karizmi utemeljitelja te utvrdila vjera, nada i ljubav – piše u dekretu – Apostolska pokorničarna „udjeljuje potpuni oprost pod uobičajenim uvjetima (sakramentalna ispovijed, euharistijska pričest i molitva na nakane Svetoga Oca), svim članovima ustanovâ posvećenoga života i svim drugim vjernicima“. Oprost je moguće stići i za duše u čistilištu, a može ga se dobiti od 30. studenog ove godine do 2. veljače 2016., kada će Godina posvećenoga života biti svećano zaključena. Podsjetimo, da bi se dobio *potpuni* oprost, nužna je potpuna nenavezanost na grijeh, čak i laki. U suprotnom je oprost *djełomičan*. Moguće je za sebe stići jedan potpuni oprost u danu, dok se još jedan može dobiti za preminule.

Prilike za dobivanje oprosta koje navodi dekret jesu:

Prvo, međunarodni susreti i slavlja u Rimu, kako su određeni prema kalendaru Zbora za po-

svećeni život, kada se razumni dio vremena posveti pobožnim mislima i zaključi s Očenašom te ispovješću vjere u bilo kojem odobrenom obliku i pobožnim zazivom Djevice Marije.

Drugo, u svim ostalim biskupijama, prilikom danâ posvećenoga života ili biskupijskih slavlja određenih za Godinu posvećenoga života, kada se pobožno pohodi katedrala ili drugo sveto mjesto određeno u skladu s mjesnim ordinarijem ili pak samostanska crkva, oratoriji ili klauzurni samostan, te se javno moli liturgija časova ili se razumno vrijeme posveti pobožnim mislima i zaključi s Očenašom, ispovješću vjere u bilo kojem odobrenom obliku i pobožnim zazivom Djevice Marije.

Članovi ustanovâ posvećenoga života koji zbog bolesti ili drugih teških razloga ne mogu posjetiti sveta mjesta, mogu dobiti potpuni oprost ako, uz uobičajene uvjete, ta mjesta „duhovno pohode s dubokom željom prikazati poteškoće i боли svojega života milosrdnome Bogu, posredstvom Marije, uz već naznačene molitve“ – Očenaš, Vjerovanje i zaziv Blažene Djevice. (RV | Bitno.net)

Okružnica pape Franje za Godinu posvećenog života

– Radujte se –

Povodom Godine posvećenog života, Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života objavila je dvije okružnice: "Radujte se..." iz veljače 2014., i „Ispitujte“, koje je uredio i predstavio tajnik Kongregacije mons. J. R. Carballo, ofm. Obje su već objavljene na talijanskom jeziku u izdanju Vatikanske izdavačke kuće (dalla Libreria Editrice Vaticana).

Početak Godine posvećena života povezan je s obljetnicom objavljivanja Konstitucije *Lumen gentium*, a završetak povodom 50. obljetnice objavljivanja Dekreta *Perfectae caritatis*.

Tajnik Carballo je na kraju potaknuo redovničke poglavare da ovu godinu dobro programiraju u svojim zajednicama i da ponude svoje prijedloge i na široj razini, koji će pomoći svima življenje ove godine posvećenoga života kao istinske "godine milosti."

Prva okružnica, „Radujte se“, namijenjena je upravo osobama posvećenoga života i predstavlja duhovni hodogram ususret Godini posvećenoga života.

Tri su cilja Godine posvećenog života:

Prvi je "sa zahvalnošću se spomenuti nedavne prošlosti", počevši od Drugoga vatikan skog sabora i, 50. obljetnice koncilskoga dekreta *Perfectae caritatis* o obnovi posvećenog života.

Drugi je cilj "s nadom prigrliti budućnost", sa svješću da kriza kroz koju prolazi društvo i sama Crkva dotiče u punini i posvećeni život. Ta se kriza ne smije shvatiti "kao predoblje smrti, nego kao kairos, prava prigoda za duboki rast, a s time i za nadu potaknutu sigurnošću

da posvećeni život nikada neće moći nestati iz Crkve, jer ga je želio sam Isus kao neizostavan dio svoje Crkve".

Treći je cilj Godine posvećenog života "sa strašću živjeti sadašnjost", a to podrazumijeva zaljubljenost, istinsko prijateljstvo, duboko zajedništvo. To je upravo ono što "čini lijepim život tolikih muškaraca i žena koji zavjetuju evanđeoske savjete i iz bližega slijede Krista u tom životnom staležu". (ika/gk)

Glavna poruka okružnice „Radujte se“ sadržana je u dvije ključne riječi: *Radujte se!* i *Utješite se!* Nadahnuće svojih tvrdnji Papa nalazi u Bibliji (Iz 66,10-14 i Iz 40,1-2). Te dvije riječi, *Radujte se* i *Utješite*, osobito su važne u trenutcima krize, žalosti i neplodnosti, kroz koja svatko prolazi tijekom svoga života. Bog nam se upravo tada pokazuje kao onaj koji nas ljubi, razumije i želi izbrisati svaku suzu s naših očiju. On daje smisao i puninu života, otvara nove vidike života, ulijeva nadu. Oslobođeni straha ne можemo nego radovati se i tu radost prenosi ti drugima. Ljepota posvećenoga života očituje se u našem velikodušnom odazivu na poziv ljubavi u radosti pozitivnog odgovora vjernosti. Ovom nas okružnicom Papa Franjo poziva da se zaustavimo na radosti trenutka kada nas je Isus pogledao. A u tom njegovu pogledu pronaći ćemo smisao svoga poslanja: služenje Crkvi, siromašnima, svijetu, nositi ljudima Božju utjehu, svjedočiti Božje milosrde. Papa nas poziva da izidemo iz sebe, iz svojih egoističnih interesa i da idemo ususret ljudima, njegujući zajedniš-

tvo i kulturu susreta. Obraćajući se u okružni- ci također i laicima, odnosno svim kršćanima, Papa naglašava da kršćani moraju preuzeti radi- kalan stav u obrani identiteta i poslanja Crkve.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života najavljuje objavljiva- nje druge okružnice (nakon prve "Radujte se..." iz veljače 2014.): „**Ispitujte**“. *Posvećenim muš- karcima i ženama u hodu za znakovima Božjim.*

„Posvećeni život“ – navodi se u uvodu – "prihvata kušnju prolaznih sigurnosti, novih situacija, izazovâ u stalnom procesu, pitanjâ

i strastî kojima odzvanja današnji svijet. (...) Ovim se pismom želi svim posvećenim muš- karcima i ženama predati tu dragocjenu bašt- nu, pozivajući ih da *odlučna srca ostanu vjerni Gospodinu* (usp. Dj 11, 23-24) i nastave u tome milosnom hodu. To je, dakle, hod zajedništva i razlučivanja u cilju pronicanja obzora povijesti te postajanja dara na mnogim raskrižjima svije- ta i kulturâ.“

(Kongregacija za ustanove posvećenog ži- vota i družbe apostolskog života - Priopćenje za tisak. Grad Vatikan, 23. rujna 2014.)

POPRUKA VRHOVNE GLAVARICE, S. KATARINE MAGLICA ZA GODINU POSVEĆENOG ŽIVOTA

Drage moje sestre,

Godina posvećenog života upravo započinje. S pravom se pitamo: Što nam Crkva želi kazati, je li nam ona opomena ili nagrada? Kod najave je Sveti Otac, Papa Franjo, 29. studenoga, 2013. po- želio da "evangelica vivendi forma" (evanđeoski način života) koji posvećene osobe žive, uzmo- gne postati plodonosni i živi spomen Evandelja (Usp. Mate Uzinić, Hodogram Godine posveće- nog života, Vjesnik HKVRPP, rujan, br. 2(2014), godina XLII, str.32). Posvećeni život prolazi kroz jedno posebno razdoblje. S jedne strane suočeni smo s očitim znakovima smrti i umiranja: smanjen broj onih koji se pozivu odazivaju; velik broj onih koji odlaze; umor u zauzimanju za Božju stvar; prilagođavanje svijetu; kult individualizma koji razara posluh i zajedništvo, a s druge strane svjedoci smo brojnih izraza vitalnosti i svetosti u Crkvi: niču nove zajednice; otvaraju se nova djela apostolata; procvat pojedinih zajed- nica novim zvanjima, posebno kontemplativne; nova mučeništva i progoni.

Redovništvo je obogaćeno dvjema novim Okružnicama namijenjenim posvećenim muš- karcima i ženama, pod znakovitim naslovima: Radujte se i druga: Istražujte! Vraćaju nas da ponovno otkrijemo dostojanstvo svoga poziva, želete u nama probuditi radost hranjenu susrtima s Isusom Kristom, upozoriti nas na obaveze koje

idu uz poziv i život u zajednici. Bude u nama svijest da smo djeca Duha i da tako trebamo živjeti. Sloboda na koju smo pozvani povezana je s odabirom vrijednosti koje Duhu pristaju. Često nam je zastati pred tajnom odabranosti i poziva koji nam je Gospodin uputio i zapitati se kao sveti Franjo: "Što hoćeš da učinim, Gospo- dine"? Ili još savršenije: "Što nam je činiti, Gos- podine?", pitali su apostoli. Mi smo zajednica i tako nam se vladati.

Ova Godina nas poziva da se češće i dublje družimo s Riječju Božjom, da upoznajemo bit- nost onoga za kojim se uputismo, da mu posta- jemo sličniji iz trenutka u trenutak. Sveti Otac želi da se ne umorimo izgrađivati svoju zajed- nici i zajedništvo. Već su same po sebi te dvi- je stvarnosti znak ovome svijetu kojeg sve više steže obruč individualizma, udaljenosti, nebrige

za druge, hladnoća u komunikaciji, osamljenosti koja izjeda. Ne treba se bojati topline, blizine ni nježnosti koje izviru iz svijesti da smo djeca istog Oca, da nas je On svaku osobno pozvao u ovu Kongregaciju, da smo suodgovorne jedna za drugu, da jedna drugu trebamo pomagati na putu ljudskog i duhovnog odrastanja.

Sveti Otac nas potiče da se susrećemo sa vlastitom stvarnošću, sagledamo svoje odmake od idealja, pronademo prave uzroke vlastitog stanja i zajednički, oslanjajući se na Kristov nauk, na snagu Duha i na karizmu svoga Utetemljitelja, s jačom nadom i vjerom pravimo zaokrete u svom životu.

Već nas je II. Vatikanski Koncil, prije 50 godina, pozvao, u dokumentu *Perfectae Caritatis*, na vjernost Bogu, Crkvi, vlastitoj karizmi i potrebljima ljudi našega vremena. Kristovom pronicavajuću i otvorenošću, njegovom dobrotom i ljubavi prožeti, uspjjet ćemo nešto učiniti sa svojim poslaniem u današnjem svijetu. Važno je da zatvorenim očima ne gledamo na svoje odmake od izvornosti pravog redovničkog poziva, na svoje ljudske nesavršenosti i grešnosti, na svoju tromost koja ne gleda dalje od vlastitih potreba. Želim vam sestre, da ova Godina posvećenog života donese blagoslov preokreta na bolje i svetije življenje, na povratak zdravoj zajednici i zajedništvu.

Vaša u Kristu i svetom Ocu Dominiku,
sестра Katarina Maglica, OP

HODOGRAM

Godine posvećenog života na međunarodnoj i nacionalnoj razini

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života dijeleći i s radošću prihvaćajući želju Svetoga oca Franje da 2015. godina bude Godina posvećenog života predložila je posebni hodogram (od 30. studenoga 2014. do 2. veljače 2016.) koji će olakšati razmi-

šljanja, razmjenu mišljenja, iskustvo crkvenosti, zajedničku molitvu vezanu uz posvećeni život, koji je, "duboko ukorijenjen u primjere i učenja Krista Gospodina, dar Boga Oca njegovoj Crkvi po Duhu Svetom." (VC 1)

1. Godina posvećenog života na međunarodnoj razini

(preuzeto iz www.franjevci.trecoredciglajola.si, prir. fra Z. Brusač:)

U Godini posvećenog života, koja kao geslo ima »Posvećeni život u današnjoj Crkvi: evanđelje, proroštvo, nada« na međunarodnoj je razini predviđeno nekoliko skupova i zajedničkih događaja:

- Otvaranje Godine posvećenog života, Rim, 30. studenog 2014. (prva nedjelja došašća) s molitvenim bdijenjem uoči otvorenja
- Ekumenski kongres redovnikâ i redovnicâ, Rim, 22. - 24. siječnja 2015., s molitvenim bdijenjem posljednjeg dana
- Seminar za odgojitelje i odgojiteljice u posve-

ćenom životu, Rim, 8. - 11. travnja 2015., s molitvenim bdijenjem posljednjeg dana

- Radionica za mlade redovnike i redovnice, Rim, 23.-26. rujna 2015.
- Sabor posvećenog života u jedinstvu, s temom «Posvećeni život u Crkvi – nasljedovanje evanđelja prema budućnosti», Rim, 24. siječnja – 2. veljače 2016.

(U okviru sabora održat će se poseban skup za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog

života s temom «Evandeosko nasljedovanje – trajni oblik života u Crkvi, prema budućnosti. Procesi koji su u tijeku», Rim, 27.-30. siječnja 2016.)

- Molitveno bdijenje u Sv. Petru «Proroštvo, svetost i mučeništvo u svijetu», Rim, 30. siječnja 2016. u 20 sati
- Audijencija kod Svetog Oca, Rim, 1. veljače 2016.
- Euharistijsko slavlje na zaključenju Godine posvećenog života, Rim, 2. veljače 2016.

Za biskupijsku, regionalnu, nacionalnu i kontinentalnu razinu predlažu se i sugeriraju:

I. ISTRAŽIVAČKE RADIONICE u organizaciji papinskih sveučilišta koja vode redovnički redovi o temama i pitanjima (quaestiones) povezanim s posvećenim životom 50 godina od Drugoga vatikanskog koncila.

II. MEMORIA SANCTORUM posvećenog života. Stationes u mjestima od posebnog značenja za apostolat u svijetu.

III. MEMORIA MARTYRUM 20. i 21. stoljeća. Stationes u mjestima posebnog svjedočenja u svijetu.

IV. «CRKVA KOJA IZLAZI». Putovi svjedočenja evanđelja koje utvrđuju i zajednički provode apostolske ustanove, družbe apostolskog života, monaške ustanove, svjetovne ustanove, ordo virginum, nove ustanove.

V. SVJETSKI MOLITVENI LANAC MEĐU SAMOSTANIMA. Stationes u samostanima od posebnog značenja za monaštvo u svijetu.

VI. VIA PULCHRITUDINIS. «Za jedno molim Jahvu, samo to ja tražim: da živim u domu Jahvinu sve dane života svoga, da uživam milinu Jahvinu i dom njegov gledam» (Ps 27,4). Umjetnički jezici u posvećenom životu za kontemplaciju i naviještanje istine i ljepote vjere.

VII. STUDIUM Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života [Interdisciplinarna škola za formaciju u crkvenom učenju i u kanonskim odredbama o posvećenom životu]. On-line monaški odsjek za monahinje.

2. Godina posvećenog života na nacionalnoj razini u Hrvatskoj

U prigodnom pismu redovnicima, redovnicama i posvećenim laicima dubrovački biskup Mate Uzinić, predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, poziva na suradnju i obavještava o događajima koji se za sada planiraju na nacionalnoj razini:

a) Nacionalni susret «svih redovnika i redovnica i Bogu posvećenih laika, redovničkih pripravnika, biskupijskih povjerenika za posvećeni život, kao i laika povezanih s redovničkim zajednicama preko trećih redova», Marija Bistrica, 14. ožujka 2015.

b) «Redovnice, redovnici i posvećeni laici će svojim svjedočanstvom aktivno sudjelovati u predprogramu drugog nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji koji će se održati na Trsatu u nedjelju, 19. travnja 2015.»

c) Redovnički dani 2015., u Zagrebu i Splitu, progovorit će o ostvarenju ciljeva Godine posvećenog života, a oni su, prema pročelniku Kongregacije za UPŽ i DAŽ, kardinalu Joaou Braz de Avizu, «sa zahvalnošću se spomenuti nedavne prošlosti», «s nadom prigrlići budućnost» i «sa strašću živjeti sadašnjost».

d) Susret biskupa HBK-a s redovničkim poglavarima planiran je za 9. lipnja 2015.

»Neka Božjom pomoću i zagovorom blažene Djevice Marije Godina posvećenog života bude plodonosna za sve nas, kako bi posvećeni život, koji i u našoj domovini ima slavnu prošlost, mogao biti tako autentično

življen i u sadašnjosti te postati izazov i za budućnost svima onima koje Bog poziva da mu se posvećenim životom stave potpuno na raspolaganje«, piše na kraju svog pisma biskup Mate Uzinić.

Otvorenje Godine posvećenog života u zagrebačkoj katedrali

Kardinal Josip Bozanić otvorio je, svečanim misnim slavljem u zagrebačkoj katedrali, u nedjelju 14. prosinca, Godinu posvećenog života za zagrebačku nadbiskupiju. Prethodno su redovnici, na slikovit način, prikazali logo Godine posvećenog života.

Obraćajući se brojnim nazočnim redovnicima i redovnicama uputio im je riječi podrške i priznanja za njihov Bogu posvećeni život i rad.

Osvrnuvši se na Evandelje koje govori o Ivanu Krstitelju i njegovu hrabru svjedočenju i poniznu priznanju, kardinal je rekao:

„Ivan (Krstitelj) ostaje primjer dosljednog svjedočenja, poput našeg bl. Stepinca. Stoga pitajmo se u ovom Došašću: Kakav je moj odnos prema Kristu? Stavljam li Isusa na prvo mjesto u svome životu? Poznajem li Isusa, i to ne samo razumskim shvaćanjem, nego koliko ga svjedočanstvom svoga života poznajem, priznajem i volim?

Dragi redovnici i redovnice, poput Ivana i vi živite evanđeosku radikalnost, te ivanovskim proročkim duhom prokazuјte zlo, nepravde i grijeх u hrvatskoj sredini. Sve podložite Bogu, a u životu nemajte drugih interesa osim Božjih. ... Duhovnost zajedništva je mjera redovničkog kredibiliteta. ... Vi ste, draga braća i sestre, od Boga izabrane i posvećene osobe. Budite toga uvijek svjesni. Neka Bog ima prvo mjestu u vašoj službi braći i sestrama u Kristu.

Na poseban način želim dati podršku i ohrabriti naše mlade redovnice i redovnike, te kandidate i kandidatice za redovnički i Bogu posvećeni život. Vaše oduševljenje, vaša spremnost na evanđeosku radikalnost i redovničku dosljednost novi je znak u redovništvu naše Crkve koji ohrabruje i daje nadu.

Fra Jure Šarčević, predsjednik HKVRPP-a:

... želimo da ova Godina posvećenog života uistinu postane milosna za našu Crkvu i za naš hrvatski narod. U današnjem sekulariziranom svijetu, osjeća se nedostatak radosti i zajedništva. „Tehnološka sredstva, - kaže papa Franjo, - mogu priuštiti puno zadovoljstva, ali ne i radost i smisao života.“ Samo Krst može dati radost i smisao i životu i smrti. Mi redovnici i redovnice, pozvani smo biti uporišna točka zajedništva, razumijevanja, prihvatanja i radosti.

Zahvaljujemo stoga papi Franji za ovu godinu posvećenoga života, koju nam je darovao kao posebno milosno vrijeme, da je proživimo u radosti i u zajedništvu s cijelom Crkvom. ... Na osobit način večeras uzdižemo svoje molitve da što prije dočekamo trenutak proglašenja svetim bl. Alojzija Stepinca, da bude našem narodu znak sigurne nade.“

Sabrala s. Slavka Sente

REDOVNIČKI BAND AID SNIMIO HIMNU »HVALA REDOVNIKA«

Hrvatski redovnici i redovnice odlučili su iznenaditi javnost i osnovali su "redovnički band aid" kako bi se odazvali pozivu pape Franje, na njegovu okružnicu **Radujte se**, povodom otvaranja Godine posvećenog života, a koja započinje u prvu nedjelju Došašća 2014. S tim su redovničkim band aidom naši redovnici snimili redovničku himnu zvanu "**Hvala redovnika**".

Papa Franjo nas ovom okružnicom „Radujte se“ poziva da se zaustavimo na radosti trenutka, kada nas je Isus pogledao. Iz toga susreta proizlazi služenje Crkvi, siromašnima, svijetu; nositi ljudima našega vremena Božju utjehu, svjedočiti milosrđe.

Na audiciju za hrvatski "redovnički band aid" odazvalo se oko **stotinu redovnika i redovnica (točnije 114)**.

Snimanje himne preraslo je u multimedijalni projekt s CD-om i DVD-om, koji, osim pjesme uključuje i video spot autora Matka Petrića, audio i video reportažu o stvaranju himne, foto galerije te notne zapise. Redovnička himna i video spot snimani su u studiju "Toneter", zagrebačkim crkvama sv. Vinka Paulskoga i bl. Augustina Kažotića te u više redovničkih zajednica i ustanova u kojima djeluju redovnice i redovnici.

Producent projekta je Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica (HKVRPP), a multimedijalni CD/DVD kao nakladnici objavljaju HKVRPP i Laudato.

Tekst za himnu napisao je Tomislav Baran, a glazbu i aranžman Toni Eterović. Pjesmu je otpjevalo petnaestak solista, te više od sto zborava redovnica i redovnika iz različitih redovnič-

kih zajednica iz cijele Hrvatske. - Soliste je na dvije audicije odabrao stručni ocjenjivački sud sastavljen od poznatih glazbenika, stvaratelja popularne duhovne glazbe: Željka Marinović, Vinko Karmelić i Toni Eterović. Autor video spota je Matko Petrić.

Promocija Himne redovnika je održana u srijedu 26. studenoga 2014. u dvorani „Vijenac“ na Kaptolu.

U programu su sudjelovali predstavnici hrvatskih redovnica i redovnika, te glazbenici, pjevači popularne duhovne glazbe Željka Marinović, o. Anto Bobaš i fra Ivan Matić. Himnu redovnika je otpjevao zbor od 102 redovnice i redovnika, od kojih je bilo šesnaest solista. Njima je mentorica bila Željka Marinović, zborom je dirigirao Vinko Karmelić, a glazbeni producent bio je Toni Eterović.

A kako su snimani refreni i spot za ovu pjesmu, pogledaj na ovim linkovima.

https://www.pixsell.hr/index.php?ctl=show_video&video_id=4394

<https://www.pixsell.hr/agencija/pxl-standard-show/zagreb-u-crkvi-sv-vinka-odrzano-video-i-audio-snimanje-redovnickog-band-aid-a-galerija-381829/>

<http://www.vecernji.hr/hrvatska/stotinu-hrvatskih-redovnika-i-redovnica-javilo-se-na-audiciju-za-redovnicki-band-aid-972303>

U Hrvatskoj ima više od **4000 redovnika i redovnica** i među rijetkim smo zemljama u kojima nema veće krize redovničkih zvanja, nešto je manje redovnica, dok zanimanje za muške redovničke zajednice čak raste.

Najava

NACIONALNI SUSRET REDOVNIKA, REDOVNICA I BOGU POSVEĆENIH LAIKA U GODINI POSVEĆENOŽ ŽIVOTA

14. ožujka 2015., u Mariji Bistrici

Na redovitom godišnjem susretu (2. lipnja 2014.) biskupa, članova Hrvatske biskupske konferencije, s redovničkim provincijalima, članovima Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica, koji imaju sjedište na području HBK, između ostalog odlučeno je da se u *Godini posvećenog života* održi nacionalni susret redovnika, redovnica i Bogu posvećenih laika, kao i laika povezanih s redovničkim zajednicama preko svjetovnih redova, u Mariji Bistrici, 14. ožujka 2015.

Tri su glavna cilja Godine posvećenog života:

1. sa zahvalnošću se spomenuti pedesete obljetnice koncilskog dekreta *Perfectae caritatis*,
2. s nadom prigliliki budućnost i
3. sa strašću živjeti sadašnjost.

Godina posvećenog života:

1. Otvorenje Godine u prvoj nedjelji došašća, 30. studenoga 2014.
2. Nacionalni susret redovnika, redovnica i Bogu posvećenih laika, 14. ožujka 2015., Marija Bistrica
3. Zatvaranja na Svićećnicu, 2. veljače 2016.

PAPA FRANJO O KRUNICI

‘Molim krunicu cijeli svoj život, ona me uvijek prati’

Papa moli tri molitve krunice dnevno, izjavio je njegov bivši tajnik

“Krunica je molitva koja me uvijek prati. To je molitva običnih ljudi i svetaca....To je molitva iz srca”, to su riječi koje je papa Franjo napisao u predgovoru knjige koptskog katoličkog svećenika Yoannisa Lahzija Gaida posvećenoj molitvi krunice, prenosi Vatican Insider.

Gaid je svećenik koji radi mjesec dana u Papinom tajništvu, a knjigu “Krunica. Molitva iz srca” prvotno je objavio na arapskom jeziku, kada je prodana u 130.000 primjeraka, iako su Kopti mala zajednica. Sada je objavljena na talijanskom, a Papa je napisao predgovor za nju.

Kako piše Vatican Insider, ove Papine riječi neće biti nikakvo iznenadjenje za one koji ga poznaju. On redovito posjećuje baziliku Sv. Marije Velike u Vatikanu i moli se pred ikonom Salus Populi Romani koja se čuva тамо. Poznata je i njegova ljubav prema slici Gospe koja razvezuje čvorove, čiji je original video u Njemačkoj, a potom je reprodukcije ponio sa sobom u Argentinu, gdje se razvila nova pobožnost Djevici.

“Papa puno radi, ali uvijek nađe vremena za molitvu krunice. Kada osjeti potrebu, sjedne i moli krunicu. Mislim da to čini najmanje triput dnevno”, izjavio je Papin bivši tajnik mons. Alfred Xuereb.G. An. | Bitno.net

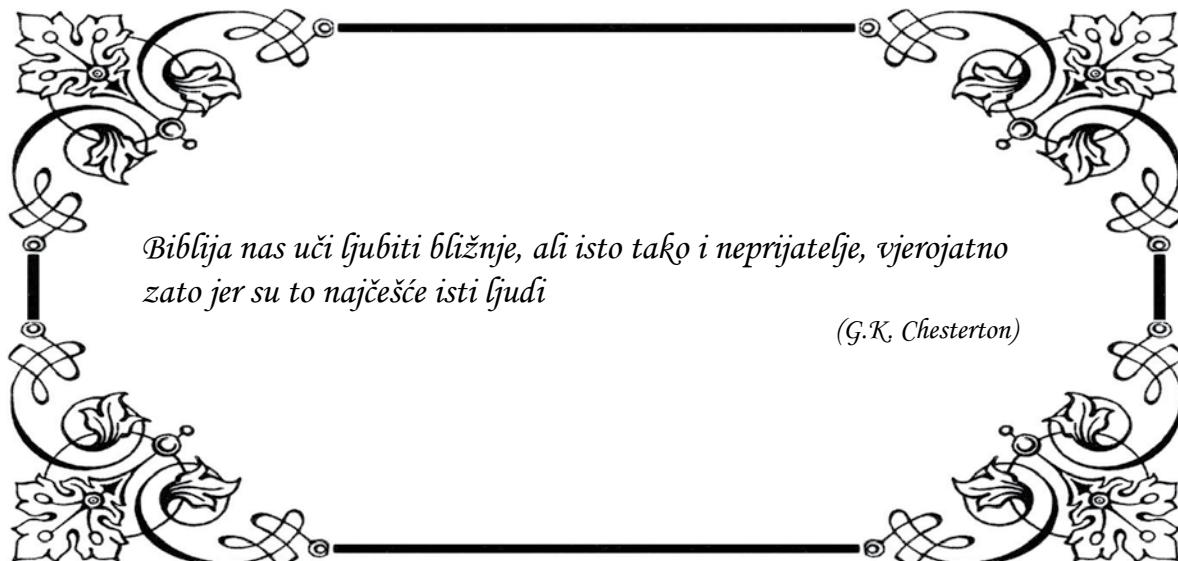

ZAŠTO IMAMO ANĐELE ČUVARE I ZAŠTO IM SE MOLIMO?

U životu se suočavamo s brojnim kušnjama. Svjesni smo da uvijek postoje bića koja nam žele nanijeti zlo i koja to u svojoj slobodi mogu učiniti i bez naše krvice. Stoga bismo trebali biti sretni što postoje i čisti duhovi, anđeli, koji se uvijek brinu za nas i štite nas. Sam Isus u evanđelju kaže: "Pazite da ne prezrete ni jednoga od ovih najmanjih jer, kažem vam, anđeli njihovi na nebu uvijek gledaju lice Oca mojega, koji je na nebesima." (Mt 18,10) Katekizam Katoličke crkve uči vjernike upravo ono što Sv. pismo kazuje te naglašava: „Od djetinjstva do smrti ljudski je život okružen njihovom zaštitom i zagovorom. Svaki vjernik ima uza se anđela kao čuvara i pastira da ga vodi u život. Već na zemlji kršćanski život po vjeri sudjeluje u blaženom društvu s anđelima i ljudima koji su sjedinjeni

u Bogu“ (KKC 336). Općenito o anđelima kazuje, „Anđeli su duhovni stvorovi koji neprestano slave Boga i služe njegovu spasonosnom naumu prema drugim stvorenjima. Anđeli surađuju što je dobro za nas. Anđeli okružuju Krista, svoga Glasnika. On nam posebno služi u izražavanju njegova spasonosnog poslanja prema ljudima. Crkva štuje anđele koji joj na zemaljskom putovanju pomažu i koji štiti svako ljudsko biće“ (KKC 350-352). Svaki kršćanin vjeruje da nam je Bog dao anđela čuvara da ga prati na njegovu putu u život vječni. Stoga nam saznanje da uvijek kraj sebe imamo svog anđela i zdrava pobožnost prema tim nebeskim bićima itekako može pomoći. Drugog listopada se u Crkvi slavi blagdan Anđela čuvara. (Don Damir Stojić, Bitno.net)

Biblija nas uči ljubiti bližnje, ali isto tako i neprijatelje, vjerojatno zato jer su to najčešće isti ljudi

(G.K. Chesterton)

BLAŽENA OZANA

Dvadeset petog studenoga (2013.) navršila se 520. godina od rođenja Blažene Ozane Kotorke, najznačajnije zaštitnice i svetice sa crnogorskih prostora

Branislav Radulović

Autor je potpredsjednik UPCG
(Unija poslodavaca Crne Gore)
i predavač na Univerzitetu "Mediteran".

„Bog ne gleda na plemstvo roda, već na plemstvo duše.“

DJEVOJKA IZ RELEZA

Blažena Ozana rođena je 25. novembra 1493. godine u selu Relezi (udaljenom oko 16 km istočno od Cetinja u Lješanskoj nahiji) u pravoslavnoj hrišćanskoj porodici, pod imenom Jovana-Jože Đujović, a na krštenju dato joj je ime Katarina (Kate - po nekim izvorima navodi se prezime Kosić). Njeno ime se poklapa sa danom rođenja, kada se slavi sveta Katarina – aleksandrijska mučenica.

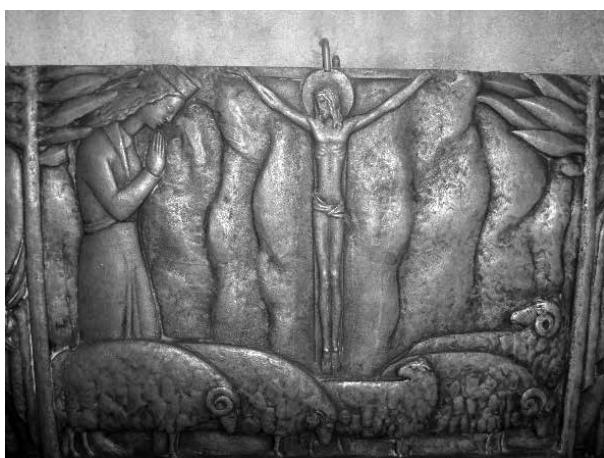
Don Niko Luković, iz Prčnja, koji je 1965. godine, povodom 400. godišnjice smrti prve južnoslovenske katoličke svetice, priredio jubilarno izdanje knjige „Blažena Ozana Kotorka“, zapisao je da je kao pastirica u rodnom mjestu rasla „nevina i čedna kao cvijet u kršu, na ra-

dost i utjehu ubogih roditelja“, opisujući je „rasta manja od srednjeg, obdarenu jedinstvenom tjelesnom ljepotom i još ljepšom dušom.“

U svojoj 14. godini (1507. godine), po smrti oca Pera, Katarina uspijeva da ubijedi majku da je pusti i da se „nadahnuta Božjom milošću“ uputi prema Kotoru. Da bi se mogla prehraniti i u nepoznatom gradu naći zaštitu, počinje službovati u kući Aleksandra Buća („Lesa Bućinova, vijećnika i sudije od Kotora“) i njegove supruge Marine (rodjene Bisanti), koja se, prema arhivskim zapisima, nalazi se na „trgu Oslobođenja, (označena danas brojem 324 na kojoj se vide grbovi Buća – ljiljan, dva na pročelju, a jedan na portalu)“.

RUŽE U PREGAĆI

Za vrijeme službe u porodici Buća, Katarina je, uz predanosti poslu, pokazala osobitu privrženost prema siromašnima. I danas su vrlo živa predanja poput onog kada je nosila u pregaći hranu za kotorsku sirotinju, kojom prilikom se pojavio gazda i naredio joj je da otkrije pregaču u nadi da će je optužiti da iznosi hranu iz kuće – ali u njoj su se, umjesto ostataka hrane, pojavile ruže. Druge večeri, gazda je u more bacio prsten u želji da Katarinu optuži za krađu, međutim

ujutro, kada je na pijaci kupila ribu i spremila je za obrok u njoj je pronašla ovaj prsten i vratila ga gazdi. Vlastelin je tada, prema predaji, svojoj supruzi rekao je: „Ova djevojka ne treba da nas služi, već mi nju!“

Poslije sedam godina službe, napustila je porodicu Buće i odlučila da, u svojoj 21. godini života, ode u kaluđerice, uz riječi: „Ja sam već davno svoje srce poklonila Nebeskom Odarivaniku od kojeg me neće odijeliti nevolja, ni tuga, ni gonjenje, ni glad, ni golotinja, ni strah, ni mač. Njemu sam doživotno posvetila cvijet svoga djevičanstva.“

Na dan Obraćanja svetog Pavla apostola, 25. januara 1515. godine, prišla je trećem redu svetog Dominika, koji je izabrala za svoju kontemplaciju, kada je položila zavjet siromaštva, čistote i poslušnosti i promijenila svoje kršteno ime u Ozana.

Plemenitosti i posvećenosti blažene Ozane vremenom su pridodata i čudotvorstva, poput onog kada je predvidjela zemljotres u Kotoru (1563) ili kada se molitvom borila protiv kuge. Posebno se pamti u vrijeme napada Hajrudina Barbarose na Kotor, kada je, poslije osvajanja Herceg Novog od Španaca, sa 70 galija i 30.000 mornara, uplovio 11. avgusta 1539. godine pred kotorske zidine. Tada je kotorski biskup, Luka Bisanti, lično zamolio blaženu Ozanu da izade pred narod i ohrabi ga na odbranu grada. „Uvjeravanje blažene Ozane o sigurnosti pobjede toliko je uticalo na stanovništvo, da se sve diglo na noge, čak i žene i djeca“ navodi se u izvorima.

Dana 16. avgusta 1539. godine, Barbarosa se povukao iz Kotorskog zaliva ostavljajući Kotor neosvojen, dok je Herceg Novi, sve do 1687. godine, ostao u rukama Otomanskog carstva. U znak sjećanja na ovaj događaj, 1540. godine sagrađena su nova (sjeverna) gradska vrata na Škudri kao spomenik, a blažena Ozana će već za života postati toliko poštovana u crkvi i gradu Kotoru, da će njena dobročinstva naći mjesto i u himni u kojoj stoji: „Ponizna kćeri svetoga Dominika – rodu si dika“.

BLAŽENA I SVETA

Smatrajući je jednako sveticom među hrišćanima katolicima kao i među njenim pravoslavnim Crnogorcima, opisujući život blažene Ozane, don Niko Luković ostavio je zapis: „Provodeći u Kotoru svet život, nije prekidala veze sa svojim užim zavičajem, rodbinom i milim Crnogorcima, sve do posljednjeg daha.“ Na času smrti zamolila je da joj na „materinjem jeziku“ citaju Muku Gospodnju po Ivanu, kako se navodi u životopisu, zbog čega je dr Radoslav Rotković u svojim radovima oslovljava sa „Ozana Crnogorkinja“.

Preminula je 27. aprila 1565. godine, u 72. godini života, pošto je provela pedeset i dvije godine stroge pokore.

Od njene smrti do danas „nestali su gospodski dvorovi vlastela, grobovi mnogih katarskih odličnika pali su u zaborav, dok grob male pastirice ostaje utočište uglednih i neuglednih, središte bratske ljubavi među građanima, sveta veza pripadnika i jedne i druge crkve naroda našeg“, nadahnuto zapisuje Don Niko.

Formalno ozvaničenje njenog kulta započeto je tek 1905. godine, a okončano 1907. Papa Pio XI

je 20. decembra 1927. godine dozvolio javno i crkveno štovanje blažene Ozane, čime je ova, crnogorska pastirica, kotorska služavka i dominikanska trećoretkinja, postala prva katolička južnoslovenska svetica.

Godine 1930. u Kotoru je održana velika svečanost povodom „potvrde i odobrenja štovanja blažene Ozane, prve južnoslovenske svetice od strane Apostolske stolice“, a 24. juna te godine tijelo blažene Ozane postavljeno je u novi kovčeg u crkvi svete Marije, koji je rad vajara akademika Antuna Augustinčića. Prenos je izvršen u prisustvu kotorskog biskupa i grupe ljekara koji su konstatovali da je (nakon 365 godina od upokojenja): „Tijelo neraspadnuto, ruke u zglobovima gibljive, dobrim dijelom sačuvana koža, zglobovi nerastavljeni (stopala fale obostrano), svi prsti čitavi, čak su i nokti sačuvani ...“ što je bila dodatna potvrda njene „blaženosti i svetosti“.

Nedostajuća stopala posljedica su čina iz 1619. godine kada su kotorske dominikanke u strahu od kuge pobjegle za Dubrovnik i sa sobom ponijele tijelo blažene Ozane. Kada je trebalo da ga vrate, prior samostana, gdje je čuvana svetica, prvo je odbio da vrati tijelo, a onda su „skinuta sa tijela stopala i zadržana u Dubrovniku“ na način da ih je stonski biskup „postavio u kutiju, obloženu srebrom i zapečatio svojim pečatom.“

Na ulazu u crkvu svete Marije danas se nalaze vrata sa 24 polja koja opisuju život blažene

Ozane, rad vajara Vaska Lipovca (postavljena nakon zemljotresa 1979. godine). U znak poštovanja prema blaženoj Ozani, škrinja sa njenim tijelom, je 2009. godine, povodom 12 vječkova prisutnosti svetog Tripuna u Kotoru, bila izložena u istoimenoj katedrali. Njen kult danas je, pored Kotora i cijele Boke, veoma prisutan i u Dalmaciji. Mnogi je poštuju kao predstavnici ekumenizma - pokreta za ujedinjenje istočne i zapadne crkve.

P. S. Blažena Ozana, o kojoj postoji veliki broj sačuvanih životopisa, bila je inspiracija i velikog broja umjetnika. Do danas su sačuvane pjesme iz XVII vijeka Vicka Bolica (Kokoljić) kotorskog plemića ili Dominik Cecia, poznatog govornika kotorskog (umro 1709).

U novije vrijeme ona je bila inspiracija i akademskom slikaru Milu Milunoviću koji je izradio, tehnikom freske, oltarsku sliku blažene Ozane u parohijskoj crkvi u Prčnju ili slikaru Marku Muratu koji je 1931. godine izradio njunu sliku za crkvu svete Gospe od Rozarija u Dubrovniku, u kojoj je prikazao „crte legendarne ljestvica Crnogorke“.

Blažena Ozana bila je motiv i književniku Jevremu Brkoviću, koji joj je 1966. godine posvetio pjesmu, koja je autoru ovih redova bila inspiracija da, na ovaj, skroman način, podsjeti na jubilej 520 godina od rođenja svetice i zaštitnice – blažene Ozane Kotorke.

(Preuzeto iz Interneta; Bl. Ozana Kotorka. Link: <http://www.vijesti.me/forum/blazena-ozana-161002>)

»Ako želiš biti svet, budí ponizan;
ako želiš biti svetiji, budí ponizniji;
ako želiš biti vrlo svet, budí vrlo ponizan!«

*Poniznost skida s lica smiješnu kartonsku masku,
koju nose umišljene i samodopadne osobe.*

sv. Josipa Calasanzija

**Kratki pregled događanja u našim zajednicama
kroz protekla tri mjeseca**

31. 08. - 5. 09. – U Korčuli su održane duhovne vježbe koje je vodio p. Niko Bilić, DI.

16. - 18. 09. – Susret animatora za duhovna zvanja održan je u Novigradu Istarskom, sudjelovala s. Ana Begić.

25. - 27. 09. – Održana trodnevna priprava za doživotne zavjete s. Marije Magdalene Ilić, u njenoj rodnoj župi Lučko, kraj Zagreba. Trodnevije su predvodili dominikanci: fr. Mato Bošnjak, fr. Anto Bobaš i fr. Slavko Slišković.

28. 09. - Doživotni zavjeti s. Marije Magdalene Ilić u Lučkom u Zagrebu.

28. 09. – S. Ana Begić promovirana u doktoricu na svečanosti u Hrvatskom narodnom kazalištu.

29. 09. - 1. 10. – Održana trodnevna duhovna obnova jubilarke i priprava za svetkovinu sv. Andjela čuvara u Korčuli koju je predvodio p. Mato Bošnjak.

2. 10. - U Korčuli su započele novicijat s. Manes Puškarić i s. Jana Dražić, zavjete je obnovila s. Josipa Otahal, obljetnice su proslavile: šezdesetu – s. Hijacinta Bačić, s. Rafaela Brajičić; pedesetu – s. Miroslava Jajčević, s. Ivica Jolić, s. Marcela Primorac, s. Tadeja Bošnjak, s. Pavla Negovec i s. Edita Rogina.

17. - 19. 10. – U Korčuli je gostovao župni zbor Krista Kralja iz Trnja.

20. 10. – Održan je susret redovnica otoka Korčule i Pelješca u samostanu Svetih Andjela čuvara.

7. - 9. 11. - Održani su Dani Kongregacije u Šibeniku.

30. 11. – Otvaranje Godine posvećenog života u Dubrovačkoj i Šibenskoj biskupiji, na kojem su sudjelovale i naše sestre.

8. 12. – S. Dolores Munitić položila je prve redovničke zavjete, a s. Suzana Lasić obnovila zavjete.

14. 12. – Otvaranje Godine posvećenog života u Zagrebačkoj nadbiskupiji.

Aktivnosti časne majke i Vijeća

13. 09. - Održana sjednica vrhovnog vijeća u samostanu sv. Martina u Splitu.

3. 10. – č. majka Katarina Maglica sudjelovala na proslavi 100. obljetnice sestara franjevki na Lovretru i predstavila njihovu monografiju *Jednostavna prisutnost*.

21. 10. – č. m. Katarina sudjelovala na Plenarnoj skupštini HKVRPP-a u Zagrebu i izabrana u upravno Vijeće spomenute konferencije.

16. 11. – Održana sjednica vrhovnog vijeća u Orebiću.

27. 11. - 1. 12. - Časna majka je boravila u Hamburgu na proslavi Dana Hrvatske katoličke misije i održala predavanje. Obavila je i vizitaciju u sestarskoj zajednici.

6. i 7. 12. – č. m. Katarina, u ime HKVRPP-a sudjelovala na proslavi sestara benediktinki u Trogiru, a u nedjelju je nazoočila na proslavi 50. obljetnice zavjeta s. Pavle Negovec u župi na Škrpama.

Prisutnost naših sestara u različitim vijećima crkvenih ustanova:

č. m. Katarina Maglica je članica upravnog Vijeća HKVRPP.
s. Dolores Matić je članica Vijeća HBK za ustanove posvećenog života.
s. Ana Begić je voditeljica Povjerenstva za promicanje duhovnih zvanja pri HKVRPP-a.
s. Antonija Matić je članica Povjerenstva za predškolski odgoj pri HKVRPP-a.
s. Josipa Petrović je članica Povjerenstva za medicinske sestre pri HKVRPP-a
s. Blaženka Rudić je članica Vijeća za posvećeni život u Dubrovačkoj biskupiji.
s. Sara Tkalčec je povjerenica za predškolski odgoj u Dubrovačkoj biskupiji.

Premještaji

s. Nada Ivanković premještena iz Korčule u Suboticu.
s. Maja Karmela Strižak premještena iz Korčule u Dubrovnik (Grad).

Imenovanja

S. Nada Ivanković imenovana je za prioru samostana sv. Dominika u Subotici, s. Leopoldina Temunović za potprioru, s. Tereza Mačković za ekonomu, s. Borislava Malagurski za savjetnicu. S. Pavla Negovec imenovana je za prioru samostan sv. Katarine Sijenske u Splitu, s. Jelka Barišić za potprioru, s. Fidelis Jagnjić za ekonomu, s. Jordana Đuderija za savjetnicu.

Godišnjice zavjeta u 2015.

60. obljetnica – s. Leopoldina Temunović, s. Alemka Ruža, s. Nada Gabrić, s. Smiljana Šušnjara, s. Ljubica Kozulić, s. Vjera Jagnjić.
50. obljetnica – s. Ester Plavša, s. Klara Vrlić.

DUHOVNE VJEŽBE U KORČULI

Prve duhovne vježbe održat će se od 3. do 8. siječnja 2015.

Voditelj fr. Ivan Mateljan, OP.

Druge će naknadno biti objavljene..

Drage sestre, svima vam želim plodonosnu ovu Godinu posvećenog života, ispunjenu istinskim nastojanjem za vlastitom obnovom i obnovom svijeta, kako nam poručuje papa Franjo. Svima želim radostan Božić i obilje Božjeg blagoslova u sljedećoj godini.

s. Blaženka Rudić, tajnica

Sabrala, prevela i priredila s. Slavka Sente

Molitva za jubilej 800. obljetnice Reda propovjednika

Bože, Oče milosrđa,
koji si slugu svojega Dominika de Guzmána pozvao
da krene na put vjere
kao putujući hodočasnik i propovjednik milosti,
dok se pripremamo za proslavu jubileja Reda,
molimo te, ulij ponovno u naša srca Duha uskrsloga Krista,
kako bismo vjerno i radosno naviještali Evanđelje mira,
po istom Kristu, Gospodinu našemu. Amen.

DOŽIVOTNI ZAVJETI S. MARIJE MAGDALENE ILIĆ

Priprava - PRVI DAN

U župi sv. Ivana Nepomuka u Lučkom iz kojeg dolazi s. Marija Magdalena, 25. 09. 2014., započela je trodnevna molitvena priprava uoči njezina polaganja doživotnih zavjeta na ruke vrhovne poglavarice sestara dominikanki u Hrvatskoj. Naime, s. Marija Magdalena Ilić, sestra dominikanka Kongregacije Svetih Andjela Čuvara doživotne zavjete treba položiti pod misnim slavlјem u nedjelju 28. 09. 2014. u spomenutoj župnoj crkvi u Lučkom.

Prvi dan trodnevnice započeo je zajedničkim euharistijskim slavlјem koje predslavio fr. Mato Bošnjak, OP uz koncelebraciju župnika vlč. Vjekoslava Pavlovića, a pjesmom ga je animirao župni zbor mладих Allegro. Fr. Bošnjak je sve okupljene pozvao na zajedništvo u molitvi

i radosti predanja života služenju Kristu i Crkvi redovničkim životom. Ujedno, one koji su se već odlučili za svoj poziv i životno poslanje propovjednik je pozvao na vjernost i revnost za

Krista, a onima koji odlučuju o svojim životnim putima poželio je hrabrost i odvažnost da kroče stopama Krista.

Nakon euharistijskog slavlja sestre su uz prigodnu prezentaciju progovorile o dominikanskom redu, sestrama dominikankama, redovničkom životu po uzoru na sv. Dominika, o svojoj Kongregaciji te njezinim zadaćama i ciljevima. Osim molitve za našu s. Mariju Magdalenu svi su pozvani pobliže upoznati duh i poslanje našega Reda, njegove znamenite svetce i ljepotu dominikanskoga života te se pridružiti nekom od ograna velike dominikanske obitelji.

Na kraju sve Vas pozivamo da nam se pridružite u molitvenom zajedništvu, u ovom trodnevnom hodu, ali da taj hod zajednički nastavimo upoznajući i šireći dominikansko poslanje vodeći bližnje k neiscrpnom vrelu Istine.

s. Ivana Pavla Novina, OP

Priprava - DRUGI DAN

Drugog dana trodnevlja prigodom doživotnih zavjeta s. Marije Magdalene Ilić u župi sv. Ivana Nepomuka u Lučkom, svečano euharistijsko slavlje predslavio je pater Anto Bobaš dominikanac u zajedništvu sa dominikanskim bogoslovima, sestrama dominikankama, te ostalim vjerničkim pukom.

Pater Anto u homiliji posebno se osvrnu na evanđeosko pitanje: Tko je za nas Isus Krist? Prisjetio se jedne slike dok je još bio u Njemačkoj na službi kako je na glavnem kolodvoru susreo čovjeka koji je na svojim ramenima nosio

križ koji se vukao po tlu a na njemu je pisalo; tko sam ja za tebe?

I doista zapitamo li se mi kršćani tko je Isus za nas? Kad bi nam netko postavio to pitanje, odjednom bi krenula lepeza različitih odgovora. Jedni bi rekli Isus je prorok, veliki vođa, moralni vođa...naglasio je pater Anto, te nastavio, da iako u svakom od ponuđenih odgovora ima istine, ali od istine koju nam nudi Evandjele nema ni traga. Evanđeosko pitanje: Tko je za nas Isus Krist?, od kršćana ne traži zamuckivanje prilikom odgovora, jer mi tvrdimo da smo Njegovi sljedbenici. Ako počnemo odgovarati kako nas uči svijet tada ćemo postati od ovoga svijeta, a ne onako kako to od nas traži Krist. Naš križ je naslijedovanje Isusa Krista. Moj križ kojega nosim to je moja volja slijediti Krista, istaknuo je pater Anto u homiliji. Mi koji se naziva kršćanima nikada ne smijemo zaboraviti odgovor na krucijalno pitanje tko sam ja? jer odgovor na njega označava našu vječnost. Priznati tko je Krist-Pomazanik znači priznati da smo mi Kristovi.

Doživotni zavjeti u sebi uključuju odgovor na postavljeno pitanje u prethodnom tekstu. Mi koji propovijedamo Riječ Božju svjedočimo koliko su riječi važne. Načinjeni smo na sliku Boga koji je izgovorio riječ. Redovnici i redovnice kad izgovaraju riječi zavjetovanja svjedoče u izgovaranju riječi davanja i primanja. Zakklučno možemo sa sv. Tomom Akvinskим reći zavjeti su čin radikalne velikodušnosti.

Nakon svete mise dominikanski bogoslovi su pripremili predstavljanje otpjevavši dvije pjesme i time zaključili ovu drugu Riječu Božjom nadahnutu večer trodnevlja.

s. Ana Begić op

Priprava - TREĆI DAN

Treći dan priprave za doživotne zavjete s. Marije Magdalene u njezinoj župnoj crkvi sv. Ivana Nepomuka obligezen je zajedničkim euharistijskim slavljem i molitvenim bdjenjem. Misnim slavljem predsjedao je fr. Slavko Slišković OP uz koncelebraciju svećenika župe i ministiranje dominikanskih bogoslova.

Liturgijsko pjevanje i molitveno bdjenje, kao zahvalu za život i zvanje s. Marije Magdalene s molitvom za blagoslov njezina budućeg redovničkog hoda, animirale su sestre dominikanke.

U iznimno bogatoj i lijepo sročenoj propovijedi fr. Slišković je u odnosu na pročitano čitanje iz knjige Propovjednika istaknuo da nam je on jasan pokazatelj da svoj život ne smijemo promatrati samo u okvirima ovozemaljskih dobara koja nas na koncu dovode do zaključka o ispravnosti života. Život moramo utemeljiti u Božjoj ljubavi koja nas dovodi do ispunjenja života. Isto tako propovjednik se osvrnuo na dva aspekta života, a osobito redovničkog života koji bi trebali biti očiti i djelatno prisutni u životu kršćanina: briga za siromašne, bolesne i one posljednje te poučavanje. Propovjednik je dodatno naglasio važnost upravo djelatnog, odnosno konkretnog služenja posluživši se primjerom prvih crkvenih zajednica. Naime prve crkvene zajednice nisu imale

toliko dobro razvijenu liturgiju, nisu imale dokumentata i možda se nije moglo reći: gle kako su to dobro sročili ili gle kako lijepo animiraju liturgijsko slavlje, koje lijepo ruho nose, ali se govorilo: gle kako se ljube. Na tu djelatnu kršćansku ljubav svi smo mi pozvani.

Nakon euharistijskog slavlja uslijedilo je zajedničko bdjenje u kojem smo svi još jednom prgnuli koljena pred Gospodarom života, izrekli hvale i molitve za našu sestru koja će sutra ujutro javno potvrditi svoje opredjeljenje ugraditi se u duhovni dom, Crkvu, po redovničkim zavjetima posluha, čistoće i siromaštva. Za taj korak još jednom joj zahvaljuje Crkva i njezina zajednica i za nju moli obilje Božjega blagoslova kako bi uvijek znala prepoznati veliku nadu poziva koji je odabrala te bila i ostala Kristovo svijetlo u ovom našem vremenu.

s. Ivana Pavla Novina, OP

DAN DOŽIVOTNIH ZAVJETA

U župnoj crkvi sv. Ivana Nepomuka u Lučkom, u nedjelju 28. 09. 2014., za vrijeme svečanog euharistijskog slavlja, s. Marija Magdalena Ilić, OP položila je doživotne redovničke zavjete na ruke vrhovne poglavarice sestara dominikanki Kongregacije Svetih Andjela Čuvara, s. Katarine Maglice. Euharistijskim slavljem predsjedao je fr. Anto Gavrić, provincijal Hrvatske dominikanske provincije, uz koncelebraciju subraće dominikanaca, fr. Mate Bošnjaka i fr. Slavka Sliškovića, te župnika vlč. Vjekoslava Pavlovića. Litur-

giju su pjesmom, ministriranjem i tumačenjem obreda animirali sestre i braća dominikanci.

Misno slavlje je započelo procesijom svećenika, misnistranata, zavjetovanice te braće i sestara bijelog Reda, u 11h, popraćeno himnom sv. Dominiku *Divne'l nade*, što se tradicionalno pjeva kao ulazna pjesma misnih slavlja na kojima se polažu zavjeti. Uslijedio je uobičajeni tijek misnoga slavlja, a važnost, vrijednost i uzvišena ljepota polaganja doživotnih zavjeta, izricanja spremnosti doživotno se po zavje-

timu vezati za Krista, brojnim je primjerima i elementima približena i oslikana u homiliji fr. Gavrića. Središnja misao upućena svima prisutnima, a na osobit način s. Mariji Magdaleni, mogla bi se sažeti riječima: ljubavi ništa nije teško, jer ljubav se raduje svakom novom jutru i svakom novom susretu s ljubljenim, svakom zajedničkom pothvatu i djelu, uvijek spremna na radosno sebedarje.

Osvrćući se na retke Matejeva Evandelja 21, 28-32 što su čitani fr. Gavrić je podsjetio kako se sa upravo sa slikom dvojice sinova srećemo svakoga dana u svojim životima birajući između sebe i drugoga, između spremnosti na dati se drugome ili ostati zatvoreni u sebe i još više između puštanja da Očev glas progovori, promjeni naš život i zatvaranju u sebe. Osoba željna i spremna položiti doživotne zavjete Bogu pokazuje spremnost na puštanje Očeva glasa da odjekne njezinim životom, spremnost na doživotno ugrađivanje u Tijelo Kristovo, Crkvu. Ugrađivanje koje nije apstraktno, nego konkretno, koje nije samo trenutak polaganja zavjeta, nego spremnost na životni hod koji će konkretno oblikovati zavjeti posluha, čistoće i siromaštva. Propovjednik se osvrnuo i na ime Marija Magdalena što ga nosi zavjetovanica, istakнуvši važnost te svetice kao prve propovjednice poslane od samoga Krista da javi braći radosnu vijest i radost što je ona odabrala upravo to ime. Naime, upravo je u Mariji Magdaleni, u njezinom srcu Krist prepoznao veliku ljubav, srce u potpunosti predano njemu, ljubav kojoj ništa nije teško, ljubav što u radosti čeka svaki

novi susret s ljubljenim, ljubav koja ju čini sposobnom nositi radosnu vijest.

Nakon homilije uslijedilo je polaganje doživotnih redovničkih zavjeta koje se sastoji iz tri dijela: molitve Crkve nad zavjetovanicom, polaganje zavjeta na ruke vrhovne poglavarice zajednice u kojoj se zavjetovanica zavjetuje te blagoslova i primanja prstena, vanjskog znaka zavjetovanja. Svi prisutni su s radošću i ponosom sudjelovali u ovom za Crkvu, dominikanski Red i Kongregaciju Svetih Andjela Čuvara važnom činu. Poslije čina zavjetovanja misno slavlje je nastavljeno euharistijskom službom te na koncu zaključeno svečanim blagoslovom zavjetovanice i sviju prisutnih te glasnom pjesmom na čast Bl. Djevice Marije, majke Crkve i zaštitnice dominikanskog Reda.

Dijeljenje radosti nastavljeno je zajedničkim druženjem i blagovanjem, pjesmom, čestitkama i željama s. Mariji Magdaleni za ustrajnost i odvažnost na putu redovničkoga služenja. Svima prisutnima, sestra je uputila tri riječi koje, rekla je, mogu barem malo dočarati ono što ona proživjava i osjeća: zahvalnost; ponajprije Bogu, a zatim i svima za podršku, molitve, vrijeme i trud, zatim ljubav i služenje kojima se nada da će obdariti bližnje na putima svoga redovničkoga života.

Ovim putem još jednom čestitamo s. Mariji Magdaleni uz molitvu da njezina ljubav prema Kristu uvijek bude živa, prisutna i očita, a zavjeti joj oblikovali život u izvor radosti, svjeću što vjerno svijetli Kristovim sjajem na stazama ovozemnog hoda.

s. Ivana Pavla Novina, OP

MOJI DOŽIVOTNI ZAVJETI

„Pred tebe Oče dolazim, svoje ruke čiste dižem ti sa srcem punim zahvalnosti. Ja kažem tebi samo Ti.“, pjesma je koju sam slušala tih dana kada sam se pripremala za svoje doživotne zavjete. Bili su to zaista blagoslovljeni dani prepušteni milosti, Božje prisutnosti, ushita, neizmjerne radosti, ali i određene doze straha. Zapravo, svoju pripremu počela sam puno prije nego što se ona zapravo održala u Zagrebu. Svoju pripremu za doživotne zavjete počela sam godinu dana prije sa svojom posljednjom obnovom zavjeta, za godinu dana. Kad god bih obnavljala zavjete bio je to samo još jedan korak bliže do ovoga prekrasnog trenutka koji se dogodio 28. rujna 2014. u mojoj rodnoj župi sv. Ivana Nepomuka. I upravo ove posljednje dvije godine prije mojih doživotnih zavjeta obilježile su zaista divne stvari koje su bile samo još jedan kamenčić u mozaiku darova koje je Gospodin pripravio za mene. Najprije su to bile duhovne vježbe 2013. koje je vodio p. Niko Bilić u kojima sam otkrila ljepotu i veličinu Božje domišljatosti i stvaralaštva koji je kadar i najslabiju našu točku iskoristiti kao najbolji alat kad mu se prepustimo. Sljedeći događaj koji se dogodio nekoliko mjeseci kasnije bilo je pisanje molbe. Htjela sam je napisati na dan posvećen sv. Katarini Sijenskoj jer me je njezina osobnost zapravo privukla da dođem u dominikanski red. No, kako sam imala puno obaveza tih dana, na kraju sam je napisala na Gospu Ružaricu i predala Časnoj Majci. Kasnije sam shvatila kako to

nije bilo planirano, nego kako sam je spontano napisala ne obazirući se na datum. To je bila samo još jedna potvrda meni kako Gospodin ima planove sa mnom u ovoj dominikanskoj obitelji i kako ozbiljno računa sa mnom. Kako rekoh, predala sam Časnoj Majci molbu. No cijelo to vrijeme borila sam se sa sobom hoću li je pitati može li polaganje doživotnih zavjeta biti u mojoj rodnoj župi. Puno toga sam stavljala na vagu i vagala što bi bilo bolje, o mnogočemu sam razmišljala. Bila sam oduševljena kad sam primila potvrđan odgovor samo nekoliko tjedana kasnije. Srce mi je bilo jako veliko. Bila sam jako sretna. Tim više što su moje sestre, zajedno s braćom, preuzeli svu organizaciju oko mojih doživotnih zavjeta. Tek malo kasnije saznala sam od časne Učiteljice s. Antonije, kako će, osim samoga dana polaganja zavjeta, biti i trodnevљe uoči samog polaganja zavjeta. Dani su se sve više primicali samom danu i svečanom polaganju doživotnih zavjeta.

Kako su se dani približavali i kušnje su bile sve veće. Od svojih prvih zavjeta ono ključno pitanje hoću li otici ili ostati više nije imalo težinu, jer sam već po svojim Prvim zavjetima odlučila kako definitivno želim služiti Bogu u dominikanskoj zajednici. No kušnja i pitanje jesam li dostojna tako svetog Božjeg poziva zbog realnih činjenica kojih sam bila svjesna, osobito su došli do izražaja kada sam promišljala o zavjetima i svim aspektima redovničkog života. Ta razmišljanja i previranja bila su osobito jaka

onih dana pripreme koja je održana u Zagrebu, koju je vodio p. Mato Bošnjak i časna učiteljica s. Antonija. To pitanje i dalje je ostalo otvoreno. Nakon te pripreme otišla sam na kratku duhovnu obnovu. Mislila sam kako će dobiti odgovor koji želim, ali Gospodin je šutio. Odgovor je već bio tu, a ja ga nisam vidjela. Nisam ga prepoznala kao što ni Marija Magdalena nije prepoznala Gospodina. A onda je došao konačno i mjesec rujan. Što su dani odmicali i približavali se tom značajnom datumu, trodnevici i polaganju doživotnih zavjeta, moje srce je bilo sve više ispunjeno radošću i ushitom koji se ne može opisati. Sve što sam doživljavala i proživljavala tih četiri dana, to je nešto što se riječima ne može opisati. Osjećala sam neizmjernu zahvalnost najprije prema Bogu, jer je mene izabrao za svoju službenicu i zaručnicu; zahvalnost jer je Gospodin ostvario sve moje želje koje sam nosila u srcu, i još više od toga. Osjećala sam neizmjernu zahvalnost prema sestrama i braći koji su se unazad nekoliko mjeseci trudili

kako bi slavlje polaganja mojih doživotnih zavjeta bilo tako svečano i lijepo. Zahvalna sam za svaki vaš trud i napor, za svaki vaš talent i dar koji vam je Otac Nebeski dao, a koji vam je poslužio u organizaciji i svemu onome što je bilo potrebno pripremiti za slavlje. Od srca vam svima hvala. Na poseban način želim zahvaliti s. Josipi i s. Ivani Pavli. Želim zahvaliti i mojoj braći dominikancima: p. Mati Bošnjaku, p. Anti Bobašu, p. Slavku Sliškoviću te ocu provincijalu p. Anti Gavriću čije će propovijedi pamtitи jer je u svakoj od njih istaknuto što znači predati svoj život Bogu, a s druge strane što to predanje sadrži, kako se temelji na slobodi u ljubavi, darivanju, u konkretnim situacijama života i služenju svima onima koje će Gospodin staviti na moj put. A najviše sam zahvalna svim svojim sestrama i braći, kao i svojim roditeljima, sestrama, prijateljima i rodbini za sve molitve koje su uputili Gospodinu za mene.

Kao što sam već spomenula samo polaganje doživotnih zavjeta, kao i trodnevљe bilo je u mojoj rodnoj župi sv. Ivana Nepomuka. Bio je to za mene poseban doživljaj jer su uz moju redovničku obitelj, bili prisutni župnik vlč. Vjekoslav Pavlović i mnogo župljana. Osjećala sam kako su radosni zbog mene i kako me nose u svojim molitvama pred Gospodina. Hvala vam svima od srca. No, ono što je mene na poseban način dotaknulo bio je treći dan trodnevљa kada su moje sestre u bdijenju i klanjanju pred Gospodinom molile i zahvaljivale Bogu za moj život i redovnički poziv. To neću zaboraviti nikada. I na kraju, sam dan 28. 9. 2014. kada sam

položila svoje zavjete bio je predivan. Gospodin je mislio na svaki detalj koji je još više širio moje srce i ispunjao ga neizmjernom radošću. Okružena sestrama, braćom, roditeljima, prijateljima, rodbinom, župljanima, na svaki način, DOISTA, osjećala sam se taj dan POSEBNOM. Kao što jednako tako mogu reći kako je sam čin polaganja zavjeta i prostiranje u dubokoj veniji te primanje prstena bio za mene POSEBAN. To se ne može opisati riječima u onom pravom smislu doživljaja i osjećaja koje sam u tim trenutcima doživljavala. Tome je pridonijelo i pjevanje mojih sestara i braće i zato im na osobit način hvala. Nakon misnog slavlja nastavili smo slavlje u prekrasnoj sali u restoranu „Calipso“. U zajedništvu sa sestrama i braćom, mojim roditeljima, prijateljima i rodbinom, uz jelo, piće,

pjesmu, šaljive i duhom prožete govore uvaženih gostiju, slavlje se nastavilo. Ovdje na poseban način trebam zahvaliti i s. Emiliji koja se potrudila napraviti tortu. Slavlje smo kao što i priliči završili zajedničkom molitvom i zahvalom Bogu, a onda je svatko pošao svojim putem. I na kraju, kao što sam rekla u svojem govoru, tri riječi nosim u svojem srcu: ZAHVALNOST, LJUBAV I SLUŽENJE. O prvoj riječi bilo je dosta govora ovdje, a ostale dvije riječi ostvariti će u svojem životu po milosti Božjoj koja mi je dana po redovničkom pozivu i zavjetima POSLUŠNOSTI, ČISTOĆE I SIROMAŠTVA te biti BOGU na slavu, REDU na ponos, NARODU na korist DOŽIVOTNO i ZAUVIJEK.

s. Marija Magdalena Ilić

PRVI ZAVJETI S. DOLORES MUNITIĆ

Na svetkovinu Bezgrešnog Začeća Bl. Dj. Marije, u ponedjeljak 8. prosinca 2014., kuća matica, u Korčuli je na poseban način slavila ovaj Gospodan. Tijekom povijesti Kongregacije, više su puta sestre polagale svoje prve, doživotne, i naravno, obnavljale zavjete. Tako je to bilo i ove godine. Na svečanoj svetoj misi, koju je slavio o. Marko Bobaš, s. Dolores Munitić je položila svoje prve zavjete, nakon dvije godine novicijata.

Privremene redovničke zavjete, po četvrti put, obnovila je s. Suzana Lasić.

U svojoj propovijedi fr. Marko je naglasio kako je potrebna spremnost s naše strane u pri-

hvaćanju Božje volje. U svijetu je nastao nered zbog odbijanja Božje volje na početku stvaranja, kako smo čitali u prvom čitanju. Marija se potpuno predala Božjoj volji i on je po njoj mogao učiniti velike stvari. Nakon propovijedi uslijedio je obred polaganja zavjeta. S. Dolores je nakon izrečenog obećanja dobila blagoslovjeni crni veo, plašt, knjigu Konstitucija i na poseban način je blagoslovljen dio redovničke odjeće - škapular.

S. Suzana je također nanovo izrekla svoje obećanje življenga po zavjetima na godinu dana. Nakon prvog zavjetovanja zavjeti se obnavljaju zaredom pet godina, a onda se polažu doživotno.

Promocija doktora znanosti i umjetnosti

S. ANI BEGIĆ URUČENA DOKTORSKA DIPLOMA

Dana 28. rujna 2014. godine u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu, održana je svečana promocija doktora znanosti na kojoj je doktorska diploma uručena i našoj Martini s. Ani Begić. Protokol svečanosti započeo je u 11.20 sati svečanom povorkom doktora znanosti od Sveučilišne zgrade rektorata do HNK.

Nakon himne Domovini početak promocije započeo je udarcem štapom (pedumom) pri čemu sveučilišni podvornik (pedel) izgovara riječi „Hora est“. Potom je uslijedio pozdravni govor rektora Sveučilišta na koncu kojeg je pozvao nove doktore znanosti na polaganje prisege sljedećim upitom: „Pozivam vas da ostanete vjerni načelima znanosti, u svome pozivu čuvate njezine ideale, a u svome naslovu, koji vam od danas pripada, čast ovoga Sveučilišta i njegovo mjesto u slobodnoj zajednici ljudi i naroda, koje s vama dijelimo. Prisežete li?“ Doktori znanosti odgovaraju: Prisežemo! Rektor ih proglašava doktorima znanosti te kao znak tog priznanja kandidati prebacuju kičanku s lijeve na desnu stranu kape.

Nakon prisege uslijedila je svečana dodjela diploma. Naša s. Ana bila je jedina promovirana

doktorica znanosti na ovoj dodijeli diploma s Katoličko bogoslovnog fakulteta. Nakon što se poziva dekan pojedinog fakulteta s. Ana je izšla do katedre pri čemu ju je dočekao njen dekan prof. dr. sc. Tonči Matulić, prorektorica Melita Kovačević koja joj je uručila doktorsku medalju i rektor Alekса Bijeliš koji joj je uručio diplomu. S. Ana se potom potpisala u knjigu doktora znanosti.

Po završetku promocije doktori znanosti su se okupili zajedno sa rektorem, prorektorima i dekanima na zajedničkoj zdravici na terasi HNK. Svečanom činu promocije s. Ane Begić zbog ograničenosti broja uzvanika, prisustvovale su naše dvije sestre, s. Kalista Stantić i s. Ivanka Osredrek, od obitelji bio je prisutan njen stric Nedjeljko Begić i sestra Ivana Katušić, te od braće dominikanaca njen mentor magistarskog rada prof. dr. sc. Marijan Biškup. Ovaj svečani akademski čin ostat će u lijepom sjećanju kako našoj s. Ani tako zasigurno i onima koji su bili uz nju tog lijepog dana u Zagrebu. (www.dominikanke.org)

Čestitamo!

VIŠESTRUKO SLAVLJE U KORČULI

- Ulazak u novicijat
- Obnova zavjeta
- Obljetnice zavjeta: dijamantni, zlatni i srebrni jubilej

U četvrtak, na svetkovinu svetih Andjela čuvara 2. 10. 2014., slavilo se u Korčuli višestruko slavlje. Ponajprije, andjeli čuvari su zaštitnici Kongregacije sestara dominikanki u Hrvatskoj i kuće matice u Korčuli. Na ovaj dan sestre najčešće započinju novicijat i polažu zavjete.

- Postulantice: Romana Puškarić i Jana Dražić primile su odijelo dominikanskog Reda i započele svoj novicijat.
- s. Josipa Otahal obnovila je svoje privremene zavjete.
- S. Hijacinta Bačić i s. Rafaela Brajičić slavile su **dijamantni jubilej** zavjeta.

S. Miroslava Jajčević, s. Ivica Jolić, s. Marcela Primorac, s. Tadeja Bošnjak, s. Pavla Negovec i s. Edita Rogina slavile su **zlatni jubilej** svojih zavjeta, a s. Jaka Vuco **srebrni jubilej**. Obred oblačenja i euharistijsko slavlje započelo je u 11 sati ulaznom procesijom. Vrhovna glavarica s. Katarina Maglica predala je odijelo Reda postulanticama Romani i Jani, a one su izišle kao novi ljudi i s novim imenima: s. Manes i s. Jana. Zatim su primile krunicu i konstitucije zajednice. Eu-

haristijsko slavlje predslavio je fr. Mato Bošnjak u koncelebraciji sa subraćom dominikancima, franjevcima i župnicima otoka Korčule i Pelješca. U homiliji je fr. Mato naglasio tu povezanost svih koraka koje sestre čine u ovom slavlju: početak, obnovu i zahvalu za prijeđeni put. Na tom putu uživaju osobitu zaštitu andela čuvara i na nju trebaju računati u konkretnom životu. Nakon homilije s. Josipa je obnovila svoje zavjete na godinu dana, a sestre jubilarke su iznova potvrdile svoju spremnost slijediti Krista do konca života.

U euharistijskom slavlju sudjelovala je rodbina sestara, braća dominikanski novaci te prijatelji sestara. Zajedništvo se nastavilo čestitanjem, blagovanjem i pjesmom za zajedničkim stolom. (www.dominikanke.com)

Sestre jubilarke na izletu

Sestre jubilarke su imale trodnevnu duhovnu obnovu u Korčuli prije proslave svojih jubileja. Jedan dan je bio ispunjen duhovno-izletničkim sadržajem. Sestre su pohodile župu sv. Ilike u

Stocu, gdje ih je srdačno primio i ugostio župnik Rajko Marković, s. Alojzija i s. Slava. O tome neka govore fotografije...

OKRUŽNICA ČASNE MAJKE za blagdan Anđela Čuvara

Drage moje sestre,

Od srca čestitam naš zajednički blagdan, imen dan Kongregacije. Utemeljitelj je povjeri Andelima Čuvarima da bdiju nad njom i da je čuvaju, da paze na korake svake pojedine od nas i na naš zajednički hod. Oni revno brinu da svjetli trag naše stogodišnje povijesti ne potamni, da naše svjetiljke ne ostanu bez ulja, da život Kongregacije izmakne tržišnim pravilima, ne provjerenim idejama i zakonima babilonskih graditelja. Nove generacije uče iz iskustva prošlih naraštaja sestara i crpe milosne blagodati od plodova njihovih molitava i žrtava, opipljivih izričaja njihove ljubavi.

Naša nam je povijest, sestre, namrla ciljeve i putove, a sredstva prepušta nama, ostavljujući nas pred otajstvom slobode izbora pred kojom i svemoć Boga zastaje.

Svaka je pozvana biti svjetlonoša, glasnik dobrote, milosrđa i ljubavi Božje. Darovani Crkvi i Redu, poslani smo ljudima razasutim po putovima života da svjedočimo o onom što smo sami iskusili. Čeznu za životom, a sami sebi ko-

paju grobove, žude za slobodom a sami sebi stavljaju jaram poroka i grijeha, vape za ljubavlju, mirom i radošću , a trgaju sve spone koji do njih vode.

Tu smo da tiho i glasno vapimo Gospodinu: "Vina nemaju, Gospodine "! Ili ćemo biti suputnici ljudske nevolje ili ćemo izgubiti smisao postojanja. Ipak , ne zdvajajmo. Život je rast, a klica je u Božjim rukama.

Neka Andeli Božji bdiju nad našim koracima i zagovaraju nas kod Gospodina!

U tom se duhu, sestre, radujmo i slavimo svoje zaštitnike svete Andele Čuvare.

Vaša u Kristu i svetom Ocu Dominiku,
sestra Katarina Maglica, OP
vrhovna poglavarica

U Korčuli, blagdan Anđela Čuvara, 2014.

IMENOVANJA I PONOVNA IMENOVANJA SESTARA U CRKVENIM USTANOVAMA

- **S. Katarina Maglica- vrhovna glavarica, izabrana u upravno vijeće HKVRPP-a**

U samostanu sestara karmeličanki Božanskog Srca Isusova na zagrebačkom Vrhovcu, u srijedu 22. listopada 2014. prvi dan godišnje Plenarne skupštine Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica, koja je ove godine i izborna skupština, viši redovnički poglavari i poglavarice, njih 42, izabrali su novu upravu Konferencije. Fra Jure Šarčević, provincialni ministar Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića, izabran je za predsjednika HKVRPP-a, s. Miroslava Bradica za dopredsjednicu. Za članove Vijeća izabrani su provinciali: fr Anto Gavrić, OP, i o. Pejo Orkić, SDB, te i provincialke: s. Katarina Maglica, OP i s. Ružica Barić, franjevka od Bezgrješne iz Dubrovnika. S. Katarina Maglica se u ime novoizabrane uprave zahvalila dosadašnjem Predsjedništvu i Vijeću Konferencije koje je "Rasplamsalo duh, povezalo zajednice međusobno, povezalo zajednice s biskupima i Kongregacijom", rekla je sestra Katarina dodajući da je dosta projekata koje Konferencija vodi te se nuda da će nova uprava odgovoriti izazovu.

Skupštinu je pozdravom redovnicima i redovnicama otvorio dosadašnji predsjednik o. Vinko Mamić, posebno se zahvalivši biskupu redovniku Marku Semrenu, banjolučkom pomoćnom biskupu što je prihvatio biti glavni predavač ovoga skupa, te predstavnicima konferencija Slovenije i Bosne i Hercegovine. Iz Slovenije su nazočili fra Milan Kos i s. Hermina Nemšak, članovi Vijeća KORUS-a, a iz Bosne i Hercegovine s. Admirata Lučić kao članica Izvršnog odbora KVRPP-a i izaslanica predsjednika fra Lovre Gavrana. Fra Milan je poglavarima i poglavaricama prenio pozdrave donedavnog predsjednika fra Stane Zore koji je nedavno imenovan novim ljubljanskim nadbiskupom. S. Admirata se zahvalila Konferenciji na sestrinskoj i bratskoj blizini redovništvu u Bosni i Hercegovini

posebno ističući solidarnost koju je Konferencija pokazala pomažući Crkvu, zajednice i obitelji u nedavnim poplavama u Bosni.

Prvi dan Plenarne skupštine predavanje na temu Plenuma "Ususret Godini posvećenog života: opći poziv na svetost – svetost redovništva", održao je mons. Marko Semren, banjolučki pomoćni biskup koji je potom u samostanskoj crkvi, u koncelebraciji redovnika, predvodio misno slavlje i propovijedao.

U predavanju je biskup Semren govorio o pozivu na svetost na koje su posvećene osobe i svaki kršćanin pozvani. Govorio je o tome na temelju crkvenih dokumenata, posebice Dogmatske konstitucije o Crkvi Lumen Gentium. Biskup je prikazao okvire i povijest nastanka ove Konstitucije s posebnim naglaskom na redovništvo. Nakon predavanja redovnici i redovnice upustili su se u raspravu s biskupom Semrenom koji je u ovoj prigodi predstavio i govorio o logu Godine posvećenog života, kako ga je nedavno predstavila Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života.

U homiliji se biskup Semren, kroz Poslaniču Efežanima, osvrnuo na neizmjernu važnost življenja zajedništva u pripadnosti Kristu koje je nasušno važno za redovništvo.

Na kraju misnog slavlja o. Vinko se zahvalio biskupu Semrenu na sudjelovanju na izbornoj skupštini koja se događa mjesec dana prije otvorenja Godine posvećenog života. Zahvalio se na

izlaganju i iskrenim i otvorenim riječima u diskusiji. Potom je poručio biskupu da redovništvo u Hrvatskoj moli za Crkvu u Bosni i Hercegovini, njega i njegovu službu koja, vjerujemo, nije laka u okruženju u kojem Banjalučka biskupija živi. Potom se biskup zahvalio Bogu i redovnicima i redovnicama za ovaj susret zajedništva kojim je obogaćen. "Želim Vam da izaberete novu u pravu koja će služiti u vremenu koje nije teško" poručio je biskup te zatražio pomoć Majke Marije izmolivši Andeo Gospodnji.

U popodnevnom djelu skupa je još podneseno izvješće dosadašnjeg predsjednika Konferencije nakon čega su raspravljeni neki od projekata Konferencije.

Fra Jure Šarčević, provincijalni ministar Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića, već je od 1994., dva mandata uzastopno, obnašao službu provincijala Hrvatske kapucinske provincije, no na toj službi zatekao ga je 2000. godine izbor za Generalnog definitora Reda manje braće kapucina. Tu službu također obnašao dva mandata. Na 17. provincijalnom kapitulu Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića u srpnju 2014. godine, ponovno je izabran za provincijalnog ministra.

- Hrvatska Konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica, svojim dopisom od 19. studenoga 2014. obavijestila je s. Katarinu Maglica, vrhovnu poglavaricu, o ponovnom imenovanju s. **Ane Begić** za voditeljicu Povjerenstva za promicanje duhovnih zvanja pri HKVRPP, na sljedeće tri godine.

Također je obavijestila da je s. **Josipa Petrović** ponovno imenovana za članicu povjerenstva za medicinske sestre, te s. **Antonija Matić** također je ponovno imenovana za članicu Povjerenstva za predškolski odgoj na tri godine.

„Dok zahvaljujemo Vašim sestrama što su prihvatile ove odgovorne dužnosti sa željom da pridonesu zajedničkom dobru hrvatskog redovništva, vjerujemo da će im Vi biti trajna podrška i poticaj!“ – stoji u spomenutom priopćenju, a potpisnik je fr. Jure Šarčević, Predsjednik HKVRPP.

- s. Dolores Matić je izabrana u Vijeće HBK za ustanove posvećenog života.
- Blaženka Rudić je postala članicom Vijeća za posvećeni život u Dubrovačkoj biskupiji.
- s. Sara Tkalčec je imenovana povjerenicom za predškolski odgoj u Dubrovačkoj biskupiji.

s. Jaki Vuco potvrđeno napredovanje u zvanje mentora

POTVRDA KVALITETE

Promocija nastavnika u zvanje mentora i savjetnika

Uoči Svjetskog dana učitelja, koji se obilježava 5. listopada, održana je u Šibeniku svečana promocija odgojitelja, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika u zvanje mentora i savjetnika. **Među promoviranim mentorima je i naša s. Jakica Vuco. Čestitamo!**

- „Danas ćemo promovirati 551 nastavnika, učitelja, stručnog suradnika u zvanje mentora i savjetnika. Moram istaknuti da je ovo najbrojnija promocija do sada. Na razini godine to

znači 1353 promoviranih mentora i savjetnika što dosta govori o tome da u našim školskim i predškolskim ustanovama imamo uistinu izvrsnih učitelja i nastavnika, a ovom promocijom se to formalno potvrđuje“ – rekao je ravnatelj Agencija za odgoj i obrazovanje Vinko Filipić.

- „Ovo je veliki trenutak u životu svakog nastavnika, ispunjenje njegovih snova jer radeći s učenicima u školi ili djecom u vrtićima tražimo način da sami sebe promoviramo i po-

stignemo uspjeh u životu“ – ponosno je rekla promovirana mentorica Marina Njerš.

Putem Županijskih stručnih vijeća te na državnim skupovima svojim iskustvom mentor i

savjetnici promoviraju nastavni proces i metode koje koriste u nastavi.

Margarita Weisz

Fr. Srećko Koralija OP povjerenik međureligijskog dijaloga za Europu

Generalno vijeće i učitelj Reda propovjednika, Bruno Cadoré, osnovali su 29. rujna 2014. radnu skupinu i povjerenike (*liaison persons*) za regije svijeta za promociju i ostvarivanje međureligijskog dijaloga. Između ostalog, ciljevi rada su:

- ohrabrvati i poticati regionalne susrete te stimulirati projekte
- izdanje e-časopisa te web-forum o međureligijskom dijalogu u kojem svojim prilozima sudjeluju članovi Reda
- nastaviti promicati dijalog sa muslimanima te akademske studije o Islamu i islamskim kulturnama u svijetu u suradnji s ostalim institucijama koliko je moguće
- ohrabrvati te predlagati konkretne načine ostvarenja proučavanja i dijaloga s drugim religijama - npr. s budizmom i hinduizmom
- poticati raspravu i studij tradicionalnih religija u Africi
- povjerenici za regije (Liason group) u radnoj skupini pomažu na učvršćivanju kontakata s ljudima iz pojedine regije, informirajući o događajima te organizirajući razne regionalne susrete.

Radnu skupinu čine: Marie-Therese Clement OP, Martin Ganeri OP, Darren Dias OP, Jean Druel OP, Robini Marianti OP, Prakash Lohale OP, Michael Macari OP (Socius za studij)

Povjernici skupine su: James Channan OP (Azija-Pacific), Srećko Koralija OP (Europa), Gustave Ineza OP (Afrika), Scott Steinkerchner OP (Sj. Amerika). (Izvor: www.op.org)

RIM: fr. Lorenzo Lorusso OP, pomoćni tajnik u Kongregaciji za Istočne crkve.

Papa Franjo imenovao je fr. Lorenza Lorussoa, dominikanca, za pomoćnog tajnika u Kongregaciji za Istočne crkve.

Fr. Lorenzo je rođen 1967. u Bariju. U dominikanski je red ušao 1989., za svećenika je zaređen 1995. Do sada je obavljao službu savjetnika u spomenutoj Kongregaciji, a ujedno je i rektor bazilike sv. Nikole u Bariju. Doktorirao je kanonsko pravo na Papinskom Orijentalnom institutu, te na istom Institutu vrši službu lektora.

STOLJEĆE OD ROĐENJA DOMINIKANCA KUPAREA

U Zagrebu i u Vrboski svečano je obilježena i proslavljenja stota obljetnica rođenja Rajmunda Kuparea.

16. i 17. studenog 2014., u Zagrebu je održano dvodnevno obilježavanje 100. obljetnice rođenja fr. Rajmunda Kuparea. Program, u organizaciji Instituta svetog Tome Akvinskog Hrvatske dominikanske provincije i Društva hrvatskih književnika, započeo je euharistijskim slavljem u crkvi Kraljice svete krunice koje je predvodio provincijal, Anto Gavrić.

U propovijedi je povezao govor o talentima sa stvaralaštvom Rajmunda Kuparea, čiji se književni, propovjednički i poetski opus pokazuju u mnogočemu aktualnim. Kao vjernici ne bismo smjeli dopustiti da zakopavamo talente koliko god nam se činilo da raspodjela darova nije bila pravedna.

Nakon večernje svete mise uslijedila je Umjetnička večer u dvorani *Augustin Kažotić*. Stihove fr. Rajmunda Kuparea je kazivao dramski umjetnik Joško Ševo, a uglazbljene Kupareove pjesme je izveo gospodin Matija Podnar, uz glasovirsku pratnju gospođe Darije Hrejanović.

U ponedjeljak 17. studenog 2014. održan je književno-znanstveni kolokvij u društvu hrvatskih književnika s početkom u 10 sati. Prvotno je fr. Domagoj Augustin Polanšćak progovorio o aksilogiji i teologiji fr. Rajmunda Kuparea.

Istaknuo je da se u širem i preciznom smislu riječi doista može govoriti o posebnosti ak-

siologije i teologije Kuparea koja se poglavito temelji na tomističkoj tradiciji i predaji.

Prof. Ivan Dodek je izložio osnovne elemente estetike fr. Rajmunda Kuparea koju je on nazvao ‘integralnom estetikom’. Ona u sebi sadrži poimanje koje se uvelike razlikuje od prevladavajućih trendova u suvremenoj umjetnosti i estetici kao filozofskoj disciplini.

Gospodin Davor Šalat je problematizirao zastupljenost i ‘vrijednost’ marijanske lirike u poeziji fr. Kuparea. Među stihovima koji govoraju o Mariji nekako posebno mjesto zauzima Balada o Gospinim pčelama.

Gospođa Sanja Nikčević je naglasila ljepotu i neprolaznu privlačnost drama fr. Rajmunda Kuparea u kojima on na neuobičajen i nemametljiv način progovara o velikim istinama i tajnama kršćanske vjere. Ona drži da se svakako moramo vratiti tekstovima ovakve vrste koji su zapravo ‘istisnuti s popisa relevantne kazališne literature’.

Prof. Zdravko Gavran je problematizirao prozni opus fr. Rajmunda Kuparea rekavši kako se teško odrediti prema kategorizaciji i tretmanu njegovih ‘romana’ koji su više duže priповijetke negoli romani u klasičnom smislu riječi.

Naglašava da bi bilo vrijedno izbližega promotriti njegov prozni opus kako bi novi naraštaji stekli uvid u kontekst i okolnosti u kojima je iznosio na vidjelo najraznovrsnije događaje i susrete s ljudima fr. Rajmund Kupareo.

Gospodin Božidar Petrač je na završetku ovog obilježavanja sažeo intenciju organizatora da se potakne sve buduće istražitelje na promišljanje o onima koji su nam prethodili na našem vjerničkom i kulturnom putu.

Izlažući osnovne značajke poezije fr. Rajmunda Kuparea, istaknuo je da stoji uz bok drugim velikanima njegovog doba kršćanskog nadahnuća. Nada se da će izlaganja u tiskanom obliku biti obogaćenje za našu kulturnu i intelektualnu javnost. (www.dominikanci.hr)

Vrboska proslavila 100. obljetnicu rođenja svog mještanina o. Rajka Kuparea

(Vrboska, 1914. - Zagreb, 1996.)

Proslava 100. obljetnice rođenja dominikanca Rajmunda Kuparea priređena je u petak 26. rujna u organizaciji Župe sv. Lovre i Društva prijatelja kulturne baštine u Vrboskoj, te uz pomoć Hrvatske dominikanske provincije.

Na kući obitelji Kupareo, koja se nalazi na Rivi i u kojoj je mali Luka proveo rano djetinjstvo, postavljena je spomen-ploča koja ističe područja njegova djelovanja i interesa.

Nakon što su Faroski kantaduri iz Staroga Grada otpjevali himnu Republike Hrvatske, uslijedio je, u 15.30 sati, program otkrivanja spomen-ploče, uz nazočnost hvarskega biskupa mons. Slobodana Štambuka, dominikanskog provincijala dr. fr. Ante Gavrića, generalnog vikara mons. Stanka Jerčića, vrbovačkog župnika don Emila Pavišića, te ostalih svećenika, gostiju i Vrbovljana.

Uz pročitanu Kupareovu pjesmu *Povratak u zavičaj*, pročitana je prigodna riječ akademika Tonka Maroevića, kojega s Kupareom vezuje isto hvarsко nebo. Potom je u 16 sati u župnoj crkvi sv. Lovre održana misa zadušnica, prožeta zahvalnim ozračjem za veliki dar njegova života.

Misno slavlje je predvodio hvarski biskup, koji se u propovijedi osvrnuo na posebnost Kupareova života, njegovo izrastanje u duhovnu veličinu, koja se najjasnije zrcali u pjesmi *Isus u mojoj lađi*. Treći dio proslave doveo je sudionike slavlja na Pjacu, nasuprot pročelja Gospine crkve-tvrđave (16. st.), gdje je u 17 sati uslijedio čin otkrivanja biste.

To je rad našeg uglednog kipara i Hvaranina, Kuzme Kovačića. Najprije se nazočnima

obratio sam autor ističući svoj doživljaj Kupareo kroz njegov duhovni i intelektualni trag u pisanoj riječi i ono što je kanio izreći kroz crte Kupareova lica. Potom je riječ održao akademik Radoslav Tomić.

Kao poznavatelj umjetničkih dosega Kupareova stvaralaštva Tomić je dao presjek Kupareova obola na umjetničkom području pisane riječi i sve ono što ga određuje kao domoljuba koji je pokazao veliku brižnost prema hrvatskom imenu u dalekom Čileu.

Središnju riječ je izrekao dominikanski provincijal fr. Anto Gavrić. U gotovo lirskom i osobnim poznanstvom obogaćenom govoru ocrtao je Kupareov ljudski i redovnički lik. Kao uvod u otkrivanje biste pročitan je ulomak iz romana *Baraban* u kojem Kupareo progovara o crkvi-tvrđavi pred kojom će odsada njegov pogled usmjeravati poglede prolaznika prema istom izvoru iz kojeg je on crpio stvaralačko i vjerničko nadahnuće.

Bistu su otkrili hvarski biskup i dominikanski provincijal. Kroz to vrijeme odjekivalo je zvono Sv. Križa s crkve-tvrđave, kao spomen na Kupareove najdojmljivije stranice vrbovačkih uspomena – a riječ je o spomenutom romanu – koji započima zvukom zvona Sv. Križa koje je Vrbovljanima poput otmjenog zvuka vječnosti i veza s njihovim pokojnjima.

Poslije 18 sati, u župnoj crkvi se nazočnima obratio župnik i hvarski dekan don Emil Pavišić, potom su pročitane čestitke, pristigle iz Ureda predsjednika RH, rektora Papinskog

katoličkog sveučilišta u Čileu, veleposlanstva Čilea u RH, potpredsjednika Matice hrvatske, te gospođe Franke Belić.

Iako je bilo predviđeno da mr. Petar Radelj, kao najbolji poznavatelj Kupareova života i djela održi prigodno predavanje, zbog spriječenosti njegov je tekst *Kupareove spone s Vrboskom* pročitala prof. Frankica Peronja. Radelj je gotovo laboratorijskom preciznošću ocrtao sve Kupareove poveznice s rodnom Vrboskom, što je nazočnim Vrbovljanima i gostima otvorilo dublji pogled u Rajmunda Kuparea.

BOŽIĆ

Svake Svetе Noći On dođe k'o dijete
I legne u jasle na bijelom oltaru,
A kad ga kroz crkvu o ponoći nose,
Rado gleda bake kako suze taru.
Veselo se smješka kad mu ljube noge
(One što na križu bijehu popljuvane),
On, zacijelo, znade tlapnju naše djece,
Da poljubac majčin lječi srca rane.
U jaslama drži ruke raširene
Kao da mu dušu želja mori neka,
Kao da bi htio da Ga netko digne,
Kao da povratak još nečiji čeka.
O, te ruke drage, ruke raširene,
Na zagrljaj sveti svaku dušu sile.
Niti jedan čas se sklopi' nisu htjele,
Pa ni onda kad su žute, mrtve bile.
Nepomičan tako leži kroz dva tjedna,
A narodi k Njemu sa svih strana stižu.
O, zašto On uvijek nepomičan leži
U jaslama, na oltaru i na križu?

Rajmund Kupareo

SILAZEĆI K NAMA

Podaj nam Tvoje svjetlo koje je srce ubogih pastira
Priljubilo uz jaslice, k'o magnet mira i sreće,
Da za tvojim blagoslovom hladne ispružimo ruke,
Kao što ih nad badnjakom pružamo ovu dragu veče.'

Podaj nam Tvoje svjetlo koje je glave neočutnih živina
Zadržalo netremične, pune toplih uzdisaja,
Da oslijepimo zauvijek zemlji, da u svojim zjenama
Zadržimo lik Tvoj prepun sjaja.

Podaj nam Tvoje svjetlo koje je rastaljeno bjelinom
Ispuni u spilji oštре raspukline,
Da se ispune provalije plemena i klasa
Da se ne izrane koji će k Tebi doći iz daljine!

Podaj nam Tvoje svjetlo da nam od njegova žara
Preplanu čela i ruke i oči,
Da nam dlanovi zadrže naslage zlata
Kad se budemo s Tobom rukovali ove svete noći.

Rajmund Kupareo

ISUS U MOJOJ LAĐI

Mrtvi mi valovi izbacuju vesla.
Sporo idem uza snagu svu.
A On mirno spava (k'o da ne zna za me)
Ništa za to. On je tu.

Imam vjeru čvrstu da prkosim vjetru
I znam da je Isus meni sklon,
Pa, kad teška vesla iz ruku mi padnu,
Ja ću zaspavat, a veslat će On.

Rajmund Kupareo

Na svršetku proslave je otpjevana vrbovačka pjesma *Zdravo Križu*, kao izričaj duhovne povezanosti s Kupareom i znak da se stota obljetnica njegova rođenja slavi o 400. obljetnici Čudotvornog sv. Križa.

Želeći da ova proslava ostavi dubljeg traga u svijesti Vrbovljana, te kao spomen na Kupareov život i ljubav prema zavičaju, tiskana je mala knjižica *Rajmund Kupareo. Tragovi života zaledanog u ljepotu stvorenoga*, u izdanju Župe sv. Lovre i Društva prijatelja kulturne baštine Vrboska. (www.dominikanci.hr)

ĐAKONSKO REĐENJE U ZAGREBAČKOJ KATEDRALI

Dvojica dominikanaca - novi đakoni

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u tijeku svečanog euharistijskog slavlja u zagrebačkoj katedrali podijelio je u subotu 25. listopada red đakonata četvorici dijecezanskih i osmorici redovničkih kandidata. U koncelebraciji euharistijskog slavlja bili su zagrebački pomoćni biskupi Valentin Pozaić, Ivan Šaško i Mijo Gorski, te stotinjak svećenika, među kojima i provincijali redovničkih zajednica i župnici rodnih župa ređenika. Za Hrvatsku dominikansku provinciju zaređeni su fr. Domagoj Augustin Polonščak i fr. Mirko Irenej Vlk.

MIRKO IRENEJ VLK je rođen 4. listopada 1985. godine, u Slavonskom Brodu, dok je djetinjstvo proveo u Oriovcu, župa Sv. Emerika, dvadesetak kilometara udaljenom od samog grada. Tijekom srednjoškolskog obrazovanja kao izvannastavnim aktivnostima bavio se glumom u školskoj dramskoj skupini, te novinarstvom pri školskom časopisu *Anabasis*. Nakon srednje škole upisao je Katolički Bogoslovni Fakultet u Đakovu.

Diplomirao je 16. veljače 2010. godine s diplomskim radom na temu 'Enciklika Spe Salvi pape Benedikta XVI. i Teologija nade Jürgena Moltmanna'. Nevezano za studij bavio se slikanjem i crtanjem, te povremeno pisanjem, uglavnom poezija. Po završetku studija radio je godinu dana kao vjeroučitelj u OŠ 'Vladimir Nazor' u Adžamovcima, i u pripadajuće četiri područne škole na tome području, te u 'Elektrotehničkoj i Ekonomskoj školi' u Novoj Gradišci.

U kolovozu 2010. godine ušao je u Red braće Propovjednika. Nakon novicijata u Dubrovniku, asigniran je u samostan Kraljice sv. Krunice kao brat student i upisao Poslijediplomski

studij iz dogmatike na KBF-u u Zagrebu. Trenutno čeka obranu licencijatskog rada pod naslovom 'Crkva u političkoj teologiji Johanna Baptista Metza'.

DOMAGOJ AUGUSTIN POLANŠČAK je rođen 27. kolovoza 1981. godine u Sisku, od oca Zvonka i majke Marije, rođ. Petranović. Ima brata Lea. Dolazi iz župe Uzvišenja Svetog Križa u Sisku. Osnovnu školu i opću gimnaziju završio je u rodnom gradu.

Nakon završetka srednje škole upisao je Filozofski fakultet u Zagrebu i diplomirao, smjer filozofija i komparativna književnost. Voli životinje, prirodu i vožnju biciklom, a slobodno vrijeme uglavnom posvećuje proučavanju i slušanju klasične glazbe, najviše opere, te jazza.

U kolovozu 2010. godine ušao je u Red braće Propovjednika. Nakon novicijata u Dubrovniku, asigniran je u samostan Kraljice sv. Krunice kao brat student i studirao teologiju na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove, te bi trebao diplomirati tijekom ove akademске godine. (www.dominikanci.hr)

ZAGREB: Novi župni vikar u župi Krista Kralja u zagrebačkom Trnju

U Zagrebačkoj je nadbiskupiji, prema dekretu kardinala Josipa Bozanića, nadbiskupa zagrebačkog, u mjesecu lipnju i srpnju ove godine bilo više imenovanja i razrješenja.

Vlč. Ivan Bingula razrješen je službe župnog vikara u župi Krista Kralja u Zagrebu – Trnje te je poslan na studij crkvene glazbe u Beč. Na njegovo je mjesto došao novi župni vikar.

Vlč. mr. Milan Dančuo razrješen je službe nadbiskupskog tajnika te nastavlja rad na doktorskoj tezi. Ujedno je imenovan župnim vikarom u župi Krista Kralja u Zagrebu – Trnje i nadbiskupijskim povjerenikom za formaciju trajnih đakona. (Vjesnik Zagr. nadbiskupije, 14. 07. 2014)

Zahvaljujemo mu što svako jutro, u 7 sati, dolazi s nama slaviti misna otajstva, u našoj kapeli Bl. Ozane Kotorske, u Trnju. (slika Milan D kapelan (2)

ZAGREB: Svečano proslavljen blagdan Augustina Kažotića

Na blagdan prvoga hrvatskog blaženika Augustina Kažotića u nedjelju 3. kolovoza u istoimenoj je župi na zagrebačkoj Peščenici svečano proslavljen poznati duhovni velikan. Misno je slavlje, uz koncelebraciju desetak svećenika predvodio mons. Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački. Uvodno je, u ime župne i samostanske zajednice, biskupa pozdravio p. Marko Bijelić, župni upravitelj.

Započinjući propovijed biskup Šaško je rekao kako u životu postoje trenutci u kojima osjećamo da nam nedostaje najvažnije. Današnja Božja riječ progovorila nam je baš o tome, o glavnim potrebama čovjeka; i to tako da ne upadnemo u zamku neke čudne duhovnosti koja ne vidi stvaran život, ali niti u zamku materijalizma koji u čovjeku narušava njegovu duhovnu bit. Slušajući proroka Izaiju, osjećamo da je njegova poruka puna pouzdanja. Usred krize koja prožima prognanike prorok se spominje Boga, Gospodara stvorenoga, i cijele ljudske povijesti, obećanja i oslobođenja. Na kraju svo-

je proročke knjige prepusta se slici koja može djelovati sasvim nestvarno, ako se u njoj ne vidi iskustvo Božje prisutnosti, istaknuo je biskup.

Sveti Pavao pak govori o sigurnosti koja provire iz Kristove ljubavi. On spominje okolnosti koje bi nas u životu mogle dovesti do pomisli da nas je Bog napustio. Navodi sedam iskušenja: nevolju, tjeskobu, progonstvo, glad, golutinju, pogibao i mač. Kao što znamo, sedam je u Bibliji broj punine. To je broj koji i ovde na slikovit način želi reći da su obuhvaćene sve okolnosti u kojima se čovjek pita: Gdje je Bog? Zašto to dopušta?; sve životne okolnosti u kojima živimo kušnju odmicanja od Boga Sveti Pavao odgovara da nas ništa ne može rastaviti od Božje ljubavi. U svemu pobjeđujemo ne po svojoj snazi, nego po Bogu koji nas ljubi. Nadalje, mons. Šaško je kazao kako je vrhunac govora o ljudskim potrebama i sigurnosti danas pred nama čudo umnažanja, odnosno – bolje – čudo dijeljenja. Radosna vijest koja je naviještena nalazi se u istini da sigurnost nije u gomilanju, nego u dijeljenju. To nam Isus povjerava, a mi kao da se ne dopuštamo u to

uvjeriti, premda smo i sami toliko puta doživjeli da radost nije donijelo skupljanje, nego baš dijeljenje, dioništvo susreta s drugima. Isusova čuda nemaju kao cilj zadiviti nekoga, niti je na prvome mjestu očitovanje njegove vlasti nad prirodnim zakonima. Čuda su u Novome zavjetu znakovi, znamenja novoga svijeta, početak budućega koje je započelo živjeti Isusovim dolaskom i darom njegova Duha ljudima. U tome svjetlu čudo umnažanja u naše živote unosi barem tri važna vidika. Isus je prikazan kao onaj koji jača i krije umorne i potlačene. Dodite k meni, svi vi umorni i opterećeni, i ja ću vas odmoriti. Može izgledati poput nestvarne utjehe, osobito za one koji se svakodnevno moraju boriti za najnužnije, ne iz sebičnosti, nego iz ljubavi prema najbližima, za svoju djecu i obitelj. Zatim je važno vidjeti da Isus čini čudo po rukama svojih učenika. Čudo zapravo ovdje ostvaruju ljudi. I treće: Čudo obvezuje nas, da ljudi oko nas ne umiru zbog nedostatka kruha i, još više, zbog nedostatka ljudskosti. Tu leži i smisao našega euharistijskog slavlja. Ono povezuje, ono okuplja u istu obitelj u kojoj za svakoga ima mjesta. I bez obzira koliko se malo našlo hrane u našim rukama, to malo je dostatno, ako dijelimo u Božje ime, ako nismo sebični. Jedino čega ne smije nedostajati jest ljubav. Ona dijeleći umnaža, naglasio je propovjednik.

Potom je svratio pozornost na život našeg Blaženika rekavši kako je za njega uslijedilo školovanje i to na onim učilištima koje je podizala Crkva, svjedočeći kroz sva stoljeća brižnost za obrazovanje i odgoj. Ma koliko se trudili

neprijatelji Crkve pokazivati nazadnost Crkve, njezinih stavova, povijest će uvijek ponavljati isto: suvremene bolnice, škole, učilišta, kulturne institucije, razni domovi i ustanove socijalne skrbi za potrebite, izrasle su na temelju kršćanske ljubavi i imaju korijen u zauzetosti Crkve. To vidimo diljem Europe i svijeta; to nam pokazuje i Zagreb i svaki hrvatski grad. On nije u ljudskoj sebičnosti i promociji, nego u darovanosti, u osjetljivosti za bližnje. Premda postoje i tragovi zla i ljudi koji su pristali biti nositelji zla, sve što je veliko i uistinu vrijedno ostalo je živjeti u ljepoti dara i nesebičnosti. Istaknuo je kako do nas iz Blaženikova života dopire nekoliko žarišta njegova posebnog zanimanja. Bio je posrednik u sukobima među raznim skupinama, žečeći graditi zajedništvo; brinuo se za odgoj i školovanje djece i mladih, ne samo svojim osobnim poučavanjem, nego i osnivanjem i organiziranjem školstva, počevši od katedralne škole; nastojao je da školovanje ima i svoju materijalnu potporu, pritom ne gubeći iz vidika onu istu snagu darovanosti koja mora biti trajno prisutna želi li se dobro, tako da je i sam predavao besplatno, ali ujedno i gradio sustav koji daje mesta siromašnoj djeci. Dobro je znao da za to Crkva ne može bez materijalnih dobara. Za njega siromaštvo nije bio cilj pretvoren u ideologiju. Zato je suzbijao siromaštvo, i duhovno i materijalno, a promicao ne navezanost na zemaljsko. To je nutarnja snaga kršćanstva koje pred sobom ima stvarnost neba i osjetljivost za patnju na zemlji. Čuvajući to ravnovjesje uključio se u gorljivu teološku raspravu koja je početkom 14. stoljeća

potresala Crkvu o odnosu prema materijalnim dobrima. I ta je tema uвijek aktualna, naša, jer Crkva živi u kušnji da se naveže na materijalno, ali i u kušnji da brigu za ovaj svijet prepusti drugima, da ju se ona ne tiče i bude u rukama onih kojima je stalo da Crkva nema svoj glas u javnosti, da bude beznačajna, da ostane na marginama društva, dok sebičnost pustoši dušu naroda. Blaženomu Augustinu bilo je važno bogoslužje. Zato ga je obnavljao, tražio najprikladnije izražaje vjere u slavljenju Crkve, jer u liturgiji se odražava ne samo cjelokupan život vjernika, nego i kršćanska kultura. U toj kulturi nema mjesta praznovjerju, raznim oblicima gatanja i pokušaju da se Boga zamijeni posezanjem za magijskim sredstvima. Zato je važno poznavati svoju vjeru i rasti u njoj, hraneći se molitvom, pred izazovima koji svjedoče nevjeru i privlačnost zla.

Zaključujući propovijed, pomoćni biskup zagrebački dr. Ivan Šaško je rekao da bl. Augustin ima itekako što reći i današnjoj Europi, jer se neprestano udaranje u zidove sebičnosti, oslonjenost na ljudsku oholost koja stvara zakonsku i političku podlogu, nužno raspliće u uвijek složenijim krizama sa sve težim posljedicama. S druge strane, s pouzdanjem u Gospodina, prihvaćajući njegovu riječ, stavljajući svoje živote u njegove ruke i primajući od njega blagoslov, ulazimo u savez koji nadilazi naše strahove i nemoć. On u svoje ruke uzima ono za što mi mislimo da je premalo, u svoje ruke, da nas strah ne ukoči; da ne počnemo sebično braniti i čuvati dar koji jača i koji se umnaža darivanjem. Tako smo ponovno vraćeni u prostor vjere, u onu zbilju koja nas je danas okupila i želi u nama rasti, da bi nam vratila radost; one iste vjere koja je bila u srcu Augustina u djetinjnoj dobi u Trogiru, Splitu i bila darvana u Zagrebu, Francuskoj, Italiji, Europi. I tu je ponovno među nama, govoreći našim srcima, a među nama ponovno nekom mladiću ili djevojci – na nov način, baš kao što je uвijek nova i, jer je oslonjena na Boga, uвijek napredna kršćanska kultura. A ona je jednako snažna u remek-djelima umjetnosti kao i u vjeri koja ne dopušta

da ljudi oko nas gladuju, tuguju, očajavaju ili strahuju. Zagovaraj nas, blaženi Augustine, da živimo radost Radosne vijesti!

Misno je slavlje glazbeno animirao mješoviti zbor, prigodno sastavljen od djelujućih zborova u župi. Blagdanskoj proslavi prethodila je Devetnice našem Blaženiku i trodnevna priprava. (www.dominikanci.hr)

ZAGREB: "Sve do smrti": Svečana profesija trojice dominikanaca

Tijekom euharistijskoga slavlja, u nedjelju 17. kolovoza 2014., u crkvi Kraljice sv. krunice na zagrebačkoj Koloniji, trojica dominikanaca položila su svečane zavjete.

To su bili: fr. Mirko Irenej Vlk, fr. Domašo Augustin Polanščak i fr. Ivan Marija Tomić, u ruke provincijala Hrvatske dominikanske provincije fr. Ante Gavrića koji je i predvodio misno slavlje u naznočnosti redovničke subraće, rodbine i vjernika.

Na početku propovijedi Provincijal je rekao kako Isus često poziva svoje učenike u osamu kako bi im protumačio ono što govori narodu. Današnje evanđelje govori o ženi koja je ustrajna u svojoj molitvi. Ona ne dopušta Isusu da ide dalje nego ustraje u svojoj molitvi. Stoga nas ona poziva da se mi ne bojimo moliti: "Smiluj mi se, Gospodine, Sine Davidov!"

No, jesmo li spremni izreći tu molitvu u srcu, upitao je propovjednik. Dragi zavjetovani, neka Krist bude vaša hrana koju on daje u obilju, istaknuo je Provincijal i dodao: „Ako se budete hranili tom hranom i Njegovom riječu, onda će te biti pravi svjedoci Radosne vijesti.

Kanaanka pokazuje koliko je ovisna o Gospodinu, tako i vi budite odlučni, ostavljajući sve polažući svoje redovničke zavjete. Zavjeti potvrđuju otvorenost, raspoloživost i predanost. Žena iz današnjega evanđelja nam pokazuje koliko je važna molitva, a molitva pomaže da se zavjeti žive.

Danas Red propovjednika slavi sv. Hijacinta, Poljaka – misionara, rekao je p. Anto i istaknuo kako nas jedna slika osobito veže za ovoga sveca. Naime, tijekom bijega pred neprijateljem sv. Hijacint sa sobom je ponio Presveto otajstvo i sliku Blažene Djevice Marije.

Drago braćo zavjetovanici, hranite se Njegovim tijelom, a Marija neka vas grli svojim plaštjem. Neka vaš život bude transparentan dom molitve, a vas dragi vjernici pozivam da ih pratite svojim molitvama, poručio je na kraju propovijedi provincijal Gavrić. (www.dominikanci.hr)

TROGIR - Čiovo: 17. Studijski tjedan mladih dominikanaca, od 25. do 30. kolovoza

U ponedjeljak, 25. kolovoza 2014. godine, zajedničkom svetom misom u samostanu Svetoga Križa na otoku Čiovu nedaleko Trogira, započeo je 17. Studijski tjedan dominikanske braće u formaciji u organizaciji Hrvatske dominikanske provincije 'Navještenja Blažene Djevice Marije'.

Studijski tjedan dominikanske braće u formaciji svake godine, posljednjeg tjedna u kolovozu, okuplja dominikansku braću studente iz raznih europskih zemalja. Ovogodišnji studio-

nici, uz Hrvatsku, bili su iz Francuske, Švicarske i Irske. Predavanja i radionice održavale su se cijeli tjedan, pod vodstvom gostujućih predavača, a sudionici su također imali prilike, po želji, posjetiti povijesne znamenitosti Trogira i Splita, kao i prirodne ljepote ovog dijela Hrvatske.

Kao i obično, program Studijskog tjedna, ove godine pod naslovom 'Riječ i proroštvo u središtu dominikanskog života', obuhvatio je raznoliku tematiku: od obrade viđenja Božje Riječi i proroštva (u biblijskom smislu) iz biblijsko-teološke i liturgijske perspektive, preko primjene tih zaključaka u svakodnevnoj praksi danas, pa sve do uvida u to kakav su utjecaj Božja Riječi i koncept proroštva imali na europsku književnost i teatar. Uz radni dio, sudionici su svakodnevno zajedno molili časoslov i slavili sv. misu na latinskom jeziku. Dakle, ovaj događaj predstavlja priliku za međusobno upoznavanje i vlastitu intelektualnu, kao i duhovnu, formaciju mladih dominikanskih redovnika.

Sedamnaesti Studijski tjedan dominikanske braće studenata završio je s radom u subotu, 30. kolovoza, s Okruglim stolom koji je rezimirao sve učinjeno tijekom predavanja i radionica, te ponudio priliku sudionicima da iznesu vlastite dojmove i postavljaju posljednja pitanja predavačima. Web-stranica braće studenata Hrvatske dominikanske provincije 'Tragom istine' svakodnevno je donosila kratak pregled događaja i predavanja sa Studijskog tjedna, uz popratne fotografije i kratke video-snimke s mjesta događaja.

(usp.www.dominikanci.hr): fr. Mirko Irenej Vlk OP

DUBROVNIK: Polaganje prvi redovničkih zavjeta braće dominikanaca

Četvorica dominikanskih novaka položila su, na kraju godine novicijata, svoje prve redovničke zavjete (na tri godine), u nedjelju 24. kolovoza, za vrijeme svečanoga euharistijskog slavlja koje je u crkvi sv. Dominika u Dubrovniku predvodio o. Anto Gavrić, provincijal Hrvatske dominikanske provincije.

Trojica novaka, Domagoj Marija Duvnjak, Reginald (Matej) Biklić i Gabriel Matej Baćak dolaze iz Zagreba, a Ivan Zrno iz Glamoča. Minsnom slavlju, uz koncelebraciju nekoliko svećenika, nazočile su sestre dominikanke iz Korčule, Dubrovnika, Gruža i Zagreba, druge redovnice iz Dubrovnika, rodbina zavjetovanika i novaka, mnoštvo vjernika i prijatelja s kojima su dominikanski novaci bili povezani tijekom protekle godine dana.

Liturgijsko slavlje animirao je Vis Veritas koji u samostanskoj crkvi svira više od 40 godina. U svojoj propovijedi dominikanski provincijal prikazao je kako liturgijska čitanja ocravaju na koji način Bog poziva ljude za točno određeno poslanje.

Ne određujemo mi sami sebi poslanje, nego Bog poziva i on šalje, računajući na našu suradnju u njegovu poslanju, istaknuo je o. Gavrić. Apostol Pavao, nakon susreta s Kristom i obraćenja, postaje neustrašivi svjedok vjere. I pun zanosa pred Božjim divotama ističe da sve dolazi od Gospodina. I spremam je Radosnu vest spasenja prenijeti.

Polaganjem zavjeta u ruke svome poglavaru braća dominikanski izriču svoje predanje poslanju koje je sv. Dominik zacrtao Redu propovjednika, tj. ne zatvorenost u uski krug jedne redovničke zajednice ili provincije nego otvorenost potrebama Reda propovjednika, Crkve i svijeta.

Sv. Dominik je htio da Red propovjednika bude u središtu Crkve, stoga je provincijal pozvao zavjetovanike da sve više i dublje uzljube Crkvu i da u toj ljubavi prema Crkvi daju svoj život u službi poslanja Reda. Krist poziva da vrata Kraljevstva nebeskoga otvorimo svim

ljudima, istaknuo je dominikanski provincijal, pozivajući sve vjernike a posebice braću redovnike da u svome poslanju imaju to na umu, jer živimo u svijetu u kojem su brojna vrata zatvorena.

Ne zatvarajmo vrata! Otvorimo svoja vrata drugima, otvorimo drugima vrata i tako im pomozimo da i sami dođu i susretu Krista. Provincijal je pozvao braću novake da sve dublje otkrivaju otajstvo Kristove ljubavi, prepoznaju i prihvataju Krista kao onoga kojega se ne može ni s kim drugim uspoređivati da bi ga se naslijedovalo u potpunom predanju, da svakim danom sve više otkrivaju Krista kao stijenu na koju se mogu uvijek nasloniti i na kojoj grade svoj život, u zajednici s braćom gradeći tako najprije u svojoj zajednici Crkvu koju će zatim graditi i zidati u svijetu svoga poslanja. (usp. www.dominikanci.hr)

TROGIR: Jedanaestorica novih dominikanskih novaka

Oblačenjem dominikanskog habita jedanaestorica mladića primljena su u Red braće propovjednika i započela godinu novicijata u nedjelju 31. kolovoza u samostanskoj crkvi sv. Dominika i nacionalnom svetištu bl. Augustina Kažotića u Trogiru.

Euharistijsko slavlje predvodio je dominikanski provincijal p. Anto Gavrić, u koncelebraciji učitelja sjemeništaraca i postulanata p. Petra Galića i učitelja novaka p. Nikole Leopolda Nose, p. Dominika Kristijana Gerbica iz sa-

mostana u Zagrebu, p. Ive Plenkovića iz samostana u Bolu i don Nikole Tokića, župnika u Biogradu, te nekoliko francuskih dominikanaca.

Činu oblačenja nazočili su roditelji, rodbina i prijatelji braće novaka. Liturgijsko pjevanje animirao je zbor dominikanskih bogoslova, koji su upravo završili Međunarodni studijski tjedan u samostanu sv. Križa na Čiovu.

Prije samoga početka euharistijskog slavlje samostan je pohodio splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić, u pratnji trogirskog gradonačelnika Ante Stipčića, i kratko se zadržao u razgovoru s novacima i nazočnom braćom. Provincijal je u propovijedi govorio o pozivu koji svjedoči o snažnom Božjem zahvatu u život pojedinca.

Gospodin osvaja srca, a pojedinac dopušta da ga Gospodin zavede. A u srcu osjeća "rasplamtjeli organj". "Taj organj koji je plamtio u vašim srcima, doveo vas je u Red braće propovjednika. Taj organj u vama podržavala su braća koja su vas pratila na ovome putu, posebice vaš učitelj u postulaturi, brat Petar Galić. Taj organj neka sve više jača i sve vas više zahvaća te bude vaš znak predanja Gospodinu", rekao je provincijal.

Gospodin poziva da ga naslijedujemo i svojim učenicima predlaže logiku križa. Poziva nas da se odrekнемo samih sebe. Križ je otajstvo otvaranja ljubavi, ljubavi koja je sve. Promatrajući Kristov odnos prema svome Ocu, pozvani smo ući u otajstvo potpunoga dara, uzajamnog darivanja, i odricanja od samoga sebe. Učenik ne određuje sam sebi put prema svojim željama, nego nasljeđuje svoga Gospodina koji nam

pokazuje put odricanja i sebedarja.

Posebno je novacima stavio na srce primjer bl. Augustina Kažotića, kako se nasljeđuje Krista po uzoru sv. Dominika. Neka vas Gospodin sve više zahvaća i osvaja u ovoj godini novicijata. Dopustite mu da vas on osvoji.

On će vam otkriti tko je on, punina ljubavi, punina radosti, punina mira, punina istine. Neka on otvari naše srce i neka se naše srce otvari Božjoj ljepoti, zaključio je provincijal. Nakon propovijedi provincijal je predao svakome kandidatu bijeli dominikanski habit s crnim plaštem.

A svaki kandidat je sebi izabrao jednoga starijega bratu u formaciji koji mu je obukao dominikanski habit. Zatim je provincijal svakomu kandidatu dao ime koje će nositi u Redu, ali da bude ponajprije brat. Cjelovom mira sa svom nazočnom braćom dominikancima završen je obred primanja novih kandidata u dominikanski red.

Ovo su novi dominikanski novaci koji će novicijat nastaviti u samostanu sv. Dominika u Dubrovniku:

1. Dominik Štefulić, 1995., župa sv. Ivana Krstitelja, Lekenik.
2. Karlo Kevo, 1995., župa sv. Marka evanđeliste, Split-Neslanovac.
3. Bernard Prelčec, 1996., župa Bezgrešnog začeća BDM, Valpovo.
4. Luka Buzov, 1994., župa Gospe od Milosrđa, Split.
5. Domagoj Babić, 1996., župa sv. Petra Apostola, Kaštel Novi.

6. Josip Knez, 1991., župa sv. Ivana Krstitelja, Biograd; 2. god. na Pravnom fakultetu u Splitu.
7. Luka Janković, diplomirani ekonomist, 1980., župa sv. Leopolda Bogdana Mandića, Osijek.
8. Josip Dolić, diplomirani teolog, 1980. Koblenz (Njemačka).
9. Danijel Čančić, 1980., župa sv. Ante, Bugojno; 5. god. na Filozofsko-teol. institutu DI u Zagrebu.
10. Marin Golubović, 1982. župa sv. Antuna, Našice, apsolvent na Pravnom fakultetu u Osijeku.
11. Matej Trupina, 1995., župa sv. Ane, Podkraj, Travnik.

Prije redovničkog oblačenja i početka novicijata kandidati su imali duhovne vježbe u samostanu sv. Dominika u Trogiru, a vodio ih je učitelj sjemeništaraca i postulanata, p. Petar Galić, iz samostana u Splitu. (www.dominikanci.hr)

KORČULA: p. Niko Bilić, DI održao duhovne vježbe u Korčuli

U nedjelju, 31. rujna, započele su u Korčuli duhovne vježbe koje je predvodio p. Niko Bilić, DI. Pater Bilić ponovio je Isusov poziv, „Hajdete i vi u osamu i otpočinite malo“ (Mk 6, 31). Pozvao je sestre da pronađu svoj kutak za odmor i u razmatranjima svetopisamskih likova ponudio nekoliko metoda za to.

U prvom razmatranju o učenicima na putu u Emaus razmišljali smo kako obnoviti snage. Učenici su se, kad im Uskrstli Gospodin dolazi ususret, zaustavili, slušali ga. Na isto smo i mi pozvane kako bismo se mogli „vratiti u Jeruzalem“, na mjesto muke, ali i slave. Razmišljali smo i o liku Eve i pokušale se vratiti na svoje izvore, uvidjeti koje su naše vlastite teškoće i kakvu radosnu vijest svaka od nas nosi. Kroz lik Eve koja je stvorena jer „nije dobro da čovjek bude sam“ pater nam je posvijestio i važnost zajedništva. Drugog smo dana kroz likove patrijarha Jakova

i Mojsija razmišljali o potrebi povratka onamo gdje pripadamo i zapitale se gdje smo doista kod kuće.

Trećeg nam je dana pater skrenuo pozornost na likove dviju žena – žene Manoahove, majke Samsonove (Suci 13-16) i zaručnice iz Pjesme nad pjesmama. Pozvao nas je na uočavanje nezapaženog, onog što je možda stalno oko nas, ali na to ne obraćamo pažnju. Također nas je uputio na razmišljanje koliko pripadamo Gospodinu i jesmo li, poput zaručnice koja svog ljubljenog traži, našle mir u Njemu.

Četvrtak je bio dan posvećen ispitivanju svjesti kroz pokorničko bogoslužje i sakrament isповједи. Na prihvaćanje svojih ograničenja pater nas je pozvao i u razmatranju o čovjeku usahle ruke (Mk 3,1-6), kojeg Isus liječi. I nas Gospodin liječi svaki put kad priznamo svoje slabosti – jer On se nikada ne umara praštati, samo se mi ne smijemo umoriti pitati oprost.

Jana Dražić

UDBINA: Dan hrvatskih mučenika na Udbini

U ranim jutarnjim satima, u subotu 30. kolovoza 2014., šest sestara iz zagrebačkog samostana bl. Ozane Kotorske uputilo se hodočastiti svetom mjestu nadomak Krbavskog polja, na Udbinu kako bi se prisjetili i molili za naše hrvatske mučenike. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je sisacki biskup Vlado Košić.

On je na početku istaknuo vapaj: „Zavapimo ovdje u Udbini svim našim hrvatskim mučenicima, i svećima i blaženicima, i tolikima koji nisu kao takvi proglašeni, a samo su Bogu poznati po svojoj ljubavi i žrtvi, da zagovaraju za nas danas, da nam isprose ustrajnost u dobroti, istini, pravdi i ljubavi, kako bi naša domovina imala budućnost“. Riječi biskupa Košića odzvanjale su domoljubljem i ponosom protkane i nadahnute Duhom Svetim. Istaknuo je „kako je prošlo dvadeseto stoljeće bilo najkrvavije po ubijanju kršćana. Većina građana Zapada u kojima je kršćanstvo povijesna religija, uključujući i Hrvate, uopće ne zna kakve su se stravične

stvari dogodile kršćanima u prošlom stoljeću i kakve im se događaju još i danas“. Svatko od nas danas mogao bi se slobodno zapitati koliko smo uopće s tim upoznati i svjesni takve teške situacije?

„Mučeništvo nije povezano s mržnjom prema drugačijem, već s ljubavlju prema Bogu i čovjeku. Većina kršćanskih mučenika ubijeni su samo zato što vjeruju u Isusa Krista i što se iste vjere ne žele odreći ni po cijenu prijetnje gubitka života, naglasio je biskup“.

Otići na Udbinu u nacionalno hrvatsko svetište posvećeno hrvatskim mučenicima samo za sebe svjedoči jačinom svoga postojanja. Mnoštvo je mučenika iz našeg hrvatskog naroda kod Svevišnjega u Njegovom Kraljevstvu čiji zagovor svakodnevno možemo moliti. Budimo ustrajni i postojani u molitvi. Sveti hrvatski mučenici zagovarajte nas!

s. Ana Begić OP

NOVIGRAD ISTARSKI: Susret animatora za duhovna zvanja

Od 16. do 18. rujna 2014. godine održao se redoviti godišnji susret animatora za duhovna zvana nadbiskupijskih, biskupijskih i redovničkih ustanova u zajedništvu sa Splitsko-makarskim nadbiskupom Marinom Barišićem, u Novigradu Istarskom. Tema ovogodišnjeg susreta bila je „Zajedništvo - jedinstvo različitih“, o kojoj nam je govorio prof. Mihály Szentmártoni S. J.

Profesor je stavio glavne naglaske na poimanje zajednice kao mita, stvarnosti, ideala i krepsti. Pri tome je istaknuo da je za razumijevanje zajednice potrebno shvatiti njezinu bit, a to je da svi budu za jedno, da imaju isti cilj, isti fokus. ZA+JEDNO = ZAJEDNIŠTVO istaknuo je profesor.

Zajedništvo nije pasivno stanje, već dinamika, a savršena zajednica ne postoji. Ona nije vrednota po sebi, već je usmjerenja na postizanje zajedničkog cilja. Zajednice, osobito vjerske, ne smiju biti terapeutske zajednice, ili lijek za samoću, ni mesta potpunog totalitarizma. Predavač je govorio o uvjetima zajedništva kao i problemima zajedništva i sukobu generacija u zajedništvu. Istaknuo je i potrebne krepstite u

zajednici koje se očituju kroz tri riječi: molim, hvala i oprosti. MOLIM – upućuje na krepstite pravednosti. Kako bismo pojačali zajedništvo predavač je dao jedan savjet „uzmi svaki dan jednu osobu, na nju misli i za nju moli“. HVALA – izražava poštovanje prema drugome. OPROSTI – kod oproštenja trebamo izbjegavati uspoređivanje na vlastitu korist. Tako je Szentmártoni naveo kako nikako nije poželjno upotrebljavati frazu „moja savjest je čista“, jer ničija savjest nije čista, savjest je potrebno odgajati. Isto tako prizivati nekoga na ispitivanje njegove savjesti vrlo je teško i odgovorno jer mi ne znamo koja od nekoliko vrsta savjesti prevladava u srcu osobe. Na koncu je izrazio kako bi najbolje bilo izbjegavati u zajednici pojama savjest, koji je prema definiciji Drugog vatikanskog koncila (GS 16) mjesto susreta čovjeka s njegovim Bogom u intimi.

U daljnijim izlaganjima predavač je govorio o temi „Otkrivanja i praćenja duhovnog poziva“. Predavanje je temeljio na nekoliko pitanja: Koga mi odgajamo? Zašto mi odgajamo? Kako odgajati? i Tko odgaja? Danas trebamo krenuti od toga da nam u redovničke zajednice, a jednako tako i u bogoslovije, dolaze tzv. kasnija zvana. Ponekad si postavljamo pitanje kako u procesu odgoja pristupiti i krenuti sa odgajanicima u takvim okolnostima. Szentmártoni nagašava kako obavezno treba krenuti od pretpostavke da on ili ona želi postati svećenik, redovnik, redovnica, bez obzira na ranja ili kasnija zvana. Ali nažalost konstatira kako smo danas to izgubili. Isto tako predavač je naveo nekoliko kriterija kod primanja u samostan o kojima bismo trebali povesti računa prilikom razgovora s kandidatom/com.

To su:

1. Povijest zvanja (tko je utjecao na tebe pri odluci za duhovni poziv?)
2. Povijest učenja njegova/njena Boga (Tko je Bog za tebe? Kakvo značenje ima u tvome životu?)
3. Povijest njenih/njegovih prijateljstava?
4. Povijest obitelji (koje je on/ona dijete po redu? Da li je voljen/a, željen/a?)

5. Povijest njene/njegove seksualnosti?

U zaključnom predavanju trećega dana susreta profesor je rekao kako u odgoju postoje dva procesa: izravan i neizravan odgoj. Izravan odgoj se odnosi na poučavanje, davanje informacija, tumačenja smisla, itd. Neizravan odgoj se odnosi na atmosferu u obitelji i odgojnoj grupi, na ulogu dnevnog reda i nametnute discipline, a povrh svega na primjer roditelja odnosno odgojitelja. "Stoga dopustite da zavrišim ovo predavanje protupitanjem: Jesmo li mi vjerodostojni odgojitelji, jesmo li mi odgovorne osobe? Ako nismo, onda je uzaludan sav naš trud, ako jesmo, onda možemo hrabro nastaviti naš započeti posao!"

Na kraju je dogovoren da će se susret animatora za duhovna zvanja u 2015. godini održati od 22. do 24. rujna 2015. na Košljunu. Tema susreta će biti posvećeni život u poslanju Crkve, a predavač će opet biti p. Mihaly Szentmartoni. Susret je završen zahvalnom svetom misom koju je predvodio nadbiskup Marin Barišić.

s. Ana Begić, OP

JUBILARNI 30. REDOVNIČKI DANI U SPLITU

U organizaciji Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica, u dominikanskom samostanu u Splitu, u petak 12. rujna, započeli su dvodnevni 30. Redovnički dani.

Kako će papa Franjo 30. studenoga ove godine otvoriti Godinu posvećenog života koja će trajati do 2. veljače 2016., tema ovogodišnjih Redovničkih dana prikladna je tom skorom Papinu činu. Raspravljaljalo se o temi "Zauzeto živjeti sadašnjost, gledati s nadom u budućnost. Put prema drugačijoj prisutnosti redovničkog života u Crkvi i svijetu".

Jubilarni Redovnički dani započeli su molitvom trećega časa te prigodnim pozdravima splitsko-makarskoga nadbiskupa Marina Barišića i dubrovačkoga biskupa Mate Uzinića, koji je i predsjednik Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života. Nadbiskup Barišić je istaknuo da redovništvo

obogaćuje Crkvu te da redovnice i redovnike doživljava kao ljude pažljivih lica, otvorenih srca i kao svjetlo nade.

Biskup Uzinić je izrekao želju da se Redovnički dani ubuduće organiziraju i u Riječkoj te Đakovačko-osječkoj metropoliji kako bi bili dostupni svakom redovniku. Zatim je predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica karmelićanin o. Vinko Mamić otvorio Redovničke dane ističući da redovništvo želi, uz osvrтанje na prošlost i uz sagledavanje sadašnjosti, odgovoriti na pitanje na koji način ostvariti i svjedočiti drugačiju prisutnost u svijetu u budućnosti.

Prvo je predavanje održao salezijanac don Stjepan Bolkovac na temu „Redovnički život kao crkvena prisutnost. Osvrnuo se na najvažnije crkvene dokumente koji određuju redovništvo te je podsjetio što je o redovništву isticao bl. papa Ivan Pavao II., a što papa Franjo kao kardinal Jorge Mario Bergoglio 1994. na sinodi o posvećenom životu.

“Redovništvo nije izolirana i rubna stvarnost, već nešto što se tiče cijele Crkve, posvećeni život stavlja se u samo srce Crkve”, podsjetio je predavač te dodao da današnje društvo očekuje da redovništvo bude u službi čovjeka, ali da ono mora biti i u službi Boga jer da će u protivnom doći do krize redovničkoga identiteta.

Istaknuo je da postoje četiri napetosti; između redovničke obitelji i Božjega vjerničkog naroda, između mjesne i sveopće Crkve, između karizmi i potreba svijeta te iskustva pripadanja i mjesta uključivanja. Govorio je o tome da

redovnički život znači uključivanje u Crkvu te naglasio da papa Franjo s otvorenjem Godine posvećenoga života želi da redovništvo probudi svijet.

Podsjetio je na opasnosti zlokobnoga individualizma u redovničkome svijetu te o opasnostima duhovne svjetovnosti, da se u trku oko kojekakvih dnevnih zadaća tijekom života ne bi rasplinuo duh pojedine redovničke karizme.

Usljedilo je misno slavlje koje je u koncelebraciji s nekoliko redovnika predvodio biskup Mate Uzinić. On je u propovijedi govorio o redovnicama i redovnicima kao o svjetlu koje osvjetjava svijet i koje se treba oslobođiti svih opasnosti. Naglasio je da u redovničkom životu ne smije biti licemjerja vezanog uz ovozemaljske interese poput brige za materijalno, za laganđni život, neživljenje čistoće, uz sve ono što vodi u samo formalno življenje danih zavjeta.

U popodnevnom dijelu programa povjesničar dominikanac Slavko Slišković govorio je o temi "Spoj posvećenog života i poslanja – povjesna perspektiva". Okupljenima je približio kako su ljudi posvećenog života tijekom prošlosti bili putokaz i korektiv crkvenoga i društvenoga života.

Na konkretnim je primjerima oslikavao kako je redovništvo tijekom prošlosti nerijetko spašavalo crkveno pravovjerje, kako se redovništvo nikada nije vezalo samo uz jednu državu ili uz jedan narod, zatim kako se oduprlo stavljanju u službu državne politike čemu je posljedica bilo čak i ukidanje redova poput isusovačkoga reda.

Dr. Slišković je pripovijedao o tome kako su redovnici pridonijeli napretku obrazovanja, medija, misija, pučkih misija, ljudskih prava, afirmaciji žena, ustvrdivši da su redovnici kroz povijest uvijek bili avangarda. Na kraju je konstatirao da u 20. stoljeću postoji nedostatak redovničke inovativnosti te da je redovništvo u cjelokupnosti svojega djelovanja oblikovalo Zapadnu Crkvu.

Prvi dan 30. Redovničkih dana završen je molitvom večernje. Kroz program su vodili voditelj Povjerenstva za trajnu formaciju redovnica

i redovnika pri Hrvatskoj konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica dominikanski provincijal Anto Gavrić i članica Povjerenstva časna sestra Kćeri milosrđa Vianeja Kustura.

Jubilarni 30. Redovnički dani završeni su u subotu 13. rujna 2104. u dominikanskom samostanu u Splitu. Okupljeno redovništvo dva je dana raspravljalo o temi "Zauzeto živjeti sadašnjost, gledati s nadom u budućnost. Put prema drugačijoj prisutnosti redovničkog života u Crkvi i svijetu".

Drugoga, završnoga dana susreta, nakon molitve trećega časa, o naslovnoj je temi Redovničkih dana govorila časna sestra Kćeri Božje ljubavi, Nela Veronika Gašpar. Istaknula je da se u redovničkim zajednicama upravljačkih službi nerijetko prihvate one osobe koje nisu svjesne upravljačkih odgovornosti zato što u sebi nemaju dovoljno evanđeoskoga duha, te da su u redovničkoj svakodnevici nerijetko važnija materijalna dobra od čovjeka.

Gоворила је о тешкоткама које се догађају када управе редовничких јединица nameću субраћи и сусестрама неке задаће за које те особе нису оспособљене или немају snage te задаће обавити. "Декретом се не може остварити пројекат jer је папир једно, а особа друго" – нагласила је предавачица приповједајући и о томе да редовниštvo, за razliku од брака, nije nastalo на афективној разини па и не дaje toplinu i snagu коју може dati обitelj, мада се субраћа у самостаним итекако могу снажно повезати.

"Motiv redovničkoga života je u tome da je u redovništvo pozvao netko drugi. Bog" – naglasila je dr. Gašpar podsjećajući na то да одлуком за život u samostanu nije jednostavno prihvatići da će ti netko drugi planirati budućnost, određivati gdje ćeš živjeti i što raditi.

"Ali znamo i to da Bog nikada ne ide izravno, već uvijek preko ljudi što redovnice i redovnici uvijek trebaju imati na umu" – rekla je dr. Gašpar zaključivši da zajednički život u istom prostoru ne znači da zajednica živi pravo samostansko zajedništvo, već da se zajedništvo gradi jedino Božjim duhom i na način da se osobi ne oduzme individualnost.

Zatim je, u koncelebraciji s više redovnika, misno slavlje predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barić, a propovijedao je predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica o. Vinko Mamić. U propovijedi je o. Mamić govorio o osjećajima te podsjetio na sv. Pavla koji je pozivao na to da se ne izaziva emocija ljubomore.

“I svoje odluke temeljimo na emocijama, kad mladi odgovaraju na poziv također su uključene emocije. Zato je emocionalna inteligencija veoma važna” – naglasio je dr. Mamić te rekao da su osjećaji naša pokretačka snaga, da ih zato ne treba potiskivati, već da ih treba usmjeravati, odgajati jer emocije često znaju pobijediti spoznaju.

Propovjednik je rekao da današnji mladi kao da nisu dovoljno emocionalno inteligen-tni jer su mnogi o nečemu ovisni. “Evangelje daje odgovor i našim redovničkim zajednicama. Ako nemamo osjećaja, proći ćemo pored bolesnika, a ‘Samaritanac’ će se zaustaviti. Biti drugaćiji danas znači pokušati se međusobno razumjeti.

U tome ne pomaže inteligencija, već osjećaji koji moraju biti u simetriji s razumom, a razum u simetriji s Bogom” – istaknuo je dr. Mamić zaključivši da duhovni život mora uključivati kategorije razumjeti, prihvati, doživljavati.

Na kraju mise provincijal Hrvatske dominikanske provincije o. Anto Gavrić zahvalio je nadbiskupu Barišiću na predvođenju mise te na cijelokupnoj potpori redovništву te je zahvalio o. Mamiću kojemu uskoro istječe mandat pred-

sjednika Konferencije na svoj zauzetosti i ljuba-vi koju je Konferenciji kao predsjednik darivao.

U popodnevnom je dijelu programa odr-žan okrugli stol o naslovnoj temi Redovničkih dana. Sudjelovali su: s. Nela Veronika Gašpar, o. Vinko Mamić, o. Anto Gavrić i zauzeta splitska vjernica liječnica Danijela De Micheli-Vitturi.

Okrugli je stol moderirala predsjednica Udruge za promicanje znamenitih Križevčana “Dr. Stjepan Kranjčić” i novinarka Tanja Baran. Sudionici okrugloga stola pripovijedali su o osobnim iskustvima ljepota i teškoća redovnič-koga života, o očekivanjima izvanjskoga svijeta od redovništva, o tome kako svjedočiti Boga i djelovati u današnjem svijetu brojnih ponuda a da redovništvo ne zavlada svjetovna du-hovnost, odnosno da se ne izgubi redovnički identitet utemeljen na neprestanoj povezanosti s Bogom.

Trideseti Redovnički dani završeni su mo-litvom večernje. Kroz program drugoga i završ-noga dana 30. Redovničkih dana u Splitu vodili su voditelj Povjerenstva za trajnu formaciju re-dovnica i redovnika pri Hrvatskoj konferenci-ji viših redovničkih poglavara i poglavarica o. Anto Gavrić i članica Povjerenstva časna sestra Kćeri milosrđa Vianeja Kustura.

Tanja Baran

SPLIT: Otvorena u Splitu izložba *Hrvatski sveci i blaženici u našem narodu*

U organizaciji Galerije hrvatske sakralne um-jetnosti “Laudato” u četvrtak 11. rujna 2014., dan uoči 30. Redovničkih dana, u galeriji “Vin-ko Draganja, OP” dominikanskoga samostana u Splitu, otvorena je izložba akademskoga slikara Matka Antolića “Hrvatski sveci i blaženici u našem narodu”.

U programu su uz autora sudjelovali vodi-telj galerije fr. Ivan Iko Mateljan, vlasnica gale-rije “Laudato” Ksenija Abramović, likovni kriti-čar Stanko Špoljarić, predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica o. Vinko Mamić, a izložbu je otvorio dominikan-ski provincijal o. Anto Gavrić.

U glazbenom je dijelu otvorenja nastupila klapa "Mriža", prigodne je stihove interpretirao dominikanski novak Dominik Štefulić, a kroz program je vodila predsjednica Udruge za promicanje znamenitih Križevčana "Dr. Stjepan Kranjčić" Tanja Baran.

Izložba "Hrvatski sveci i blaženici u našem narodu" Matka Antolčića suvremen je likovni prikaz najvećih hrvatskih duhovnih velikana koji je autor oblikovao za 6. Dane hrvatskih svetaca i blaženika održane u Križevcima u mjesecu svibnju.

Tijekom kolovoza izložba je bila postavljena u Trogiru, a nakon Splita postav će biti prikazan i u Zagrebu, na blagdan zaštitnika umjetnika bl. fra Angelica 18. veljače 2015. u samostanu i župi bl. Augustina Kažotića na Peščenici.

T. B.

JUBILARNI 30. REDOVNIČKI DANI U ZAGREBU

"Zauzeto živjeti sadašnjost, gledati s nadom u budućnost. Put prema drugačijoj prisutnosti redovničkog života u Crkvi i svijetu" – tema je jubilarnih 30. Redovničkih dana o kojoj hrvatsko redovništvo, ususret otvorenju Godine posvećenog života koju će na što će na prvu nedjelju došašća otvoriti papa Franjo, razmišlja ove godine.

Nakon što su Redovnički dani protekloga vikenda održani u dominikanskom samostanu u Splitu, zagrebački dio Redovničkih dana započeo je u petak 19. rujna u samostanu i crkvi hercegovačkih franjevaca u Dubravi.

Dvodnevni program započeo je uvodnim pozdravima domaćina gvardijana fra Draženka Tomića, nakon čega je Redovničke dane otvorio predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica o. Vinko Mamić naglasivši da i papa Franjo poziva na preispitivanje vlastitog života i na odvažno prihvatanje onoga što je redovništvo danas pozvano činiti.

Središnji sadržaj Redovničkih dana bilo je euharistijsko slavlje koje je s okupljenim redovništvom slavio zagrebački nadbiskup kardinal

Josip Bozanić. "Drago mi je da sam s vama koji živate posvećeni život. Taj vaš život odnosi se na svu Crkvu jer vi ste unutar nje znak, znak za ručništva, potpune pripadnosti Kristu.

To svoje svjedočanstvo, pripadnosti Crkvi po zavjetima, u potpunosti darujete Crkvi i svijetu. Ako na te vaš zavjete gledamo imaginarno, možemo ih doživljavati kao osiromašenje. A vaši su zavjeti, naprotiv, obogaćenje" – rekao je u propovijedi kardinal Bozanić naglašavajući što svijet očekuje od redovništva. "Svijet od redovnika i redovnica očekuje dvostruko svjedočenje, bratsko-sestrinske ljubavi unutar svoje zajednice i s drugim članovima Crkve, ali i s onima koji su izvan Crkve.

Zato nije u redu da redovnik ili redovnica stvara bilo kakve podjele. Važna je i eshatološka perspektiva. Sigurno osjećate kako vas vjernici rado susreću jer intuitivno svjedočite eshatološku prisutnost. U tome treba biti dosljedan" – rekao je kardinal Bozanić zapitavši se kakvo je svjedočanstvo nedavno u Hrvatskoj dala redovnica benediktinka iz Španjolske.

«Svatko ima pravo na svoje osobno mišljenje, ali ako netko svojim javnim istupima ne svjedoči zajedništvo Crkve, onda je riječ o antisvjedočenju.» Na kraju je kardinal zaključio da redovnici i redovnice u Hrvatskoj svjedoče jako zajedništvo, da bi Crkva u Hrvatskoj bila puno siromašnija da nema redovničke prisutnosti i djelovanja, zahvalio je hrvatskom redovništvu na svemu što čini za Crkvu u Hrvatskoj, te pozvao na zauzetiju molitvu za duhovna zvanja.

U koncelebraciji su s kardinalom Bozanićem bili predsjednik HKVRPP-a o. Vinko Mamić, provincijal Hrvatske dominikanske provincije fr. Anto Gavrić, provincijal Hrvatske kapucinske provincije fra Jure Šarčević, provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Ilija Vrdoljak, provincijal franjevaca trećoredaca fra Nikola Barun, provincijal Hrvatske salezijanske provincije don Pejo Orkić s još desetak svećenika redovnika.

Na kraju mise redovnici i redovnice darovali su kardinalu sliku s motivom Svetе obitelji akademskoga slikara Ante Mamuše te su tom prigodom kardinalu posvjedočili da molitvom prate i njega i njegovu pastirsку službu.

Prije i poslije mise održana su dva sadržajna predavanja o raznim perspektivama i trenucima redovničkoga života. Prijepodne je govorio salezijanac don Stjepan Bolkovac, a poslijepodne dominikanac o. Slavko Slišković. Te su sadržaje obojica prezentirali i na Redovničkim danima u Splitu.

Jubilej 30. glavnoga godišnjeg redovničkog okupljanja u Hrvatskoj obogaćen je otvorenjem izložbe fotografija s dosadašnjih Redovničkih dana. Tom je prigodom o. Mamić podsjetio da su Vijeće viših redovničkih poglavara Jugoslavije (VVRPJ) i Unija viših redovničkih poglavara Jugoslavije (UVRPJ) osnovani 1968. godine te da su tako udruženi, vjerojatno nadahnuti Teološko-pastoralnim tjednom za svećenike koji se svake godine održava u Zagrebu, razmisljali o organizaciji Redovničkog tjedna koji je zaživio 1973.

Istaknuo je da su u tom vremenu na Redovničkim tjednima sudjelovali redovnici i redovnice iz cijele ondašnje države. "Na tim je tjednima prvih godina sudjelovanje oko 600 redovnika/ca. Nakon raspada bivše Jugoslavije i izdvajanja redovništva Bosne i Hercegovine i Slovenije iz Konferencije i Unije, taj se broj znatno smanjio.

Kako bi na ovim susretima sudjelovalo što više redovnika i redovnica, HKVRPP je 2010., na prijedlog voditelja Povjeranstva za trajnu formaciju, o. Ante Gavrića, počela organizirati Redovničke dane i u Zagrebu i u Splitu. Ta se odluka pokazala dobrom pa se u posljednje vrijeme razmišlja i o mogućnosti da se Redovnički dani organiziraju i u nekim drugim gradovima RH" – istaknuo je o. Mamić podsjetivši i na to da se od samoga početka Redovničkih tjedana tiskao "Zbornik radova redovničkog tjedna", koji je 1996. prerastao u časopis "Posvećeni život", da se godine 2011. HKVRP i HUVRP ujedinio u jednu instituciju HKVRPP, da se Redovnički tjedan otada zove Redovnički dani te da se od 2012. na Redovničkim danima organizira i okrugli stol.

Redovnički dani bili su i prilika da osnivačica Laudato televizije, obiteljske televizije s kršćanskim predznakom koja je u nastajanju, Ksenija Abramović redovništvu ispričala o detaljima nastanka televizije, da okupljenima prikaže najavni televizijski spot te da zamoli za zauzetiju molitvu za tu televiziju. Kroz program su tijekom cijelog dana vodili voditelj Povjerenstva za trajnu formaciju redovnica i redovnika pri Hrvatskoj konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavica dominikanski provincijal fr. Anto Gavrić i članica Povjerenstva časna sestra Kćeri milosrđa Vianeja Kustura. **U subotu 20. rujna 2014. završeni su dvodnevni jubilarni 30. Redovnički dani u Zagrebu**

Hrvatsko je redovništvo ove godine razmisljalo o temi "Zauzeto živjeti sadašnjost, gledati s nadom u budućnost. Put prema drugaćoj prisutnosti redovničkoga života u Crkvi i svijetu".

Baš o toj nosivoj temi ovogodišnji Redovničkih dana, prijepodnevno je predavanje odr-

žala franjevka provincije Svetе Obitelji, dr. s. Vinka Bešlić. Govorila je o euharistiji kao o nosivom temelju Crkve, o tome da redovnici kao ljudi posvećena života Crkvi daruju sebe čiste, siromašne i poslušne te da su na taj način ukorijenjeni u Krista.

Istaknula je da su sekularizacija i konzumerizam prodrli i u samostane, ali da unatoč tome u Crkvi i danas sjaji proročko svjedočanstvo posvećenih osoba. Zaključila je da samostansko zajedništvo zahtjeva odricanje i žrtvu, sudionštvo svakog pojedinca, da je to zajedništvo važno očuvati, ali pritom ne izgubiti identitet pojedine osobe.

Nakon toga je održano misno slavlje koje je u koncelebraciji s predsjednikom Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica o. Vinkom Mamićem, dominikanskim provincijalom fr. Antom Gavrićem, kapucinskim provincijalom fra Jurom Šarčevićem, salezijanskim provincijalom Pejom Orkićem te s još nekoliko svećenika redovnika, predvodio dubrovački biskup Mate Uzinić koji je i predsjednik Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života.

U propovijedi je naglasio da su u samostanima svakodnevne mise nerijetko rutina pa da redovništvo nerijetko ne dopušta otajstvu da ga dotakne te da je najgore što bi se redovništvu moglo dogoditi pomisao da je dosegnut maksimum, da treba zaboraviti na oholost i samodostatnost i razmišljati o tome kako postići bolje i više.

Na pitanje kako to učiniti biskup Uzinić je objasnio da je odgovor dao Isus koji je pozvao Petra da izveze na pučinu i da baci mreže. Petrova je logika, naglasio je biskup Uzinić, bila drugačija jer je on cijelu noć beskorisno lovio. "Na redovništvu je da poput Petra uskladi svoje zajednice ne ljudskom logikom, već logikom Isusa Krista" – rekao je biskup Uzinić podsjećivši da je bolje u zajednici nikakav nego ikakav redovnik ili redovnica te da nije dobro zbog straha da će redovnička zajednica nestati smanjivati kriterije pri prihvaćanju kandidata.

"Ionako bira Gospodin koji će naći način s

novim generacijama" – zaključio je biskup Uzinić poručivši redovnicima i redovnicama da žive radikalno ono na što su se zavjetovali i da to ne bude življeno sa žalošću, nego s radošću. Jer da redovništvu nije ništa oduzeto, već da mu je dano više nego drugima pa da je zato na redovništvu i veća odgovornost.

Na kraju je misnoga slavlja o. Gavrić zahvalio i biskupu Uziniću na svoj njegovoj zauzetosti oko redovništva, i o. Mamiću kojemu uskoro istječe mandat predsjednika redovničke konferencije na svoj ljubavi i skrbi za hrvatsko redovništvo u protekle tri godine.

U popodnevnom je dijelu programa održan okrugli stol na kojem je uz biskupa Uzinića i uz predavače s ovogodišnjih Redovničkih dana don Stjepana Bolkovca, fr. Slavka Sliškovića i s. Vinku Bešlić sudjelovao glavni urednik Glasa Koncila mons. Ivan Miklenić. Moderatorka je bila novinarka Tanja Baran.

Raspravljalo se o tome da je potrebna puno jasnija vizija Crkve u budućnosti, bolje prepoznavanje i rješavanje sadašnjih problema, a da se za sve to treba osposobljavati. Istaknuto je da se Crkva nije najbolje snašla nakon demokratskih promjena u Hrvatskoj te da nije odgojila nove kadrove koji bi se mogli suprotstaviti stariima iz prošloga sustava.

Mons. Miklenić je pozvao hrvatsko redovništvo da kao iznimna snaga u Crkvi i društvu preokrene hrvatsku stvarnost posebice kroz neprestano darivanje sebe mladima i starima, kroz daljnja osnivanja vrtića i škola, umirovljeničkih domova.

Kroz program jubilarnih 30. Redovničkih dana u Zagrebu vodili su voditelj Povjerenstva za trajnu formaciju redovnica i redovnika pri Hrvatskoj konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica dominikanski provincijal Anto Gavrić i članica Povjerenstva časna sestra Kćeri milosrđa Vianeja Kustura, a Redovničke je dane zatvorila potpredsjednica Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica s. Jasna Lučić.

Tanja Baran

KORČULA: Proslava zaštitnikâ vrtića u Korčuli

U utorak, 30. rujna 2014. djeca iz našega vrtića Andđeli čuvari proslavila su svoje nebeske zaštitnike skupa sa svojim roditeljima i tetama, te ostalim nazočnim sestrama zajednice. Euharistijsko slavlje u kapeli samostana predslavio je fr. Marko Bobaš. Predškolci su na početku izveli kratki igrokaz - razgovor među arkandelima, te poslije pričesti prigodnu recitaciju.

U misi su sudjelovali oduševljenim i gromkim pjevanjem. Fr. Marko je istaknuo da svatko od nas ima osobnog čuvara - anđela čuvara, te je potaknuo roditelje da to posvješćuju sebi i svojoj djeci, te se utječu njihovoj moćnoj zaštiti. Na koncu euharistijskog slavlja fr. Marko je izmolio posebni blagoslov nad djecom. Radosno druženje nastavljeno je u dvorištu samostana, koje je djeci dobro poznato, kao i kapela, kamo ih tete često dovode pomoliti se i pozdraviti Isusa.

VESELO KROČIM STAZOM ŽIVOTA

Svoj drugi susret mladi, okupljeni oko sestara dominikanki, odlučili su poći put Medvednice. Kako je vrijeme još lijepo i neobično toplo, a priroda nas mami svojim bojama i šuštanjem lišća, poželjeli smo i mi na taj način proslaviti Gospodina, čiji je kist počeo bojati svaki list.

Okupili smo se na Trgu bana Josipa Jelačića u 10 sati, a neki su nam se pridružili na Mihaljevcu. U biblijskom smislu bilo nas je savršen broj, sedam. Svi orni, u punoj planinarskoj opremini, širokih osmijeha i otvorena srca. Na samom početku s. Ana nam je podijelila radne listiće s dva pitanja. Prvo, tko je za mene Bog i drugo, u čemu prepoznajem Boga oko sebe? O tome smo trebali i mogli razmišljati hodajući i promatrajući i slušajući jedni druge i cjelokupnu prirodu.

Nakon kraćeg vijećanja hoćemo li krenuti pješice ili busom, odvažno smo uskliknuli: PJEŠICE!!! Stigli smo do Dolja i tamo krenuli na planinarsku stazu koja nas je vodila prema planinarskom domu Runolist. Na prvoj postaji odmora na klupi od debla drveta i stolicama od panja razgovarali smo o vjeri, duhovnom i psihičkom zdravlju i usput se zasladili kolačima i vodom. Hrabro i polako smo hodili dalje i na još jednom odmorištu uz nešto konkretnije, sendviče, pričali smo i o načini prehrane i kušali rižine krekeri sa sirom. Naše nožice su nas dovele do cilja, planinarskog doma *Runolist* na 830 metara nadmorske visine. Tamo smo se osvježili, popili kavicu i nahranili.

Naš cilj je bio sam vrh Medvednice, Sljeme, pa smo krenuli, kako je pisalo na pokazivaču, lakšim putem. Sve je doista bilo tako dok se odjednom staza nije previše udaljila od velikog tornja. Malo se uvukla panika među nas. Mislili smo da idemo dobro. Kako se sada to moglo dogoditi? Put je bio ispred nas, ali nas je vodio malo obilazno i kružno do samoga vrha. Zašto je baš tako ispalo? Možda možemo tu situaciju preslikati na naša ljudska iskustva i na kraju krajeva na onu biblijsku sliku Isusa s njegovim učenicima na lađi, kada se iznenada digla strašna oluja. Možda je naša oluja bila u daleko manjim razmjerima, ali nam je pokazala da je i u tim situacijama važno zadržati vjeru i ra-

dost. Zato su naši pjevači zapjevali *Veselo kročim stazom života* baš u tim trenutcima.

Obilaznim putem do Sljemena, zastali smo u kapelici Majke Božje Sljemenske. To je bila divna prilika za duhovno osvježenje. Izmolili smo deseticu krunice koju je predvodio Vinko Karmelić i zapjevali jednu marijansku pjesmu.

Polako, uz određen napora i trud preko Činovničke livade, došli smo do cilja, vrha, Sljemena. Na toj posljednjoj stanici prije spuštanja u grad i opet smo se okrijepili uz tople napitke i štrudlu od višanja i jabuka. Razgovarali o našem radnom zadatku. Odlučili smo, budući da je već padaо sumrak, da se spustimo autobusom do Mihaljevca. Tako smo zapravo okružili cijelu Medvednicu, barem ovaj sjeverni dio.

Naš prvi izlet na ovakav način pokazao nam je da je bio pun pogodak. Izmamio je iz nas ono neposredno i spontano u ljudskoj naravi, pružio nam priliku da se bolje upoznamo i osluhnemo. Na taj način i sam naš Učitelj i Prijatelj mogao je koračati uz nas. Mogli smo s Njim pričati i smijati se putem. Svi smo zamijetili, i zbog toga nam je bilo posebno dragoo, da su mnogi planinari i šetači putem srdačno pozdravljali našu s. Anu. Slažemo se da je na taj način, na jedan vrlo neposredan i autentičan način, posvjedočila svoj redovnički poziv.

Nama je bilo drago da smo dio te ekipe i odlučili smo se već sljedeće subote okupiti u našoj kući na Krugama i još radosnije kročiti stazom života, zahvalni dragome Bogu što nas je okupio na ovakav način i dao nam ovakvo lijepo vrijeme.

Suzana Cindori

KORČULA: Prvi redovnički susret kod sestara dominikanki u Korčuli

U ponedjeljak, 20. listopada 2014., u samostanu sestara dominikanki, s početkom u 17 sati, održan je susret redovnica, različitih družbi, otoka Korčule i Pelješca. Na susretu su, osim dominikanki, nazočile sestre iz Blata i Trpnja, sve skupa 45 redovnica i dva redovnika. Na susret su došli članovi biskupijskog Vijeća za posvećeni život iz Dubrovnika na čelu s predsjednikom, fra Stankom Dodigom.

Susret je započeo razmišljanjem dominikanca fr. Marka Bobaša o zapovijedi ljubavi. Fr. Marko je naglasio da je to Isusova zapovijed, a ne samo savjet. Dakle, trebamo je izvršiti. Upitao se zašto to ne možemo i ne uspijevamo. Zbog svojih rana podižemo zidove oko sebe. Ima dva puta i načina da se ti zidovi sruše. Jedan je patnja, prolazak kroz tamnu noć nakon koje možemo ljubiti. A ako toga nema, onda je majka Marija ona koja nas može dovesti na put ljubavi.

Nakon razmišljanja fra Stanko je upoznao sve nazočne s programom nove pastoralne godine koja je već započela. Biskupijsko Vijeće za posvećeni život isplaniralo je niz događanja i susreta za sljedeću pastoralnu godinu u koju se uklapa i Godina posvećenog života koja će biti otvorena s prvom nedjeljom Došašća za cijelu Crkvu.

Nakon ovih obavijesti i kratke stanke uslijedila je molitva Večernje, zatim euharistijsko klanjanje u kojem se posebno razmišljalo o

ulozi blažene Djevice Marije. Sestre su imale priliku i za sakrament pomirenja. Okrijepljeni Isusovom prisutnošću, svi nazočni su radosno nastavili druženje za zajedničkim stolom. Ovo je bio prvi susret „redovničkog umrežavanja“ u našoj biskupiji, kako je to naglasio fra Stanko, zahvalivši svima na doprinisu za ovaj susret. (www.dominikanke.org)

KORČULA: Župni zbor Krista Kralja iz Trnja u posjeti Korčuli

Sunčani listopadski vikend pjevački zbor župe Krista Kralja iz zagrebačkog Trnja proveo je u posjetu otoku i gradu Korčuli. Iako je to zahtjevno putovanje pred kojim bi na prvi pogled posustali i strastveniji putnici, zajednica se hrabro, uz blagoslov župnika vlč. Domagoja Vuletića, a u pratnji kapelana vlč. Milana Dančua, uputila na putovanje autobusom, prevalivši do svog odredišta više od 500 km.

Zahvaljujući neiscrpnoj snazi i duhovnom poletu sestre Slavke Sente i, organizatorice našeg putovanja, sestre Antonije Matić, molitve, pjesme i radosnog raspoloženja nije izostalo tijekom cijelog puta. Gotovo neprimjetno i sigurno (uz mirnu ruku vozača Milana), protekla je duga vožnja autocestom od Zagreba do Ploča. Po dolasku na pločansku rivu, u predvečernje sate, Dalmacija i more pozdravljeni su „dvostrukom molitvom“ - pjesmom, a vrijeme prije polaska trajekta za Trpanj na poluotoku Pelješcu iskorišteno za obilazak pločanske župne crkve, Kraljice Neba i Zemlje.

Nakon još koji sat vožnje autobusom, te trajektom iz Orebića, uslijedio je dolazak u već uspavanu Korčulu. Nesebično gostoprимstvo za smještaj i blagovanje ukazale su sestre dominikanke u Samostanu Andjela čuvara na Putu svetog Nikole. Kako je samostan kuća matica Kongregacije Svetih Andjela Čuvara, a ujedno i kuća novicijata, zbog povezanosti sa sestrama u župi, već je duže vrijeme tinjala želja za ovim izletom, a osobito zbog susreta sa sestrom Blaženkom Rudić koja je više godina bila orguljašica ovog zagrebačkog zabora. Bajkovitim prizorom korčulanskog Starog grada koji se, okupan suncem, ogledao u mirnoći bistrog mora, započelo je subotnje jutro. Slijedilo je razgledavanje grada s naglaskom na korčulansku župnu crkvu, Katedralu svetog Marka, i Opatsku riznicu, u pratnji vodiča, gospođe Jakice Tulić, koja je stručno i detaljno podijelila svoje prebogato znanje o korčulanskoj povijesti, umjetnosti i kulturi.

Nakon kraće stanke za ručak, započelo je predviđeno razgledavanje otoka. Vožnja autobusom kroz otočna mjesta smještena uz glavnu državnu cestu: bajkovito Žrnovo, domoljubni Pupnat, te vinarske i vinogradarske Čaru i Smokvici, upotpunjena je crticama i zanimljivostima iz života u tim mjestima u prošlosti i danas, radi pokušaja oslikavanja teškog ali osebujnog života na „škoju“.

Svojevrsni hodočasnički element ovom putovanju utkao je posjet Svetištu Blažene Mari-

je od Propetoga Isusa Petković, utemeljiteljice reda Družbe Kćeri Milosrđa, u Blatu. Uz obilazak svetišta i pridruženog muzeja, susretljive sestre govorile su i svjedočile o dojmljivom, te po pitanju vjere i apostolata, ustrajnom i poticanjnom životu blaženice.

Na putu prema Veloj Luci, kao izvorni element ovog kraja, posjećena je uljara Zlokic. Unatoč već započetoj sezoni prerade masline, vlasnik, gospodin Jadranko, entuzijastično je objašnjavao postupak prerade masline i proizvodnju ulja te proveo obilazak pogona i etnografske zbirke maslinarstva i uljarstva koju uljara posjeduje.

Nakon kratkog obilaska Vele Luke, kratki posjet župnoj crkvi, te uz dojmljiv susret sa sestrama dominikankama iz veloluškog samostana Svetog Josipa, uslijedio je polazak prema gradu Korčuli. Povratak prema Korčuli, dionicom nove ceste, popraćen je prekrasnim vizurama, prizorom zalaska sunca te pogledom prema otoku Hvaru na jednoj strani, a Lastovu i Lastovskom otočju prema drugoj.

Nakon večere u korčulanskom, sestarskom samostanu, u katedrali je, u radosnom ozračju, održana kraća priprema zagrebačkih i korčulanskih pjevača za nedjeljnju svetu misu. Sveta misa 29. nedjelje kroz godinu, proslavljena je s početkom u 10 sati, u korčulanskoj katedrali, a kako je to ujedno, prema tradiciji župe, bila i nedjelja posvećena Presvetom Oltarskom Sakramenu, poslije mise je uslijedila procesi-

ja. Ljepotu zajedničkog pjevanja zagrebačkog i korčulanskog zbora nadvisilo je ozračje zajedništva u vjeri kojim je ispunjeno misno slavlje.

Radosno druženje prepuno emocija nastavljeno je i poslije misne službe, uz pjesmu, blagovanje i razgovor.

Vezani uz trajekt, kao još jedan element života na otoku, i prepuni dojmova koji su zatomili umor, zagrebački pjevači su napustili Korčulu. Vožnja preko poluotoka Pelješca iskorištena je za usputno razgledavanje peljeških mesta i vinogorja, pa do srednjevjekovnog Stona. Uz kraća zaustavljanja, dug put „Dalmatinom“ prema Zagrebu, bio je ispunjen molitvom i smijehom, a pjesma nije izostala niti u kasne noćne sate kad je, uz pomoć Božju, nastupio sretan povratak „Božjih putnika - pjevača“ u Zagreb.

Zasigurno, bilo je to putovanje čiji će se dojmovi prostornim i vremenskim odmakom još dugo promišljati. Ne samo radi prirodne i kulturno – povijesne ljepote otoka, već, prema riječima iz propovijedi vlč. Milana u korčulanskoj katedrali, kao mjesta s potvrdom kontinuiteta žive vjere u Stvoritelja kao prirodne, a ne nametnute, sastavnice života na otoku.

Mirjana Zvonković

*Zbor Krista Kralja toplo zahvaljuje gospodjima
Mirjani Zvonković, rođenoj Korčulanki
(Žrnovki), što je svojim tumačenjima pratila
putovanje po otoku Korčuli i na povratku,
po Pelješcu, te upotpunila prekrasne
vizualne doživljaje.*

Dominikansko pjevanje i dominikanski identitet

U časopisu *Religions (Religije)*, koji je nedavno objavljen, a dostupan je široj javnosti, fr. Innocent Smith OP. iz provincije sv. Josipa (SAD), objavio je članak pod naslovom “Dominikansko pjevanje i dominikanski identitet.” U tom članku fr. Innocent istražuje ulogu koju je pjevanje imalo i još uvijek ima u prenošenju na vlastito dominikanskog identiteta kroz stoljeća. Između ostaloga članak donosi i ove tvrdnje:

Red propovjednika posjeduje časnu tradiciju pjevanja, koja datira još iz trinaestog stoljeća. Dominikansko je pjevanje niklo iz proživljene i doživljene liturgije, odnosno iz odnosa prema njoj, kako je to naglašeno u drevnim konstitucijama Reda propovjednika. Te su konstitucije isticale da se u liturgiji pomno pazi na držanje i položaj tijela, kao i, da liturgija bude jezgrovita i kratka, kako bi ostalo vremena za učenje i propovijedanje. Osim toga, liturgija ima gradacije pojedinih slavlja prema liturgijskoj godini, u kojima se poštije unutarnja hijerarhija liturgijskih dijelova. Članak, u kratkim crtama, opisuje kako je dominikansko pjevanje, nakon početnog zanosa i razvoja repertoara, prolazilo kroz razdoblja opadanja i ponovnog oživljavanja. Danas se razmatra koje mjesto ima takvo pjevanja u suvremenoj praksi Reda. Tijekom proteklih osam stoljeća, pjevanje je u dominikanskom redu odigralo važnu ulogu u usađivanju i u očuvanju dominikanskog identiteta unutar Reda kao i u životima svakog pojedinog redovnika i redovnice. (Cjelovit članak u *Religions* 2014,5(4): (Innocent Smith: *Dominican Chant and Dominican Identity*)

SPLIT: Proslava sv. Cecilije u Splitu

Ovogodišnji susret crkvenih zborova Splita i okolice održan je na spomandan sv. Cecilije, zaštitnice glazbenika i crkvene glazbe, u subotu 22. studenoga 2014. s početkom u 20.00 sati, u crkvi svetog Dominika.

Na susretu je prisustvovalo 8 crkvenih zborova sa preko 200 pjevača: zbor župe sv. Roka – Split, zbor župe sv. Pavla - Split, zbor župe Bezgrešnog začeća BDM – Kućine, zbor župe sv. Roko Jesenice, zbor župe sv. Luke - Otok Sinjski, zbor župe sv. Josipa – Split, te dva zbora koje vode sestre dominikanke; muški zbor župe sv. Dominika iz Splita i zbor župe Prečistog srca Marijinog - Gospe Fatimske sa Škrapa iz Splita.

Prvi zbor koji je nastupio je muški zbor župe sv. Dominika iz Splita kojeg vodi s. Leonija Bralić. Zbor je izveo skladbe: O Spase roda ljudskoga (Pero Ivanišić – Crnkovački) i Smiluj mi se, Bože na tradicionalnim napjevom.

Zbor župe Prečistog srca Marijinog - Gospe Fatimske nastupio je zadnji, te je izveo skladbe: Kriste raspeti (Georg Friedrich Händel) i Nebesa silna (Benedetto Marcello). Zborom je dirigirala s. Pavla Negovec, orgulje je svirao Duje Giljanović, 1. violinu Luka Kosor, te 2 violinu Tea Petra Božinovski.

Kao sjećanje na događaj svim zborovima je uručena zahvalnica za prisustovanje na trećem susretu crkvenih pjevačkih zborova u Splitsko makarskoj nadbiskupiji. Izmoljena je i zajednička molitva koju je predvodio mo. Šime Marović koji se biranim riječima obratio zborovima, njihovim voditeljima i svim nazočnima. Na samom kraju svi okupljeni pjevači, pod dirigentskom palicom s. Pavle, otpjevali su skladbu *Svi kliknimo Kristu*.

Organizator susreta zborova Splita i okolice su gospodin Frane Bilić i gospodin Iva Vuletić, dvojica entuzijasta i zaljubljenika u crkveno pjevanja. Osnovna misao ovog okupljanja je poticanje zajedništva, te motivacija glazbeno naderenih vjernika da se svojim glasovima pridruže pjevanju na liturgijskim slavlјima u matičnim župama. Crkvene zborove uglavnom čine ljudi od velike požrtvovnosti i samozatajnosti (vodi-

telji, svirači te članovi zborova), te ovakvi zajednički susreti doprinose kršćanskom duhu zajedništva i molitve, te olakšavaju i daju smisao angažiranosti članova zajednice. Napominjemo da će cijelokupna snimka susreta biti puštena 25. 12. 2014. na sam Božić na valovima Radio Splita. (www.dominikanke.org)

ZAGREB: Snimljen prvi nosač zvuka dječjeg župnog zbora Krista Kralja

Dječji župni zbor Krista Kralja u zagrebačkom Trnju, na poticaj i zalaganje njihove voditeljice s. Antonije Matić, snimio je nosač zvuka "Prim, Bože, moje ruke male". Nosač zvuka je edukativnog karaktera. Njegov je cilj biti glazbeno obogaćenje i potpora odgojiteljima, vjeroučiteljima i katehetama u radu s djecom, te voditeljima crkvenih dječjih zborova.

Glavna je misao vodilja bila stvoriti nosač zvuka koji bi bio svojevrsna glazbena i poticajna duhovna potpora u katoličkom odgoju svih generacija - od najmlađih, djece do odraslih vjernika. Molitvom i pjesmom slaviti Gospodina. Zvukovnost pjesama koje donosi ova snimka obojena je specifičnim aranžmanima različitih stilova popularne glazbe 20. i 21. stoljeća, a potpisuju je glazbenici: Grgur Sesar i Ivan Škunca.

Kroz dvostruki CD koji se sastoji od vokalno-instrumentalnog zapisa i same instrumentalne matrice, željela se pružiti prilika svim sudionicima duhovnih katoličkih okupljanja, da i sami budu glazbenim protagonistima u tim prigodama.

Pjesme u kojima dominira zvukovnost dječjeg zbora, okupljene su pod simboličkim naslovom: „Primi Bože moje ruke male“.

Taj sugestivan naslov, koji upućuje na nesobično davanje sebe upravo Kristu, predstavljen je s ukupno 21 napjevom čiji poredak nije slučajan.

Centralni dio sadržaja su pjesme radosti Kristove prisutnosti među nama. Tu radost svi sudionici ovog glazbenog putovanja sada prepuštaju svojim slušateljima.

Hana Breko Kustura

NOVI ČLANOVI SVEĆENIČKOG BRATSTVA SV. DOMINIKA

U četvrtak 6. studenog, kada Red slavi spomen na svoje članove koji su mučeničkom smrću isповijedali Krista u Japanu u XVII. i XVIII. st., u kapelici samostana bl. Augustina Kažotića na zagrebačkoj Peščenici,

tijekom liturgije Srednjeg časa koju je predvodio p. Anto Gavrić, provincijal Hrvatske dominikanske provincije, vlč. Marijan Piskač - župnik župe Uznesenje BDM, Resnik – Zagreb, položio je zavjete svećeničkog bratstva sv. Dominika, a vlč. Antonio Čutura, svećenik Vrhbo-

sanske nadbiskupije koji obnaša službu župnika u Cvitoviću(Gospičko-senjska biskupija), započeo je novicijat spomenutog bratstva.

Riječ je o kleričkom bratstvu, to jest udruzi klerika "koji namjeravaju oblikovati život i svoje služenje u duhu sv. Dominika" (KKN, br. 149, & II; usp. Dichiari. gen., br 5).

Bilo bratstva sv. Dominika bilo članovi drugih laičkih udruga "pritjelovljeni su Redu" po zavjetu ili posebnoj obvezi po kojim su podložni izravnoj jurisdikciji Učitelja Reda i, "postavši sudionicima zajedničkog poziva, obvezuju se na službu poslanja Reda u svijetu na njima svojstven način."

U središtu crkvenoga poslanja, surađuju s drugim granama dominikanske obitelji "da služenje Reda bude potpunije vršeno u različitim područjima života Crkve i svijeta".

U molitvi, slavlju zavjetovanja i početka novicijata uz nazočnost p. Mate Bošnjaka - promicatelja svećeničkog bratstva sv. Dominika, sudjelovali su svi članovi samostanske zajednice te vlč. Mile Miljko, stariji član bratstva.

NA PEŠČENICI OSNOVANO LAIČKO BRATSTVO SV. DOMINIKA

U četvrtak 13. studenog u samostanskoj i župnoj crkvi bl. Augustina Kažotića, u Zagrebu, tijekom misnoga slavlja koje je predvodio p. Anto Gavrić, provincijal Hrvatske dominikanske provincije, trideset i četvero sestara i braće primljeno je u novicijat Laičkoga bratstva sv. Dominika koje nosi ime bl. Augustina Kažotića. U prigodnoj propovijedi, provincijal Gavrić je rastumačio ciljeve života u laičkom bratstvu sv. Dominika, naglasivši kako je riječ o življenu redovničkih idea u svijetu i ostvarivanju dominikanske karizme - propovijedanja.

Na kraju, izrazio je radost zbog novih članova dominikanske obitelji. Ulaskom u novicijat, članovi bratstva primili su škapular sv. Dominika koji predstavlja njihovo redovničko odijelo, i služi kao simbol pripadnosti Laičkom bratstvu sv. Dominika, te simbolizira njihovo posvećenje i predanje redovničkom idealu. Nakon godine

novicijata, oni će položiti zavjete i postati punopravni članovi Laičkog bratstva sv. Dominika te živjeti evanđeoske savjete na način prikladan njihovom životu u svijetu. Uz brojne vjernike, rodbinu i prijatelja članova bratstva, đakona Ireneja M. Vlka, dvojice dominikanskih bogoslova, u misnom slavlju sudjelovali su i koncelebrirali p. Dominik K. Gerbic, učitelj novoosnovanog bratstva koje kralji ime našega Blaženika, župnik, p. Marko Bijelić i p. Zvonko Džankić, prior samostana. (www.dominikanci.hr)

NOVA GENERACIJA LAIČKOG BRATSTVA ‘BL. OZANA KOTORSKA’

Zazivamo svaki Božji blagoslov i preobilje milosti na nove članove Dominikanskog laičkog bratstva ‘Bl. Ozana Kotorske’ kako bi uspješno završili svoj novicijat i postali punopravni članovi Dominikanske obitelji.

Božjom voljom Red braće propovjednika nije sam u svojoj potrazi za Istinom i življenu karizme propovijedanja prema primjeru sv. Dominika već oko sebe okuplja mnoge kongregacije apostolskih sestara i monahinja, kao i nebrojena bratstva svećenika, laika i kruničara – pravu Dominikansku obitelj. Braća i sestre laici žive zajedno u svojim obiteljima i svijetu, ali gaje istu karizmu i duhovnost kao i njihova braća i sestre u samostanima. Na ovaj način dominikanci-redovnici i dominikanci-laici nadopunjaju sposobnosti i mogućnosti jedni drugih kako bi mogli djelovati u svim slojevima društva i svakom kutku Zemlje.

Kroz sva stoljeća raznih povijesnih promjena i reformi, uvjerljivo prenošenje kršćanske istine u svijetu je do danas ostalo najvažnije poslanje cijele Dominikanske obitelji. Kako bi dominikanci svih veličina i oblika nastavili uspješno ostvarivati svoje poslanje i u budućnosti, potreban je priliv novih snaga u liku onih koji se prepoznaju u dominikanskoj karizmi i načinu života molitve, studija, zajedništva i apostolata.

Zato je, sa svim ovim na umu, Dominikansko laičko bratstvo ‘Blažene Ozane Kotorske’, osnovano pri samostanu i župi Kraljice sv. krunice u lipnju 2013. godine, dana 17. studenog 2014. primilo u novicijat troje novih članova!

Kada netko poželi postati članom dominikanskog laičkog bratstva, članovi bratstva mu kroz razgovor i slobodnu razmjenu informacija pomažu odlučiti se je li ovakav način življenja vlastite vjere ispravan izbor za njega. Potom slijedi razdoblje postulature tijekom kojeg postulant dobije cjelovit pregled što to znači biti dominikanac-laik.

Nakon postulature slijedi novicijat koji se još naziva i ‘godina kušnje’. Ovo razdoblje je mnogo intenzivnije od prethodnog upoznavanja s načinom života laičkog bratstva, a uključuje: proučavanje života sv. Dominika i drugih velikih dominikanskih svetaca, povijest Reda propovjednika i Pravila Laičkog bratstva sv. Dominika, te vježbanje svih obveza koje život dominikanca-laika sa sobom nosi (moljenje časoslova, krunice, sv. misa itd.).

Razdoblje novicijata započinje obredom primanja u Red i Dominikansku obitelj kada novak prima škapular sv. Dominika koji je, slično habitu za redovnika koji ulazi u samostan, njegovo redovničko odijelo i simbolizira pri-padnost Redu. Upravo je ovim obredom provincijal Hrvatske dominikanske provincije, o. Anto Gavrić, pod večernjom sv. misom 17.-og studenog 2014. u laičko bratstvo 'Blažene Ozane Kotorske primio Vinka Blažeka, Maju Mari-nović i Davora Pasarića. Ostali članovi bratstva su ih s radošću dočekali kao starija braća i sestre koji će im pomoći kroz formaciju u dominikan-skom načinu života, karizmi i duhovnosti.

(www.dominikanci.hr)

ZAGREB: Svečano proslavljeni jubileji sestara
Ove su godine obilježeni mnogi jubileji sestara iz cijele Kongregacije. Glavno je slavlje bilo u Korčuli, na blagdan Andjela Čuvara. No, budući da neke od tih jubilarke žive u našoj zajednici, u Zagrebu, upriličili smo slavlje na prvu nedje-lju Došašća, 30. studenoga. U središtu su bile 'zlatne' jubilarke: s. Ivica Jolić i s. Edita Rogi-na. Neke su se sestre spomenule svoje šezdesete obljetnice ulaska u novicijat (s. Smiljana, s. Lju-bica), a s. Mirjam desete obljetnice zavjeta.

IRAK: Dominikanci spašavaju stare rukopi-se iz ruku islamske države

Dok su ovoga ljeta ratnici Islamske države napredovali u Iraku, dominikanci koji su se nastanili na tome području već nekoliko desetljeća započeli su pravu utrku protiv vremena.

Cilj je bio spasiti vrijedne orijentalne ru-kopise koje prikupljaju već desetak godina.

Posljednjih mjeseci tisuće pripadnika vjerskih manjina sa sjevera Iraka i sjevera Sirije pobje-glo je pred naletom džihadista i našli utočište u iračkom Kurdistalu ili u Turskoj.

To brzo napredovanje sustava Islamske dr-žave na povijesnom području Mezopotamije, poznate kao kolijevke civilizacije, ulilo je strah za njezinu neprocjenjivu baštinu.

Irački dominikanac o. Nageeb Michaeel, član samostana u Mosulu, već 25 godina radi na prikupljanju, restauriranju i digitaliziranju rukopisa vjerskih zajednica za Centar za digi-talizaciju orijentalnih rukopisa u Iraku. (Centre Numérique des Manuscrits Orientaux en Irak - CNMO).

Tako je sačuvao djela koja svjedoče o povijesti Crkava Istoka, a u širem smislu o povijesti toga područja. Dominikanac Laurent Lemoin također je sudjelovao u procesu restauriranja djela na sjeveru Iraka. On svjedoči: "Htjeli smo bezuvjetno spasiti te spise jer, čini se, da se trenutno na sjeveru Iraka sve uništava: stanovništvo je u opasnosti, ali i kulturna baština.

Ti su predmeti već više puta izbjegli ono najgore jer, iako je situacija posebno teška u Ira-ku od mjeseca kolovoza, treba znati da se situa-cija već godinama pogoršava. I naša je kolekcija rukopisa više puta premještana.

U početku je kolekcija rukopisa bila smje-štena u Karakošu - gradu u kojem se živjela značajna kršćanska zajednica (tamo je izbjegao prije nekoliko godina i o. Nageeb Michaeel). No dolaskom džihadista u kolovozu, morali smo sve prenijeti u Erbil, u iračkom Kurdistalu.

To smo učinili vrlo brzo. Čim je dominikanač saznao da se približavaju gradu, utovario je rukopise u nekoliko auta i odvezli ih iz grada. Ne-koliko automobila s rukopisima napustilo je grad samo 30 minuta prije ulaska islamista u grad.

Sada su ti rukopisi smješteni u zaštićenoj zoni koja nije pod neposrednom opasnošću, ali ne znamo koliko će takvo stanje još potra-jati. Na ovom se području želi izbrisati kršćan-stvo. Već 1600 godina slavimo mise u Mosulu, ali smo ove godine, prvi puta, morali prekinuti vjerske obrede (grad je u lipnju zauzela Islam-

ska država i od 15. lipnja nijedna misa nije više slavljen u gradu).

Krajem 80-tih godina o. Nageeb se dao na ogroman posao prikupljanja i zaštite tih rukopisa. Kolekcija sadrži vrlo raznolike spise, od kojih neki potječu iz 14. stoljeća pa sve do 19. stoljeća. Prikupili smo spise vrlo velike vrijednosti, a jedan rukopis bi mogao potjecati iz karolinškoga razdoblja (još se čeka znanstvena ekspertiza).

Ima djela koja Zapad nije nikada imao priliku konzultirati, tekstova o glazbi, gramatiči, teologiji i čak o Kurantu. Brojni su ti spisi u jadnom stanju. Njihova restauracija je vrlo složen proces. Treba pronaći svaki dio i zatim sve uredno posložiti. A to je iznimno osjetljivo.

Za sada planiramo napraviti faksimil izdaja najljepših rukopisa. Izložit ćemo ih u lipnju 2015. u Nacionalnom arhivu u Francuskoj pri-godom 800. obljetnice dominikanskog reda." Inače, neki su rukopisi digitalizirani posljednjih godina i zatim vraćeni njihovim vlasnicima u Iraku, dodaje dominikanac o. Laurent Lemoin. Danas su, dakle, ti rukopisi na milost i nemilost islamističkih skupina koji drže sjever zemlje. (www.dominikanci.hr)

S francuskoga preveo: fr. Anto Gavrić, OP

Izvor: <http://observers.france24.com>

Uz akciju solidarnosti s progonjenim iračkim kršćanima

Hrvatska dominikanska provincija pokreće akciju solidarnosti s progonjenim iračkim kršćanima, dominikancima i dominikankama. Novčana pomoć prikuplja se u svim domini-

kanskim crkvama nedjeljama do sredine mjeseca studenog.

Na našim web stranicama već je objavljeno nekoliko priloga koji govore o dramatičnoj situaciji iračkih kršćana i drugih manjina pred naletima tzv. Islamske države, ali i o naporima iračkih dominikanaca da pomognu svim žrtvama ovih progona, iako su i sami prognani iz nekih samostana.

Uz braću dominikance, u Iraku djeluju i dvije kongregacije sestara dominikanki, s više od stotinu sestara. U Kongregaciji sestara sv. Katarine Sijenske sve su sestre Iračanke. Svima njima potrebna je naša molitva, ali i naša konkretna pomoć.

Dominikanski provincijal o. Anto Gavrić pozvao je sve samostane i braću dominikance kao i sve one koji mogu i žele pomoći da se pridruže ovoj akciji solidarnosti s progonjenim kršćanima u Iraku. (www.dominikanci.hr)

RIM: Nove molitvene nakane krunice

Generalni promicatelj krunice, fr. Louis-Marie Arino-Durand, OP, ponudio je moliteljima krunice posebne nakane, koje mogu moliti tijekom godine, a posebno u mjesecu studenome, kad se sjećamo svojih pokojnika.

„Molitva za pokojne je potrebna kako bi mogli ući, potpuno očišćeni, u Božju svjetlost. Možda i zato što smo sigurni da ćemo i mi umrijeti... i da smo svi pozvani na svetost!“ – kaže fr. Louis-Marie, te predlaže sljedeće nakane:

1. desetica: za sve koji su u smrtnoj borbi, posebice za one koji umiru osamljeni.
2. desetica: za duše u čistilištu
3. desetica: za milost lijepo smrti
4. desetica: da u nama raste želja za svetošću
5. desetica: za zahvalu Bogu za svece koje daje svojoj Crkvi.

Želim vam ugodnu molitvu, s Marijom, na putu svetosti!

Fr. Louis-Marie Ariño-Durand, OP
Generalni promicatelj Krunice

Mala reportaža s bolesničkog hodočašća u Lurd i Fatimu

U utorak, 7. listopada, na blagdan Kraljice Svetе Krunice, krenula je Udruga Job, na čelu s vlč. Dragecom Goričancem, na daleko putovanje, autobusom: u Lurd i Fatimu. Vozač autobusa je vlč. Dragec, a ima još jednog vozača. Autobus je prilagođen invalidima, ima dizalicu s kojom se dižu i spuštaju invalidi s kolicima. Ima također i dva kreveta za one kojima je to nužno potrebno.

Može se reći da je ovo evangelizacijsko hodočašće. Vlč. Dragec, naime, kroz razmatranja i molitvu, pomaže hodočasnicima rast u vjeri. Sve to povezuje s brojnim iskustvima iz svoga života, tako da je veoma zanimljivo i korisno. Vrijeme nam je vrlo brzo prolazilo, premda je putovanje bilo jako dugo. Budući da se taj dan slavi u Crkvi Kraljica svete krunice, iskoristila sam prigodu i ponudila zajedničko moljenje Molbenice. Velečasni mi je dozvolio. Podijelila sam svima tekst i tako su svi mogli sudjelovati.

ARS

Prva postaja hodočašća bila je, sljedećega dana, prije podne, u Arsiju. To je svetište poznato po svetom Arškom župniku, Ivanu Mariju Vianeyu. To je vrlo zanimljivo i posjećeno mjesto.

PARAY LE MONIAL

Nakon toga smo krenuli u Paray le Monial, kamo smo stigli u kasnim poslijepodnevnim satima. To je rodno mjesto sv. Margarete Alacoc, kojoj se Isus ukazao i tražio da proširi po svijetu pobožnost prema njegovu Srcu. Poseban je doživljaj moliti na mjestu gdje se Isus ukazao. Kao uspomena na taj događaj, sve crkve u tom mjestu imaju u isti sat klanjanje pred Presvetim. U ovoj je crkvi – kapeli ambijent poseban. Osim prekrasnog kipa Srca Isusova, sv. Margarete, Gospe, posebno nas se dojmio tabernakul i monstranca koji su u obliku srca. Tu smo zajednički izmolili posvetu Srcu Isusovu, a bilo je prigode i za osobnu molitvu. Nakon posjeta ovom svetištu, napokon smo stigli u naše prvo prenoćište, nakon 26 sati putovanja.

LURD

Sutradan ujutro krenuli smo prema Lurd, kamo smo stigli u kasnim poslijepodnevnim satima. Uvečer smo bili na procesiji i klanjanju. Zbog kišnog vremena sva se pobožnost toga dana odvijala u kripti Pia XII., koja je bila dupkom puna. Klanjanje, procesiju, pjevanje i molitve organizirali su dominikanci, jer je to bio tjedan kruničarskog hodočašća iz cijele Francuske, što već tradicionalno vode dominikanci. Sve je bilo vrlo dobro organizirano, sav je narod sudjelovao. Osobito je bilo lijepo pjevanje mješovitog zbara u kojem je bilo oko stotinu pjevača. Pjevanje je vodio jedan dominikanac. Sve je bilo na francuskom jeziku, a trajalo je oko dva sata (od 21-23). Sutradan smo imali na raspolaganju cijeli dan za molitvu, uranjanje u bazen, klanjanje, što je tko htio. Budući da sam prije polaska na hodočašće dobila puno preporuka i molbi što ih trebam prenijeti Gospo, nije mi preostalo drugo nego joj sve to iznijeti, a za to mi je trebalo puno vremena. Taman koliko smo imali na raspolaganju. Vjerujem da ste sve osjetile blagi Gospin dodir u srce, jer je pred njom bilo izgovorenno ime baš svake od vas.

Hodočasnička je misa bila ponovno u kripti, zaista svečano, uz prekrasno pjevanje. Mi smo imali poslije podne misu na hrvatskom jeziku u kapeli sv. Josipa, odmah nakon toga, krenuli smo na noćno putovanje, prema Fatimi.

BALAZAR

Oko podneva smo stigli u još jedno hodočasničko mjesto, u Balazar, poznato po velikoj

mističarki, bl. Aleksandrini Mariji Costa. Malo tko znade za tu suvremenu svetcu, Aleksandrinu (1904.-1955). Da bi, još kao djevojčica od 14 godina, sačuvala čistoću, skočila je kroz prozor i tako spasila od silovatelja sebe i svoju sestru i još jednu prijateljicu. Međutim, malo nakon toga skoka ostala je nepokretna do konca života. U toj je patnji na čudesan način sazrijevala za nebo. Shvatila je smisao svoje patnje kao poseban put kojim sudjeluje u spašavanju mnogih ljudi. Primala je svetu pričest svaki dan i svoje misli često usmjeravala prema euharistijskom Isusu u svetohraništu. Od listopada godine 1938. Aleksandrina počinje, svaki dan u određeni sat, proživljavati Kristovu agoniju. Isus joj se više puta ukazivao i ohrabrivao je.

Do 1942. trpjela je u šutnji, skrivena od očiju drugih, no nakon jednog članka o njoj, objavljenog u novinama, hodočasnici su 'navalili' na nju svojim molbama i preporukama. Kroz Veliki tjedan te iste godine Isus joj je rekao: 'Više nećeš jesti na Zemlji. Tvoja hrana bit će moje tijelo; tvoje piće bit će moja božanska krv...'

Dakle, na Veliki petak godine 1942. počela je sa svojim potpunim postom koji je trajao i više od trinaest godina, sve do njezine smrti.

Jedina hrana koju je njezino bolno tijelo primalo tih 13 godina bilo je svakodnevno primanje svete pričesti.

Medicinska znanost nije mogla objasniti taj fenomen, a objašnjenje je bilo vrlo jednostavno. Isus joj je rekao: ‘Ti živiš samo od Euharistije, jer želim svijetu dokazati snagu Euharistije i snagu mog života u dušama.’

Preminula je na glasu svetosti 13. listopada 1955. godine. Blaženom ju je proglašio papa Ivan Pavao II., godine 1996.

FATIMA

Nakon toga smo krenuli u Fatimu, gdje smo stigli u kasnim poslijepodnevnim satima. Nakon smještaja otišla sam sama u svetište. Razgledala sam taj ogroman prostor, na otvorenom, u kojega stane, kako kažu, oko milijun ljudi. Posjetila sam grob Franje i Jacinte, a sada je tamo sahranjena i Lucija. Sudjelovala sam na krunici i klanjanju. Sve na portugalskom jeziku. Vrijeme je bilo lijepo.

Sljedeći dan, nedjelja, padala je obilna kiša, osobito ujutro. Glavna je misa bila uvečer, pa smo prije toga išli na križni put koji vodi prema rodnom mjestu vidjelaca. Križni put je veoma dojmljiv, pogotovo mjesta gdje im se ukazao anđeo i poticao ih na pokoru za grešniku. Oni su to, već u svojoj djetinjoj dobi prihvatali. Iz njihova se života pripovijeda i ova zgoda. Bili su na paši sa svojim ovcama. Vrućina je bila nesnosna, žeđ još veća. Lucija, kao najstarija, krenula je na jedan izvor po vodu. Kad je donijela ponudi Jacinti neka ona prva piće. Mala to odbija i nudi Franji, jer je on najmlađi, i možda najteže podnosi žeđ. Međutim, dječačić, Franjo, se sjeti da im je anđeo rekao kako treba činiti pokoru za jadne grešnike. Odriče se vode. Jednako tako i Jacinta i Lucija koja je išla po tu vodu. Na kraju su vodu prolili i tako cijeli dan trpjeli žeđ, kao pokoru za grešnike.

Staza križnog puta je prilagođena za invalide s kolicima. Svuda naokolo su masline i to stara stabla.

Usput rečeno, primjetili smo da su u Portugalu posebnost keramičke pločice raznih boja i dizajna. Gotovo svaka kuća ima na fasadi, da-

kle izvana, barem jedan dio opločen tim pločicama. Isto tako i u svakoj crkvi, i to iznutra, pločice predstavljaju poseban, ukrašeni prostor.

Pred večer smo zajednički krenuli u svetište. Svatko je nosio svoj stolčić da bi mogao sjediti. Sve je to na otvorenom, a oltar je visoko, ispred bazilike. Najprije je bila zajednička krunica, zatim klanjanje, procesija s Gospinim kipom prema oltaru i onda sveta misa. Gospin kip su nosila osmorica muškaraca. Bilo je 400 svećenika i nekoliko biskupa. Sve je dotle bilo lijepo vrijeme. No, kada je procesija s Gospom stigla do oltara, i kad je počela misa, u 23.15, krenula je opet padati kiša i to veoma obilna. Ponekad bi se zaustavila na pet minuta, a onda opet. I tako sve do svršetka mise. Uza sve to, nitko se nije pokušao maknuti i bježati negdje pod krov. Svatko je ostao na svom mjestu, u jednoj ruci držiš svijeću, a u drugoj kišobran. Bilo je otežano za vrijeme pričesti, ali opet, sve smo izdržali. Čudesna je ta kiša: pada u točno određeno vrijeme. Daje hodočasnicima male predahе, a onda opet i opet. Dakle, za vrijeme cijele mise je padala, a na završetku, kad je procesija, s Gospinim kipom, krenula na njezino mjesto, kiša je prestala. Čekala je svoj ponovni nalet nakon što se hodočasnici vrati u svoja prenoćišta. Onda je opet nastavila ‘lijevati’ ko iz kabla. Vratili smo

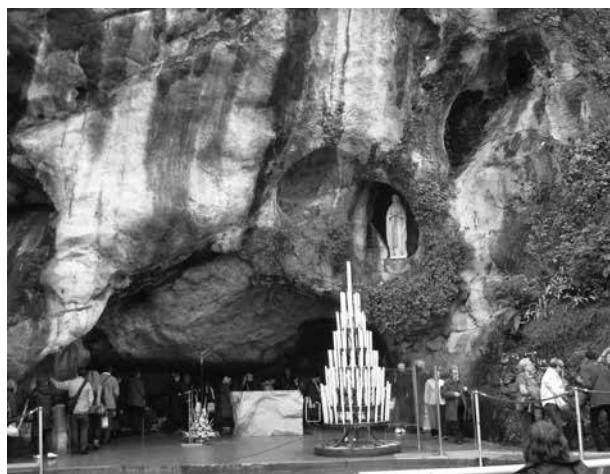
se u oko pola dva u noći. Ne treba niti govoriti kako smo bili mokri, „do kože“. Sve sam morala staviti na sušenje, i habit i cipele i čarape. Ujutro, Bogu hvala, svi zdravi, veseli i suhi. Taj je dan sveta misa bila prije podne, u 10 sati. Opet s kišom. Ipak, nismo se dali smesti. Zašto ne bismo i mi činili malo pokore kao i djeca, vidioci?!

Sutradan smo krenuli iz Fatime, rano ujutro, nakon što smo u hotelskoj kapeli slavili svetu misu. Išli smo ponovno u Lurd, kamo smo stigli uvečer u 21.30.

Još jedan kratak posjet Lurdu

U Lurdumu već rano ujutro imali rezervirano vrijeme za misu ispred špilje, na hrvatskom jeziku. Pridružili su nam se i drugi hodočasnici iz Hrvatske, iz Rijeke i Zadra, koji su također bili tamo.

Ovaj put smo se u Lurdumu zadržali samo do podne, a onda smo se oprostili od Gospe i krenuli na put prema domovini. U Zagreb smo stigli u četvrtak, 16. listopada u popodnevним satima.

Dojmovi

Kad se prepričavaju doživljaji s jednog hodočašća, napose ovako, dugog, spontano se najprije misli na tjelesni umor i izdržljivost. To je razumljivo jer je umor prisutan kod svakog većeg pothvata, ali on nipošto ne zavređuje veću pažnju od cilja hodočašća i od svega doživljenog i proživljenog. Tjelesna se iscrpljenost jednostavno potisne čim stigneš do željenog cilja. U ovom je to slučaju bio Lurd (u Francuskoj) i Fatima

(u Portugalu), mjesta gdje se nebo spustilo na zemlju, gdje je Gospa progovorila djevojčici, odnosno djeci, siromašnoj, neukoj, bezazlenoj. Veliki je to misterij, prepun čuđenja i pitanja: zašto baš u toj zemlji, u tom zabitom kraju, zašto baš toj djeci? Istina je da Bog ljubi siromahe, ali nisu oni bili jedini siromasi u svom kraju. Preostaje nam jedino stati pred tom tajnom, ponizno i radosno pokloniti joj se i osluškivati što nam Bog preko Gospe i preko ove dječice poručuje. Ponizan i skrušen stav nam pomaže vjerovati da se nalazimo u blizinu neba. Nebeska nas Majka poziva na obraćenje, na molitvu i pokoru. Taj osjećaj Gospine prisutnosti uklanja svaki umor i možebitne druge neugodnosti s puta. I kiša, koja je, po ljudskoj logici mogla umanjiti našu sabranost i radost, imala je suprotan učinak: nebrojene zasluge zbog kratkotrajnog trpljenja, radost, blagoslov, zdravlje. Bože moj, kako je to čudesno: svaka neugodnost, prihvaćena i nošena s Bogom, pretvara se u dragulje s kojima kupujemo nebo. To su djeca u Fatimi i Bernardica u Lurdumu, shvatili, prihvatali i prenijeli svima nama.

U jednoj pjesmi, Lurdskoj Gospo, pjevamo: *Pokoru, pokoru Bezgrešna traži, pokora Gospodnju pravednost blaži, Zdravo, zdravo Marijo.*

Izvor, iz kojega je voda potekla 1858., u Lurdumu, na Gospinu riječ, još nije nikada presušio. Svatko može natočiti te vode koliko želi i ponijeti u svoje domove. Ona ih podsjeća na trajnu Gospinu prisutnost.

Nebrojeno se mnoštvo iz dana u dan svrstava u povorku Bogotražitelja. Čovjek i Bog ne mogu jedan bez drugoga. Traže se i nalaze, bez obzira na vrijeme, mjesto i dob. A da bi se taj susret dogodio, pritjeće u pomoć Marija, svojim zagovorom. Ona silazi k nama, zacjeljuje naše rane, progovara našim, ljudskim jezikom, ostavlja tragove svoje prisutnosti kako bismo joj povjerivali i uvjerili se da nebo nije negdje daleko, nama nedohvatljivo. Ono je tu, među nama, oko nas, u nama. Podsjeća nas i poziva da to nebo i sami stvaramo i širimo već ovdje na zemlji. Blago onome tko je posluša i slijedi. „Što god vam rekne, učinite“ (Iv 2,5).

s. Slavka Sente

S. Beata zahvaljuje, nakon operacije, Bogu i ljudima

Ne boj se, ja sam tu

Čovječe, kako si malen i nemoćan! Boriš se, boriš, sramiš se, ali kad kucne čas nemoći, preostaje ti jedino da se prepustiš Gospodinu da On dalje vodi.

Tako je bilo sa mnom kad su, 12. studenoga 2014. došla po mene kola Hitne pomoći. Prestale su suze i pojavio se osmijeh na licu i riječi: „Evo me, radite od mene što hoćete!“ Bilo mi je žao s. Marine koja je bila na udaru mojih negativnih reakcija, kad sam se opirala da idem u bolnicu. Ipak su njezine majčinske upornosti i savjeti pobijedili. Hvala joj, da nije bilo nje tko zna što bi bilo. Ima majčinsko srce koje pokazuje prema bolesnicima. Meni je to bio prvi put sresti se sa doktorima. Iščekivanja su bila najteža. Kad sam dobila nalaze odahnula sam i prepustila se u potpunosti Bogu i doktorima. Zadnja kontrola me malo šokirala. Sve je u meni stalo kad mi je rekao da ostajem na operaciji. Ohrabrla me medicinska sestra koja mi je mimikom i prstom pokazala da pristanem, da je on jako dobar doktor. Tada sam rekla, neka bude. Ona mi je izvadila krv i snimila srce.

I odvedoše me na odjel, na kirurgiju. Tu smo čekale, s. Marina i ja, od 11 do 21.30 sati. U međuvremenu je s. Marina otišla po moje stvari i dovela župnika, Domagoja, koji mi je podijelio bolesničko pomazanje. Nakon toga sam osjetila mir i spokoj svoje duše. Sve što se događalo prije samo mi je ostalo kao u filmu i sve je ostalo iza mene.

Drage sestre, osjetile su se tu vaše molitve. Hvala vam! Gospodin je bio moja snaga i utjeha. Neka mu je slava i čast! Hvala i svima vama na tolikim pozivima i na sms porukama. Kako je moglo biti, hvala Bogu, operacija je dobro prošla. Oporavak teče još bolje. Ovim putem želim svima zajedno i svakom pojedinom zahvaliti za svu ljubav i pažnju. Velika, velika hvala mojim dragim kuharicama koje me hrane po nalogu doktora. Hvala s. Tei koja mi donosi hranu, hvala s. Editi koja mi je kuhalo kompot, hvala s. Kalisti koja mi je spremala torbu i slala mi

sve što mi je trebalo u bolnici. Hvala s. Smiljani koja mi je pomogla kad sam se vratila iz bolnice i što mi je donijela pismo od njezinog nećaka. Jozu. Hvala s. Slavki koja mi svako jutro donosi svetu pričest. Hvala s. Ivanki i s. Ani koje su me posjećivale u bolnici. To puno znači bolesniku. Hvala s. Andrijani, Vinku i Ružici iz Bola. Kad sam ih ugledala na trenutak mi je bol nestala. Hvala mojim dragim prijateljima, Ivanu, Andriji i Silvi. Neka ih Bog nagradi za sve što su mi učinili. Prekrasni su to ljudi koji svoju dobrotu i plemenitost dijele sa svima. Dirnuo me crtež i malo pismo njihove djece koja idu kod nas u vratić. To su ljudi na visokom položaju, ali su skromni i velika duha. Hvala, hvala svima, svima od sjevera Bačke do plavoga mora, do č. majke i dragog novicijata. Dali ste mi hrabrost i razbili sve moje strahove.

Volim vas svih i molim se za vas,

Vaša s. Beata

Djeca Ivane i Andrije, mali Gabrijel i Ivana, poslali su s. Beati „pismo“ i crtež, i time pokazali svoju ljubav i zahvalnost „teti“ Beati:

Draga sestro Beata,

Iskreno mi je žao zbog poteškoća koje su vas snašle sa zdravljem. Vjerujem da će vam naš dalmatinski „dišpet“ pomoći da sve to brzo prebrodite i vratite se u dobro stanje.

Toliko puta ste mi lijepih gesta učinili, da vam od srca želim svako dobro i preporučam u molitvi.

Vaš Jozo (nećak s. Smiljane)

DUHOVNA OBNOVA ZA MLADE U SAMOSTANU BL. HOZANE

Već godinama s početkom došašća imam dojam da, u trenutku kad se upali prva svijeća na adventskom vijencu, atmosfera posvuda postaje nekako brza i osjeća se neki nedefinirani pritisak. Ionako užurbani koraci ljudi u gradu postaju još brži, ionako svjetlucavi izlozi odjednom postanu blještavi, ponuda lijepo odjeće, obuće, a pogotovo dječjih igračaka je nepregledna. A iz godine u godinu i dalje odjekuju riječi: „Pripravite put Gospodinu, poravnite mu staze.“

Kako se ne bi izgubili na brojnim putevima svijeta i kako bi se vratili, ako smo zakoračili na neki krivi put, sestre dominikanke u zagrebačkom samostanu blažene Hozane organizirale su duhovnu obnovu za mlade ove subote, na blagdan svetog Nikole 6. prosinca. Duhovnu obnovu vodio je salezijanac don Mladen Delić, župnik župe sv. Ane u Rudešu, redovnik aktivan u pastoralnom radu s mladima i u promicanju duhovnih zvanja. Više od dvadeset mlađih koji se okupljaju oko sestara dominikanki odlučilo je u subotu ujutro, umjesto dužeg spavanja nakon napornog tjedna, doći u samostansku kapelu i započeti cjelodnevni tretman za duh, s temom „Biti prijatelj“. Sestre su nas sve dočekale s osmijehom i srdačnom dobrodošlicom, pa smo se i mi koji smo stigli k dominikankama

prvi puta, osjećali kao da smo tamo već domaći.

Puno ljudi susrećemo u životu: na fakultetu, na poslu, ako volimo druženja onda i samoinicijativno idemo za tim da lista naših kontakata bude što dulja. Želimo biti prijatelji jedni drugima, ali prečesto odnosi ostaju površni: upoznamo se, vidimo se tu i tamo, dobacimo si lijepu riječ i osmijeh i odemo dalje. Don Mladen nam je potvrdio: to nije prijateljstvo. Ono što nam treba biti najvažnije je prijateljevanje s Isusom! Iz tog prijateljstva proizlazi svako drugo prijateljstvo, svaki dobar odnos. Zamislili smo jednostavnu usporedbu: kad smo zaljubljeni teško da može proći sat ili dva, a da ne spomenemo osobu u koju smo se zaljubili. Toliko smo u tome da znamo biti i dosadni, pa pričati samo o njemu ili o njoj, razmišljati samo o tome kako ugoditi toj osobi, iznenaditi je i razveseliti. Ako prema Gospodinu osjećamo ljubav, zar ne bismo slično trebali reagirati u odnosu s Njim? Biti, ako treba, malo i dosadni razmišljajući kako da Mu pripravimo put?

Kada otvorimo srca Gospodinu i kada se naše srce ispuni, važno je da ne budemo sebični. Mi smo se povukli na jedan dan i iz svoje svakodnevice, došli smo u dominikansku samostansku oazu, tamo su se sestre pobrinule da nam ništa ne nedostaje, kako bismo se mogli u potpunosti

posvetiti duhovnoj obnovi i dopustiti Gospodinu da nas obnovi. Otvorenoga srca, uz trud našega duhovnika koji nam je svim svojim snagama prenosi znanje, opomene, savjete, molio s nama i za nas; kroz sakrament svete isповijedi, kroz euharistiju, pjesmu i klanjanje, mi smo se uistinu obnovili. Sjećamo se bratskog upozorenja našeg duhovnika koji nam je rekao da ne budem sebični. Isusa, njegovu poruku, njegovu ljubav, nadu, radost i prijateljstvo trebamo nositi dalje, dijeliti, naviještati i svojim životom propovijedati.

Na ovom smo svjetu putnici, živimo, ali zapravo odlazimo sa svijeta. Naša je domovina na nebesima, podsjetio nas je don Mladen, ne da nas zastraši nego da nas podsjeti na smisao. Naša prijateljstva prije svega trebaju biti prožeta brigom za duše naših prijatelja. Trebamo prijateljevati sa željom za spasenjem duša, trebamo prijateljevati u istini, a ne iz interesa. Prijateljstvo o kojem je don Mladen govorio pokazalo se i u praksi. Svim dominikankama bilo je zaista stalo da se kod njih osjećamo ugodno, pobrinule su se da imamo vremena za sve, spremile su nam ručak, organizirale duhovnu obnovu bez greške, pobrinule se za poticajne citate, pjesme, ugodaj, a sredile su nam čak i posjet svetog Nikole!

Vjerujem da je svatko od nas s duhovne obnove ponio svoje dojmove, ovisno o tome što je kome Gospodin u dubinama duše poručio i povjerio. Netko je zapamtio da prijateljstvo treba biti nadahnuto željom za spasenjem duša, netko da smo putnici u ovome svjetu i da treba raditi neumorno za nebesko kraljevstvo, netko da Gospodin s nama nosi naše križeve i da ih zajedno s njim možemo podići ma kako teški bili; netko je zapamtio činjenicu da svoje nedostatke bolje vidimo što smo bliže Gospodinu, netko da se u Svetom Pismu nalazi onaj nepresušni izvor pomoću kojega upoznajemo Boga, a svi smo zapamtili da moramo nalaziti vremena za istinsku molitvu jer je molitva način prijateljevanja s Gospodinom, toliko važna za život duha kao što je disanje važno za život tijela.

Nakon svete mise, klanjanja i isповijedi druženje smo nastavili u kućici sv. Martina de

Porresa. Tamo smo u radosti, smijehu, spontanosti, razgovorima o sto tema i u činjenici da nam se stvarno nije dalo otici iz kućice, uvidjeli da sestre dominikanke zaista djeluju u duhu pravoga prijateljstva. Jedva čekamo iduće druženje i od srca pozivamo sve mlade: pridružite se!

Ana Dagelić, LOP

KORAK PO KORAK DO DUHOVNE OBNOVE

Naša subotnja okupljanja dovela su nas korak po korak do željkovane duhovne obnove. Posebno je milosno i lijepo što se ona dogodila u liturgijskom vremenu došašća kada se intenzivnije pripremamo za događaj Isusova rođenja. Nadajući se pritom da će se Isus roditi u našim srcima jer će to doista biti najljepši dar za nas.

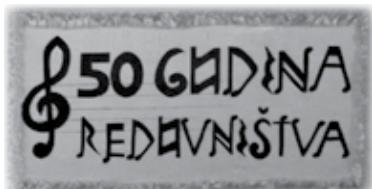
Duhovnu obnovu vodio je salezijanac don Mlade Delić. Sam je za sebe rekao da je Bog mogao odabratи bolje, sposobnije i s više talenta, a eto poslužio se njime u izgradnji Božjega kraljevstva. Već time naš voditelj nas je pridobio i uvidjeli smo njegovu veliku jednostavnost i poniznost. Govoreći o prijateljstvu posebno se zadržao na govoru o prijateljstvu prema Bogu. Upravo to prijateljstvo izvor je i temelj svim drugim prijateljstvima. U našim ljudskim odnosima ne zaobilaze nas poteškoće, problemi, nerazumijevanja, nesrazmjeri koji nas ponekad guše i stavljaju pred zid. Kome da se tada požalimo? Najvjerniji prijatelj je Isus. Njemu se nije potrebno ispričavati što mu donosimo toliko tereta. Duhovna obnova sastojala se odva dijela: nagovora na temu Biti prijatelj, pitanja i razgovora, pripreme za ispuštanje i klanjanja pred Prešvetskim oltarskim sakramenton. U trenutcima klanjanja vladalo je posebno duhovno ozračje i naša su srca bila otvorena pred Isusom. Don Mladen je uspio u nama probuditi one pozaspale duhovne plodove koji su posebice bili vidljivi nakon sakramenta ispuštanja kojem su pristupili mnogi mlađi. Duhovne plodove obnove nastavili smo dijeliti u zajedničkom i opuštenom druženju u našoj kućici. Tako smo postali živi znaci oči-

tovane Božje ljubavi jednih među drugima. No, to nije zadržano samo ovom posebnom danu i trenutcima nego je trajni poziv i životno

nastojanje na koje nas je pozvao i naš voditelj.

Suzana Cindori

SVEČANO PROSLAVLJENA 50. OBLJETNICA ZAVJETA S. PAVLI U SPLITU

U nedjelju, 7. prosinca 2014., preko župske mise u 10.30 sati, svečano je na splitskim Škrapama proslavljen 50. godina od prvi redovničkih zavjeta sestre Pavle Negovec. Misno slavlje predvodio je župnik don Pave Piplica, uz koncelebraciju škrapskog kapelana, don Vinka Beusa. Odmah na početku svete mise župnik je zamolio sestraru Pavlu da upali 2. adventsku svijeću i veliku dominikansku svijeću koju sestre dominikanke pale u posebnim slavljima, čime se škrapska župska zajednica pridružila cijeloj Crkvi u slavljenju „Godine posvećenog života“.

U propovjeti don Pavo se posebno osvrnuo na redovnički život sestre Pavle koja već 31. godinu aktivno djeluje u samostanu Katarine Sijenske na splitskim Škrapama. Rad sa mlađima, briga oko liturgijskog pjevanja i vođenje crkvenih zborova su područja na kojima je najzapaženiji njezin rad. Na kraju misnog slavlja u ime roditelja župe svoje čestitke časnoj Pavli

su izrazili bračni par Tandara, u ime župljana don Pavo Piplica, u ime zborova Jelena Katić, a u ime svih sestara dominikanki č. m. Katarina Maglica.

Posebno iznenadjenje sestri Pavli (a i svim župljanim) je priredio župnik don Pave Piplica, kad je ispred oltara pozvao popularnu klapu „Kambi“ da pjesmom čestita 50. godišnjicu redovničkih zavjeta s. Pavli. Skladbu „Oče naš“ napisao je Ljubo Stipišić Delmata, koji je bio veliki prijatelj dominikanskog Reda, a i osobno je poznavao s. Pavlu. Kao šećer na kraju, mješoviti zbor župe izveo je skladbu Bogu, Redu i Narodu. Ta skladba je uglazbljeno geslo sestara dominikanki pa tako i sestre Pavle, koji najbolje izražava njihov redovnički poziv: Bogu (na čast), Redu (na ponos) i (hrvatskom) Narodu (na korist).

Nakon misnog slavlja, za časnu Pavlu i nje ne uzvanike priređen je zajednički ručak u vjeronaučnoj dvorani. Uz svetog Nikolu i prigodne darove te puno pjesme, smijeha i veselja ipak smo uspjeli izvući pokoju suzu (radosnicu) od slavljenice. Slike ipak najbolje govore, neka vam one najbolje dočaraju dio slavljeničke atmosfere.

Petarm

Još neke pojedinosti s ovog jubilarnog slavlja

Svečana sveta Misa započela je ulaznom pjesmom *Slavim te Gospode* (J. S. Bach), misa je bila *Svečana misa u čast sv. Dujma* (Šime Marović), psalam «O ljubavi tvojoj Gospodine, pjevat ču dobijeka» pjevao je inače naš svirač Duje Giljanović, za prinos *Nebesa silna* (Benedetto Marcello), pričest *Kriste raspeti* (G. Handel iz oratorija Mesija) i na kraju *Bogu Redu Narodu* (Šime Marović), inače skladanu za 50 godina postojanja dominikanki na Škrapama.

Župnik don Pavao Piplica je u ime cijele župne zajednice doveo klapu Cambi koja joj je otpjevala "Oče naš" od Ljube Stipića Delmate.

Kapelan don Vinko Beus je u svom kratkom govoru rekao da se ne može načuditi što kroz 31 godinu, koliko je časna ovdje na Škrapama, nije "uvatila" taj naš dalmatinski mentalitet: "Kako ćemo? - Lako ćemo!"

U ime tolikih roditelja i obitelji koje je dotakla č. Pavla, obratila se Danica Tandara, a Nedjelko Tandara joj je poklonio sliku: "Mojih 50 ruža za moga Krista raspetoga".

U ime njenih zaboraša s prigodnim riječima obratila joj se Jelena Milovac, dugogodišnja članica zbora. I na kraju naša časna majka Katariна Maglica.

Potom su nahrupili mnogi čestitari, pa je uslijedilo prigodno fotografiranje, a onda su se

zboraši sa svečaricom i još nekim uzvanicima spustili u dvoranu na ručak i feštu.

Nakon molitve i prvog slijeda jela, navratio je sv. Nikola s prigodnim poklonima. Prvo je uručio prigodnu šalicu za č. Pavlu, kao i gošćama - č. Katarini i č. Martini za uspomenu. Potom je uručio slagalicu sa slikom zpora, tako da časna Pavla može slagati zbor kad god hoće i kako god hoće. A zatim je uslijedila Dinamo-va trilogija: papuče, dres (sprijeda kao sponzor je dominikanski grb, a straga Negovec s brojem 50) i pregača s natpisom: Ne znam kuhat', al' znam zapaprit!!!

Još jedan slijed jela, pa otvaranje župnikovog poklona (crni mantil [baloner]) i dobivanje novih poklona od zaboraša: Slika koju je naslikala jedna zaborašica (časna dirigira zboru) i Sveta obitelj na kojoj je ugravirano: "50 godina andeo i prijatelj. Hvala!" Vaši zaboraši"

A potom je uslijedio GLAVNI poklon: zbor joj je u višeglasju otpjevao prigodne stihove napisane specijalno za ovaj dan, na melodiju Moja domovina, "Naša časna Pavla", gdje su potekle i suze radosnice :)

Poslije se fešta nastavila do kasnih večernjih sati, uz nebrojene instrumente i zborske glasove :)

Petar Mamić

Prilozi koji su obogatili jubilarnu proslavu s. Pavle

g. DANICA TANDARA, u ime obitelji i roditelja djece:

Časna sestro Pavla!

Služeći časno i čestito, Bogu, redu i narodu, uzorno svjedočeći Sto ste i tko ste, u ime svih malih i malenih duša koje ste odgojili i u život plemenito uputili iskreno HVALA!

Hvala na Vašoj strpljivosti! Hvala na Vašoj odanosti; hvala na Vašoj brižnosti; hvala na Vašoj toplini i nesebičnosti posvećenoj generacijama naše djece, svjedočeći perspektivu križa u visokom skladu glazbenih izričaja kao jezika duše. Znali smo kako bez uzora nema odgoja, a bez odgoja nema ni obrazovanja, odnosno sretog i uspješnog života.

Molimo Vas primite jedno uzdarje, jedan skromni mali uradak, kojim svjedočimo i Domu i Nebu koliko Vas cijenimo i koliko ste nam još dugo potrebni.

g. JELENA MILOVAC, u ime zbora:

Pedeset godina – nekome je to samo pola stoljeća, nekome čitav životni vijek, a našoj časnoj sestri Pavli to su godine koje je provela zavjetovana Bogu, Redu i Narodu.

Što se tiče ovog „narodnog“ dijela gesla njezinoga reda, mi kao župni zbor možemo nešto kratko reći. Iako č. s. Pavla ne voli kada se govori o njoj, jer ne voli privlačiti pozornost na sebe, ovo je posebna prigoda pa joj ipak moramo posvetiti par riječi.

Svojim svakodnevnim radom ona pokazuje što znači biti uzor i primjer drugima. Vođenje

župnog zbora jedna je od njezinih brojnih aktivnosti, ali zauzima posebno mjesto u njezinom srcu. Dirigirajući pred tolikim mladima, ali i starijima, ona ostavlja zadnji atom snage i volje na podiju, čak i kada joj zdravlje to ne dopušta. Ona pokazuje što je to odlučnost, ustrajnost, dosljednost, beskonačna energija i volja, uči nas kako biti nepokolebljiv vjernik, kršćanin; kao svaki roditelj spremna je istu rečenicu ponoviti i pedeset puta ako je potrebno.

Draga naša sestro Pavla, hvala Vam za sve ovo vrijeme koje ste nam dali kao Narodu iz Vašeg gesla! Hvala Vam što nas tolike godine držite na okupu i pokazujete da se mladi mogu i u Crkvi zanimljivo družiti, da mladi i oni malo stariji mogu zajedno djelovati kao cjelina i provoditi svoje slobodno vrijeme u molitvi kroz pjesmu. HVALA!

Vaši zborasi

Čestitka iz Korčule:

Draga naša s. Pavla,
Radujemo se što slaviš svoj zlatni jubilej zavjeta u župi kojoj si darovala više od polovice ‘zlatnih’ godina.

Kroz tvoj život i tvoje glazbeno umijeće prošlo je na stotine i stotine djece, mlađih i odraslih, koje si poučavala u sviranju i pjevanju, ali isto tako odgajala u ljudskosti, dobroti i radosti. Zato ti od srca čestitamo i želimo još puno plodnog djelovanja!

U mislima i zahvaljivanju s tobom,

tvoje sestre iz Korčule

Čestitka iz Zagreba

Velikom slavlju u Škrupama, naše ‘zlatne’ s. Pavle, koja već 50 godina pozlaćuju svoja djela, riječi i misli, pridružuju se molitvom i čestitkama i sestre iz Trnja.

Neka te, draga s. Pavla, naši anđeli trajno podsjećaju na zadana obećanja, i razveseljuju Nebo, prinoseći svakodnevno Bogu tvoje žrtve i suze, radosti pjesmu.

Uz srdačan pozdrav od sestara iz Trnja

Posebni štih slavlju dale su pjesme, poznatih melodija, a pjevači su ih izveli s izmijenjenim, prilagođenim, šaljivim tekstom, kako se vidi iz priloženog:

„**NAŠA ČASNA PAVLA**“
(Moja domovina)

1. Svakog dana mislim na tebe
slušam klavir, brojim taktove.
Nemir je u srcima, a ljubav u nama [DUET]
ima samo jedna istina.
2. Svaka munja blijedi uz tebe [DUET]
kamen puca, pjesma putuje
tisuću generacija noćas ne spava [DUET]
cijeli svijet je sada sa nama
SA NAMA [SVI VIŠEGLASNO]

NAŠA ČASNA PAVLA [SVI VIŠEGLASNO]
NAŠA ČASNA PAVLA [SVI VIŠEGLASNO]
Ima snagu dobrog ritma [AAAAAA]
Ima tamnu boju glasa [UUUUUUUU]
NAŠA DRAGA PA-A-VLA [SVI VIŠEGLASNO]

NAŠA ČASNA PAVLA [SVI VIŠEGLASNO]
NAŠA ČASNA PAVLA [SVI VIŠEGLASNO]
Ima pogled hladnog leda [AAAAAA]
Ima povik bijesnog groma [UUUUUUUU]
NAŠA DRAGA PA-A-VLA [SVI VIŠEGLASNO]

3. Svake probe strepim od tebe,
gledam ruku, brojim dahove
nemir je u srcima, a kritika glasna [DUET]
ima samo njena istina
4. Svaka nota sad se triba čut [DUET]
nismo valjda došli uzalud
tisuću generacija noćas ne spava [DUET]
sada trebaju sví pjevat
PJEVAT [SVI VIŠEGLASNO]

NAŠA ČASNA PAVLA [SVI VIŠEGLASNO]
NAŠA ČASNA PAVLA [SVI VIŠEGLASNO]
Ima snagu dobrog ritma [AAAAAA]
Ima tamnu boju glasa [UUUUUUUU]
NAŠA DRAGA PA-A-VLA [SVI VIŠEGLASNO]

5. Vratit će se moram doći, tu je moj zbor
naše kave, naše fešte
svaki dan nas zove, bombonjere otvara
sa nama nazdravlja
NAZDRAVLJA [SVI VIŠEGLASNO]

Na melodiju „FALA“

Za svaku tvoju riječ kaj dreknuti si znala
Za svaki uzdah naš kaj ukrasti probamo.

I svaki falši ton kaj spjevamo na koru
Ti zalediš nam krv, pa zato smo u zboru.

**Al' časna mi smo zbor koji Hajduka voli
I naši akordi nisu Dinamovi!**

Na melodiju „LEPE TI JE, ZAGORJE ZELENO“

Tiše Pavla, tiše Pavla, zbor ti bu pobegel
Ne buš vidla novog koncerta!

Čim se stišaš, zbor ti ljepše pjeva
Pa buš vidla novog koncerta!

I tenori, a i basi, soprani i alti
Zapivat će našoj časnoj sad!

Kad su probe ona stalno kori
Al' mi znamo, sve nas voli!

Nema kora bez našega zbora
Tamo časna s nama uživa!

Na melodiju „JA SEM VARAŽDINEC“

Mi smo Pavlin zbor, Pavlin zbor, volimo je svi!
Ima ona povik jak, ali ipak sluša nas.
Mi smo Pavlin zbor, Pavlin zbor, volimo je svi!

Na melodiju „KONOBO MOJA“

Imamo mi prilipu dvoranu, koja nema niti jednu manu
Skupimo se na probama tamo, pa da misu bolje zapivamo.

Onda nakon mukotrpnog rada, gdje li ćemo Bože mili sada?
Ostanimo još koju minutu, pročakulat koju ćemo rutu.

Dvorano moja, radosti sva, večeri svoje, sve san ti da!
Dvorano moja, ka dom si moj, čuvan ti pismu, ka život svoj!

Uz Barbaru, Noru, a i druge, zaboravimo na sve naše tuge
I svi oni falši grubi dani, ostajemo tu, ne idemo vani.

Ajmo skupa svi zaboraši moji, razmistimo Pavline katrice
Zapivajmo pismu s kojom srce u po' proba zaboravlja brige

Kako je sve to doživjela slavljenica, s. Pavla?

Dugo sam se opirala s. Fidelis oko ove proslave. Ona je držala da to treba obilježiti u župi, radi samih župljana, a ja sam se tome protivila. Nisam smatrala da to treba javno obznanjivati i slaviti. Ipak, uz pomoć našega župnika, don Pave, uspjela me nagovoriti da pristanem. To im je bilo dovoljno, a sve ostalo, rekli su, neka prepustim njima. I bilo je ako!

Ah, što da vam kažem?! Svečanost je bila tako velika, a dosjetljivost pjevača i svih koji su bili uključeni u pripravu, neopisiva, da sam ostala bez riječi. Još uvijek mislim da je to bio samo san. Već sâm ulazak u crkvu, u procesiji, pa postavljeno posebno mjesto za mene blizu oltara, kao i cijela svečana misa - sve se to ne da izreći riječima, to je trebalo vidjeti, čuti i doživjeti. Eto, ovaj put sam ja imala tu milost: i vidjeti i čuti i doživjeti, zaista, uživati. A zahvalna sam č. majci i mojoj s. Martini, kao i s. Diani, koje su došle iz Korčule kako bi sa mnom podijelile ovu radost. Zahvalujem i svima onima koji su me pratili svojim molitvama i čestitkama.

Ovaj put nisam trebala voditi brigu za pjevanje niti sviranje. Moja je jedina briga bila, - kako su mi preporučili župnik i s. Fidelis, - razmatrati u srcu što mi je sve Bog učinio tijekom proteklih pedeset godina i zahvaljivati mu

iz dna duše. Ma, ne znam ni sama kako čovjek može dovoljno zahvaliti Bogu kad je On neizmjeran i toliko velikodušan u svojim milosnim darovima. Zato sam sve predala Bezgrešnoj, neka ona prineće Bogu moju zahvalnost i predanje, jer sam upravo na njezin dan, 8. prosinca, započela svoj redovnički hod, davne 1963. godine, a prvi su zavjeti bili 9. prosinca 1964. Dakle, točno prije 50 godina.

Brzo li su prohujali ovi dani i godine! Još niti sama ne vjerujem da je ovo moj zlatni jubilej zavjeta. Eto, dobri su me ljudi na sve to podsjetili i pomogli mi obnoviti uspomene. U tom razmišljanju ne smijem zaboraviti ni trenutke slabosti kada nisam odgovorila na zadana obećanja. Upravo se na ljudskim slabostima očituje beskrajnost Božje dobrote i milosrđa. Kako da mu za sve to ne zahvalim! Drago mi je da je svečanost upriličena u sklopu svete mise, jer po misnoj žrtvi dobiva smisao svaka naša žrtva, svako naše odricanje, svako naše predanje, dakle, zavjeti. Krenula sam, zajedno sa svojim kolegicama, prije pedeset godina u tu avanturu Bogu posvećenog života. Kao i svaka avantura, tako i naš redovnički život nailazi na brojne prepreke, koje treba nadići, na neshvatljive ponude koje treba prihvati, na ljudе koje treba znati 'nositi', a isto tako na ljudе koji su znali i mogli mene nositi i podnosići. U misnoj sam žrtvi sve to sabirala u svojim mislima i stavljala na patenu, neka bude skroman dar moga zahvalnog srca Bogu.

Skladno i lijepo pjevanje i sviranje (za orguljama je bio Don Ivan Urlić, a dirigirala je prof. Agneza Medić), uveliko je pridonijelo mojoj potpunoj opuštenosti i sabranosti. Hvala im od srca!

Taj najuzvišeniji čin, sveta misa bila je zaista, ne samo za mene, nego i za cijelu župu blagoslovljeni, privilegirani trenutak.

A nakon svete mise slijedila su druga iznenadenja od strane mojih pjevača, koja ne mogu niti nabrojiti, a kojima su, na humoristički način, pokušali prikazati sve ono što volim, ali i

ono gdje sam slaba, što mi ne ide, pa i one trenutke kad sam možda previše zahtjevna prema mojim pjevačima. Moram priznati da me njihova dosjetljivost naprosto 'razoružali'. Otkud im tolike ideje?!

Ne znam kako i kome posebno zahvaliti za sve ovo. Svjesna sam da nisam zaslužila toliku pažnju, jer, konačno, i drugi se trude na svoj način, ispuniti obećanja, izvršiti zadaće, bez obzira u kojem se staležu tko nalazio i radio. Zastane nalazim riječi kojima bih mogla izreći doстојnu zahvalu svakom pojedinom, jer nikoga ne želim izostaviti.

Dopustite mi da ipak izdvojam Barbaru Nošić, dugogodišnju predsjednicu našega zbora, koja je inače nama sestrama uvijek desna ruka

kad god nam nešto treba. Čujem, naime, da je ona bila glavni 'krivac' za svu ovu organizaciju! Na njezin su se poticaj aktivirali svi zborasi i slagali ideje tijekom protekla 3 tjedna. Sve je to, naravno, morala biti tajna za mene sve do ovoga trenutka. A iznenađenjima zaista nije bilo kraja.

Želim također zahvaliti i s. Fidelis, čije ideje u aranžiranju nadmašuju i Europsku uniju; hvala i sestrama moje zajednice; hvala velika i gospodinu župniku, don Pavi; hvala svima onima koji su na bilo koji način pridonijeli radosnom i zahvalnom ozračju na ovom jubilarnom slavlju. Posebno hvala svim pjevačima, s kojima i nadalje želim naviještati Radosnu vijest pjevanjem. Svima od srca hvala i od Boga nagrada.

s. Pavla Negovec

VATKAN:

Prva žena u nekoj vatikanskoj Kongregaciji

Sestra Luzia Premoli, koja je nedavno postala prvom ženom koja je članica neke vatikanske kongregacije, izjavila je u razgovoru za Catholic News Agency kako "žene još imaju puno toga za dati Crkvi svojim posebnim karizmama".

S. Premoli je poglavarica družbe Combonijevih sestara misionarki, koje je 1872. utemeljio sv. Daniel Comboni, talijanski misionar i biskup, a odlukom pape Franje od 13. rujna postala je članicom Kongregacije za evangelizaciju naroda. U razgovoru za CNA izjavila je kako je ovim imenovanjem bila "iznenađena", ali i kako ju je ono "obradovalo".

"Mislim da je moje imenovanje konkretizacija želje pape Franje da što više žena budu na važnim pozicijama u Crkvi", rekla je. Premoli je po nacionalnosti Brazilka, a članicom družbe je od svoje 23. godine. Provela je više godina u misijama u Mozambiku, u Brazilu, a, 2010., imenovana je poglavaricom družbe.

Combonijeve sestre misionarke svoje glavne misije imaju u središnjoj Africi, a njihova karizma, kako ju je zamislio njihov utemeljitelj – svetac, jest evangelizacija naroda koji još nisu primili kršćanstvo. Na pitanje na koji način žene svojim specifičnim karizmama mogu doprinijeti Crkvi, sestra je odgovorila:

"Mislim da je to način na koji se posvećuju stvarima. Žene imaju tu specifičnu strast koja vjerojatno dolazi iz njihove predispozicije za materinstvom. Crkva je organizacija koja u vrhu ima muškarce, ali na lokalnim razinama zajednice su prepune žena koje daju svoj osobni doprinos životu Crkve", pojasnila je misionarka.

U kuriji već ima više žena koje služe kao savjetnice ili podtajnice pojedinih kongregacija, te članice papinskih vijeća, ali sestra Luzia je

prva žena koja je postala članicom jedne kongregacije. (Goran Andrijanić | Bitno.net)

NOVI POČETAK

Popularna novinarka BBC-a, Martina Purdy, ostavlja uspješnu karijeru i ulazi u samostan. Na Twitteru je napisala da napušta novinarsku profesiju kako bi postala – časna sestra.

Martina Purdy je već 25 godina u novinarstvu, bivša je urednica u Belfast Telegraphu, a na BBC-u je radila nekih 15 godina. Njezin odlazak s BBC-a veliko je iznenadjenje, pa i šok za mnoge. Riječ je o novinarki koja je bila jedna od glavnih "zvijezda" političke rubrike BBC-a i veliki autoritet po pitanju situacije u Sjevernoj Irskoj. U svom priopćenju, koje je objavila na Twitteru, Martina je zahvalila svojim bivšim kolegama i medijskim kućama za koje je radiла, a potom dodala kako "shvaća da će biti ljudi koji neće razumjeti njezinu odluku".

"To je odluka do koje nisam došla lako, ali sam je donijela s ljubavlju i s velikom radošću. Molim vas da se molite za mene dok krećem na ovaj put poniznosti, vjere i ufanja", poručila je Purdy i zamolila za privatnost za nju kao i za redovničku zajednicu u koju ulazi.

Riječ je o Sestrama euharistijskog klanjanja, kontemplativnim redovnicama, koje imaju svoj samostan i u Belfastu. U nedjelju je Belfast Telegraph objavio Martinine fotografije kako sa svojim sestrama ide iz samostana u obližnju crkvu na misu. Također u nedjelju, Prudy je objavila na svom Twitter profilu zahvalu svima onima koji su joj dali potporu.

"Hvala vam za vašu velikodušnost. Onima moje vjere, onima drugih vjera, onima koji traže Njega i onima koji ga pokušavaju ignorirati. Bog vas blagoslovio", napisala je Purdy.

Goran Andrijanić | Bitno.net

VELIKANI DOMINIKANSKOG REDA U 20. STOLJEĆU

Fr. Jacques Loew (1908. – 1999.)

Francuski dominikanac Jacques Loew ubrzo nakon svoga obraćenja shvatio je da misionarski rad ne znači nužno odlazak u daleke i nepoznate krajeve, ili – kako se voljelo govoriti – na kraj svijeta. Za kršćanina kraj svijeta počinje tamo gdje ljudi ne poznaju Boga, gdje su se duše udaljile od Krista, pa se Loew posvetio misionarskom radu u svojoj domovini Francuskoj, među radničkom klasom. Brojni radnici bili su potlačeni i izrabljivani do krajnjih granica, živjeli su u siromaštvu te svojim obiteljima često nisu mogli priuštiti ni osnovne uvjete za pristojan život. U tom beznadnom stanju osjećali su se izdano i zaboravljeno od svih, pa i od Crkve. Zbog toga su se udaljili od Krista i od Crkve, koju su doživljavali kao dio bogate klase koja nema sluha za probleme siromašnih. U toj situaciji, koja je bila teška i za radnike i za Crkvu, pojavljuju se u Francuskoj svećenici-radnici, među kojima je prvi bio Jacques Loew.

Obraćeni katolik

Otac Jacquesa Loewa bio je odgojen kod isusovaca, kasnije je završio medicinu, ali je – premda sklon kršćanstvu – bio izraziti antiklerikalac. Sina, rođenog 31. kolovoza 1908. u francuskom Clermont-Ferrandu, dao je krstiti u Katoličkoj Crkvi, a potom ga je poslao u protestantsku školu. Jedna redovnica, znajući kako Jacquesova majka od vjenčanja nije imala ništa s Crkvom i kako stoga neće moliti za svoga sina, odlučila je da će to umjesto nje činit ona. Nakon osnovne i

srednje škole, Jacques je studirao pravo i politologiju u Parizu, te je već u dvadeset prvoj godini započeo raditi kao odvjetnik u Nici.

Živeći u svojoj obitelji, Jacques se odao laikounnom i hedonističkom životu, ali se ipak neprestano pitalo o smislu života i porijeklu svijeta. Kako je ubrzo obolio na plućima, morao je poći u sanatorij u Lexsin. Ondje je dobio na poklon džepno izdanje Novoga Zavjeta, te su ga, čitajući Božju rijč, još jače obuzela pitanja

o smislu i porijeklu života. Teško mu je bilo povjerovati da je svijet plod slučaja, da je nastao sam od sebe. Razmišljajući o njegovu porijeklu, osobito ga je mučilo pitanje postoji li Bog ili su ga ljudi izmislili. Kako bi pronašao odgovore na ta i druga pitanja koja su ga mučila, odlučio se povući na neko skrovito i mirno mjesto. Obratio se cistercitima u glasovitoj opatiji Chartreux, odakle su mu poručili da dođe k njima u Velikom tjednu.

Jacques se možda nadao da će mu cisterciti kroz predavanja izložiti i objasniti katolički nauk, ali oni su mu umjesto toga rekli neka nastavi sam razmišljati. Na Veliki Četvrtak promatrao je redovnike kako, okupljeni oko oltara, zajedno slave Boga, dok je on sjedio po strani. Gledajući monahe kako pristupaju pričesti, rekao je sam sebi: "Ili su ovo luđaci, ili ja ništa ne razumijem."

Nakon povratka u sanatorij mladi je odvjetnik nastavio čitati Novi Zavjet i razmišljao je o svemu što je vidoio i doživio kod cistercita. Osobito je uspoređivao svetopisamske izvjешtaje o posljednjoj večeri s onime što je vidoio u Chartreuxu. Već je bio sasvim uvjeren da Bog postoji, ali se teško snalazio u mnoštvu religija. Čitajući *Povijest jedne duše sv. Terezije od Djetešta Isusa* te družeći se s nekim katolicima, među kojima su bili istaknuti mislioci poput Jacquesa Maritaina, Paula Claudela i Daniel-Ropsa, sve više se približavao Katoličkoj Crkvi te je 1932. konačno prihvatio vjeru svoga krštenja. Premda katolik, ranije nije poznavao ni živio svoju vjeru, sve dok se nije obratio i tako postao katolik koji se obratio na katoličanstvo. Redovito je od tada prisustvovao svetoj misi te je u 24. godini prvi put pristupio ispovijedi, pričesti i primio potvrdu.

Prvi francuski svećenik-radnik

Premda isprva nije mislio postati svećenik ni redovnik, nego je nastavio s odvjetničkim poslom, Jacques je ipak sve više osjećao poziv za redovnički stalež. Kada je roditeljima priopćio odluku da želi postati dominikanac i svećenik, bio je to za njih veliki šok. Otac mu je kazao

da bi ga radije vidoio kao protestantskog pastora, nego kao dominikanca, ali Jacques nije odustajao. God. 1934. stupio je u Dominikanski red te, završivši studij filozofije i teologije, 29. listopada 1939. bio zaređen za svećenika. Ta šok-terapija pozitivno je djelovala i na njegove roditelje, koji su ostatak života proveli kao praktični vjernici.

Premda je početkom Drugoga svjetskog rata mobiliziran, Loew je ubrzo otpušten iz vojske zbog bolesti pluća. Ubrzo je 1941. upoznao dominikanca Loisa Lebreta s kojim je osnovao studijski centar *Economie et humanisme*, te je bio tajnik uredništva njegove istoimene revije. No Loew se nije želio posvetiti takvom radu, nego sasvim specifičnome apostolatu među fizičkim radnicima. Kako bi što bolje upoznao njihov život i probleme s kojima se suočavaju, odlučio je 1941. provesti nekoliko tjedana među lučkim radnicima u Marseilleu, a ostao je s njima dvadeset godina. Susreo je velik broj ljudi koji svakodnevno rade teške fizičke poslove kako bi prehranili sebe i svoju obitelj, pri čemu su slabo plaćeni i žive u krajnje lošim uvjetima. Uza sve to, udaljili su se od vjere i Crkve, te ne poštuju svećenike ni redovnike. Među te siromašne i radom iscrpljene radnike, koji imaju dojam da su ih svi zaboravili, pa i Crkva, Loew dolazi kao jedan od njih. U početku nitko nije znao da je svećenik osim njegova poslodavca. Za sve ostale bio je običan fizički radnik kao i oni.

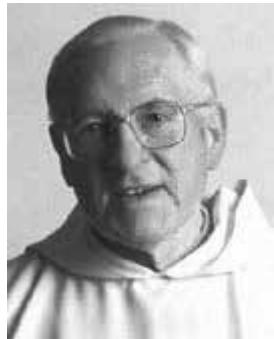
Govoreći o svome dolasku među radnike, Loew opisuje kako ih većina živi u malim kućicama sa zemljanim podovima, bez podruma, bez prozora i bez sanitarnih čvorova, a spavaju na običnim slamaricama. Po petero ih živi u jednoj prostoriji od 12 metara kvadratnih, koja služi kao kuhinja, spavaonica, kupaonica i blagovaonica, jer druge prostorije ni nemaju. Posao kojim se bave jako je težak, što je Loew osjetio na svojoj koži noseći vreće pšenice od kojih je svaka teška po 100 kg. Zapisao je kako su bile toliko teške da je, dok ih je istovarao na svojim leđima, osjećao kao da se pretvorio u harmoniku. Zajedno s kolegama radnicima, osvjedočio se o nepravdi liberalnoga kapitalizma, kojega je papa Pio XII. osudio jer narušava i onemogućava razvoj obiteljskog i vjerskog života. O tome je zapisao: "Stojeći na brodskom pristaništu, svakog radnog dana malo mi je jasnije što zapravo znači nehumana osnova radne obveze. Tako reći svakog trenutka doživljavam jednu epizodu ne-patvorenog proletarijata, otkriva se pravo naličje kapitalizma, koji upravo prelazi u skrajnost."

Živeći među radnicima, Loew se ni po čemu nije razlikovao od njih, osim po redovničkim zavjetima i svećeničkom redu, no za to njegovi kolege nisu znali. Da je svećenik, susjedi su mu saznali kada su vidjeli da, pored rublja i radničkoga odijela, na konopcu suši i misno ruho. Kolegama radnicima sam je otkrio da je svećenik, ali tek kada je neki radnik jednom prigodom napadao Crkvu i svećenike kao one koji su daleko od radnika i koji spadaju u izrabljivačku klasu. Loew je njegove kritike razoružao otkrivši mu da je i on svećenik.

Poštovanje lučkih radnika prema Jacquesu Loewu raslo je iz dana u dan, baš kao i broj radnika koji su dolazili na njegove mise. Osobito je do izražaja dolazila njegova osjetljivost za potrebe kolega radnika i njihovih obitelji. Nastojao im je pomoći koliko je mogao, pa je pedesetih godina prošloga stoljeća svoju župnu kuću ustupio jednoj radničkoj obitelji sa šestero djece i djedom, a sam je uselio u njihovu malu i trošnu baraku.

Glas o ovom skromnom i požrtvovnom dominikancu prešao je vrlo brzo radničko predgra-

đe u kojem je djelovao, ali i francuske državne granice, pa je tadašnji mladi svećenik Karol Wojtyla, kasniji papa Ivan Pavao II. i današnji svetac, doputovao 1947. u Marseilles kako bi ga upoznao. Po povratku u Poljsku izrazio je divljenje prema ovome francuskom dominikancu "koji se odlučno predao zalatalom stadu u potrazi za dekristijaniziranim svijetom". No nisu svi crkveni krugovi bili oduševljeni vijestima o svećenicima-radnicima. Vatikan je 1945. prvi put izrazio zabrinutost, ali nije prekinuo projekt svećenika-radnika. No od početka pedesetih godina sve više se raspravljalo o pitanju svećenika-radnika, posebno pod vidom (ne)spojivosti radničkoga i svećeničkoga oblika života s radničkim, posebno s obzirom na sve što jedan i drugi oblik podrazumijevaju. K tome, stavovi nekih svećenika-radnika ocijenjeni su kao previše lijevi i bliski komunističkoj ideologiji. Ubrzan razvoj događajao doveo je zbrane projekta svećenika-radnika, prvo u Rimu, a potom i drugdje. Do ožujka 1954. trebalo je sasvim nestati svećenika-radnika, što ipak nije provedeno tako radikalno. Loewu je njegov biskup dopustio da ostane župnik u Port-de-Bouca i da tri dana u tjednu smije raditi. Dopoštenjem redovničkih poglavara, 1955. utemeljio je Misiju sv. Petra i Pavla za radnike u kojoj su se svećenici pripremali za apostolat među radničkom klasom. U korizmi 1958. svake je nedjelje u 10,30 držao propovijedi na televiziji, a sve više se bavio i pisanjem. Od 1944. do kraja života objavio je velik broj članaka i djela u kojima se bavio socijalnim pitanjima i problemima radnika, te raspravljaо o apostolatu među njima i razvijao teologiju svećenika-radnika.

Svjetski putnik

Nedugo nakon utemeljenja Misije sv. Petra i Pavla za radnike, Loew je oputovao u Afriku, a odatle 1964. u Brazil, gdje je djelovao u radničkim favelama u São Paolu do 1969. Ondje je

osnovao nekoliko malih zajednica u kojima su vjernici zajednički živjeli i svjedočili kršćanstvo. Boravio je u Kanadi i Japanu, a posjetio je i Dubrovnik. God. 1969. preselio je u Fribourg, gdje je osnovao Školu vjere. Njezin program i rad svodio se na samo jedan zadatak: proučavati i upoznati Isusa Krista. Škola, koja se temelji na Svetome pismu i euharistijskoj gozbi, traje dvije godine, a otvorena je svima bez obzira na narodnost, svjetonazor, vjersku pripadnost i prijašnji život. Njezin je zadatak pomoći polaznicima da dožive osobni susret s Kristom, nakon čega se vraćaju na svoja radna mjesta i vlastitim životnim primjerom postaju suvremeni apostoli.

LITERATURA: Srećko BOŠNJAK: *Jacques Loew – prvi svećenik-radnik*. U: *Glas Koncila*, br. 3/1978., str. 15. – Thomas EGGENSPERGER i Ulrich ENGEL: *Dominikanci u svijetu i na hrvatskim prostorima*. Zagreb 2003., str. 98 – 108. – Henry de LUBAC: *Theology in History*. San Francisco 1996., str. 578 – 580. – Pietro ORTELLI: *Un itinerario per l'uomo*. Intervju s J. Loewom u: *L'Umana Avventura*, br. 6/1979., str. 15 – 24. – Dinko VLAŠIĆ: *In memoriam Jacques Loew (1908.-1999.)*. U: *Crkva u svijetu*, br. 1/2000., str. 93 – 102.

Potkraj života Loew se sve više povlačio u osamu. Od 1981. provodio je kontemplativni život u samostanima Citeauxu i Notre-Dame de Tamié, potom je dvije i pol godine živio kao eremita, a 1991. nastanio se u samostanu trapistkinja u Echourgnaceu. Ondje je preminuo 13. veljače 1999. Brojna svoja djela i primjer apostolske zauzetosti za potlačene, potplaćene i izrabljivane radnike kao da je sam sažeо u riječi što ih je izrekao četiri desetljeća nakon svoga obraćenja: "Glavno što želim kazati jest to da me Bog nije prevario kad me je uzeo za ruku. Nisu me prevarili ni Krist ni Crkva, a to je zapravo isto, jedno! Čuvaj me, Bože, u svojoj ljubavi!"

Ivan Armanda

DA SE BOLJE UPOZNAMO

sa s. LUJZOM APAN

Uvijek se radujem kad mi koja sestra pristane na razgovor za Ave Mariju. Njihove su priče dragocjeni doprinos novom rađanju i napretku Kongregacije, novim saznanjima i čuvanju uspomena koje se nikada ne bi smjele zaboraviti. Među takvim sugovornicama je bila, ovoga puta, s. Lujza Apan, koja je prošle godine proslavila 60. obljetnicu redovništva. Sada živi u zagrebačkom samostanu Bl. Ozane Kotorske. Savršeno se sjeća svoje mladosti i mnogih detalja iz svoga redovničkog života. Trenutno provodi dane u svojoj sobi ili u kratkoj šetnji od sobe do kapele i čajne kuhinje. Ne jenjava joj radosti na licu, unatoč 'sitnih' 85 godinica života, a slušanje glazbe, osobito domoljubne, prava joj je strast. Pa, poslušajmo njezinu priču.

AM: s. Lujza, kada ste Vi rođeni i gdje?

s. Lujza: Rođena sam 5. 07. 1929. u mjestu Orašac, općina Dubrovnik. Otac mi se zvao Ivan, majka Kata rođ. Lopižić. Na krštenju su mi dali ime Bosiljka.

AM: Koliko vas je bilo djece? Koja ste vi po redu?

s. Lujza: Bilo nas je osmero, ja sam osma po redu, najmlađa. Imala sam sestre: Anu, Maricu i Katicu (s. Blaženku), a kasnije su se rodile dvije blizanke, Srećka i Gabrijela, ali one su odmah nakon poroda umrle, jedna prije, a druga poslije podne. Imala sam i brata Nikolu. On je umro kad mu je bilo šest mjeseci. Ostao je samo jedan brat, Andrija, koji se kasnije oženio i doveo snahu u našu kuću. Ja sam bila najmlađa. Skoro nisam ni poznavala puno svoje starije sestre i braću. Kad je moja sestra Marica rodila svoje prvo dijete ja sam mala svega tri godine, a kad je brat dobio prvo dijete, ja sam imala jedanaest godina. Tako da sam se igrala sa svojim nećakinjama i nećacima, kao sa svojim vršnjacima. Nisu me nikada zvali teta, nego po imenu. Onaj najmlađi nije ni znao reći moje me, Bosiljka, nego me zvao Boke. Drugi su me zvali Sele. Kad se brat oženio i doveo u kuću nevjестu bili smo jako radosni. Imali su u početku dvije kćeri; jednoj su dali ime Marta, a drugoj Marija. To mi je bilo puno dragoo da imamo i Martu i Mariju. A željeli su sina. Ali i treće dijete je bila kćer. Dali su joj me Nada. Valjda su se nadali da će ipak nekad dobiti sina, pa neka ih mala Nada na to podsjeća.

Lijepo smo se slagali svi skupa. Imali smo još i djeda, od mame oca, jer više nije mogao biti sam kad je baka umrla, došao je kod nas. Njegov je sin, Toni, otišao u Ameriku, u San Francisco, u Californiju. Tamo je i umro. Bio je došao jednom u domovinu, nakon 40 godina. Nije našao nikoga svoga živoga, čak niti kuće. Kuća se urušila, onda je susjed posadio naranče na to mjesto.

Nisu imali djece. Žena mu je bila Njemica, zvala se Lujza. Ona nam je bila jako dobra. Kupila mi je sve za oblačenje: i krunicu i pojaz i sve drugo što je bilo na meni. Uvijek nam je pomogla štогод smo trebale. Moja je Blaženka s njom razgovarala engleski, jer nevjesta nije

znala hrvatski. Kao zahvalnost za njenu dobrotu, ja sam dobila redovničko ime, Lujza, kako se i ona zvala.

AM: Je li se molilo u Vašoj obitelji?

s. Lujza: Išli su u crkvu, ali nisu bili baš veliki molitelji, više su bili požrtvovni, žrtvovali su se puno za svakoga. Kad sam ja bila još mala molili su krunicu u obitelji, poslije se i to izostavilo.

AM: Od čega ste živjeli?

s. Lujza: Od zemljoradnje. Imali smo imanje na kojem je trebalo puno raditi. Osobito maslina i vinograda. Imali smo i nešto malo ovaca i svinja. Maslinovo ulje i vino bi prodavali i od toga bi živjeli.

Osim toga, brat mi je imao tkalački stan, pa sam njemu puno pomagala. Naučila sam plesti na kukice i svašta. Osim toga, pomagala sam i u drugim poslovima, osobito kad su masline. Tu ima puno posla. Nije onda bilo nikakvih mašina, sve se radilo na ruke. Kad je bila zima meni su, kako se ono kaže, bile ruke rujbe natekle od zime. I, eto, teško se živjelo, ali mi smo navikli na to. Jednostavno tako mora biti, moramo u 'u znoju lica' jesti svoj kruh.

AM: Kako i kada ste se odlučili za samostanski život?

s. Lujza: Preko Velike sedmice su kod nas dolazili neki fratri propovijedati. Župnik ih je zvao za pomoć, osobito za ispovijed. Nekada su dolazili franjevci, kapucini, s dugom bradom, pa bi se mi djeca smijali. A dolazili su i dominikanci. Tako je jednom došao i p. Marijan Zubak, onaj siromah što je stradao. Kako je to bio dobar fratar! Kako je lijepo propovijedao! Kad bi se on popeo na propovjedaonicu i počeo propovijedati, u bijelom habitu, a lijepo je govorio, ljudi su govorili: „Vidi, vidi, ko' da je andeo“. Svatko ga je držao svetim. Meni je čudno kako se to dao prevariti u starijim godinama. P. Hinko Kraljević mu je bio veliki prijatelj. Kad je p. Marijan poginuo na motoru, p. Hinko je za njega služio svetu misu. Te noći ga je sanjao. Došao je i zahvalio što je rekao za njega misu. Tada ga je p. Hinko pitao – svjestan da je umro – reci mi, Marijane, je li Bog milosrdan ili pravedan? P. Marijan mu je odgovorio: „Bog je milosrdan!“ I nestao je. – to nam je pričao p. Hinko.

AM: No, vratimo se vašem redovničkom pozivu, kome ste se najprije povjerili?

s. Lujza: Nekako mi je bilo najlakše pristupiti p. Marijanu i njemu sam rekla da bi ja željela ići

u zatvoreni samostan. On se odmah raspitao u Brezovici, kod karmeličanki, ali je dobio odgovor da me ne mogu primiti, jer da je popunjeno broj. Ne znam koliko ih je to bilo, ne znam ni koji bi drugi razlog mogao biti da me nisu primile, jer me nisu nikada vidjele, niti su znale išta o meni. Ali Bog sigurno zna jer je On već izabrao za mene drugi put, drugi samostan.

AM: Vaša sestra, Blaženka, je već bila u samostanu, kod dominikanki, kako to da niste nju pitali gdje bi išli?

s. Lujza: Ne, ja sam pitala njega, jer sam htjela u zatvorene sestre. Ali kad to nije uspjelo onda sam se išla raspitati u Dubrovnik. U Gružu su bile naše sestre dominikanke. Njima sam rekla svoju želju za samostanom. S. Antonina Slade se odmah zauzela i pitala u Korčulu časnu majku Česlavu. Zapravo, majka Česlava je bila opuno moćena, jer je časna majka Andjela Milinković tada bila u Zagrebu. Časna Antonina je pisala da me traže i časne u Dančama, ljudi su ih zvali „sigurate“. Ako me ona ne primi u Korčulu, onda će me one uzeti k sebi. Moja je sestra, Marica, bila udana blizu njih. One su dolazile kod nje i ona je rekla kako bih ja htjela ići u samostan. One su me htjele odmah primiti. Zato je sestra Slade rekla da ako me ne prime u Korčulu da će onda otići u Dančarka. Bilo je to vrijeme odmah nakon Drugog svjetskog rata. U Korčulu nisu primali nove članice, jer je bilo veliko siromaštvo. Čak su neke slali kući koje nisu mogle izdržati glad i neimaštinu. Ipak je majka Česlava odgovorila da mogu doći. Rekla je da ima još jedna mala u Zagrebu, a bila je to s. Mira, i da i ona želi doći, pa neka dođem s njom. S. Mira je tada bila u Zagrebu kod svoje tete. Tu je išla u glazbenu školu. Tako da smo nas dvije došle prve iza rata.

AM: Kako vam je bilo u prvim danima u samostanu?

s. Lujza: Ajme, bila je zbilja velika glad, ruševine. Gdje je sada veranda, samo je križ stršio iz ruševina. Samostan je, za vrijeme rata bio bombardiran. Pomalo su to popravljali i dograđivali. Kapelica je bila tamo na kraju kuće, kud se išlo u

kuću Gati. Tu smo se mi i obukle, s. Mira i ja. Još je jedna, treća bila, što je čuvala njenu tetu, pa je došla s njom u samostan, ali valjda nije imala zvanja, pa je otišla. Ostale smo samo nas dvije.

AM: Rekli ste da je bila velika glad, kako ste to podnosili?

s. Lujza: Da, bila je velika glad. Sjećam se kad smo jednom sve do bile gripu, ostale su samo dvije: majka Manes Karninčić i s. Benevenuta Bojanović, koje su nas dvorile. Kad smo se jedva digle nakon gripe, dali su nam malo graha, ništa drugo. Nije bilo ni injekcija ni ništa. Ležalo se dok ne prođe velika temperatura, onda poslije ništa. Kako jedni tako svi. A najteže mi je bilo kad smo preko ljeta dobivali orzo sa špekonom. Preko ljeta! Pa ne možeš to jesti! A onda se nije stavljalno u zdjele, nego je svaka dobila u tanjur. Bio je prozor od kuhinje prema blagovaoni. Kuharica je bila s. Mercedes. Ona bi kroz prozorčić gledala što je tko uzeo. Znalo se što je za mlađe, a što je za starije sestre. Koja je mogla pojesti više bilo joj je teško, a koja nije mogla, bilo je još gore, jer moraš pojesti, a ne smiješ vratiti. Onda bi se dogodilo da bi mi složile tanjure jedan na drugi i tako poklopile hranu koju nismo mogle pojesti, mislile smo to sakruti. A kad bi ona to vidjela znala bi reći: „Pasja capo, što si to poklopila!“ Nije to bilo iz ljutnje, nego je običavala tako reći. A za marendu smo

dobili malo kruha, namazanog s pekmezom. To je morala raditi ekonomia. Svakome bi namazala komadić kruha i stavila svakoj na njeno mjesto u blagovaoni, na torbicu. Te torbice su bile šivane od platna. U njoj su bile pošade koje su se prale na stolu. Bila je jedna zdjelica s vodom i svaka, kad bi pojela, oprala bi svoje pošade u toj vodi, obrisala i opet spremila u svoju torbicu. To je bilo, Bože sačuvaj!

AM: Ali u tim i takvima uvjetima ipak je bilo dosta zvanja, zar ne?

s. Lujza: Kako ne! Bilo je mnogo više sestara nego sada. Samo iz Subotice ih je bilo 19. A spaivali smo u potkroviju, na šufitu. Umivali smo se u kadinima, koji su bili postavljeni jedan pored drugoga pod krovom. Imali smo malo vode u brokvi i to bi si nalile u kadin i tako se umivali. S. Rafaela i ja jednom smo morale razbijati led da bi se mogle umiti. Nije bilo ni kupaone, ni ništa. Na wc smo išli dolje u konobu, tako smo je zvali, (kod ulaznih) vrata. Pa bi čekali dolje u redu. A po noći je u sredini spavanae bio jedan paravan, u njemu kanta i u tu kantu se išlo na wc. Inače, wc smo zalijevali morem koje smo donosili svako jutro. Oh, živjelo se zbilja oskudno i primitivno u tim poratnim godinama, a nova zvanja su ipak dolazila i dolazila i nitko se zbog toga nije vratio natrag, kući.

AM: S kim ste se vi obukli, koje su bile vaše kolegice u novicijatu?

s. Lujza: Otkako sam došla u samostan uvijek sam bila zajedno sa s. Mirom Cobenzl, evo, sve do njeće smrti. Čak smo i u Zagrebu bile zajedno. Ona je umrla ovdje, 1990. Bila je jako dobra sestra. Njih je bilo desetero djece. Svi su bili glazbeni. Majka je bila pjevačica i otac je svirao. Mira je već sa šest godina počela svirati. Bila je divna sestra!

AM: Tko vam je bila učiteljica novicijata?

s. Lujza: S. Gabrijela Batistić. Ona je bila pobožna, ali i jako stroga. Sve je moralio biti točno, i časoslov (a onda se molilo na latinskom) i kretnje na molitvi i sve drugo.

AM: Jeste li, nakon zavjeta, bili u kojoj drugoj našoj zajednici?

s. Lujza: Ne, u Korčuli sam ostala sve do 1978., kad sam premještena u Zagreb.

AM: Što je bilo vaše glavno zanimanje u Korčuli?

s. Lujza: Cijelo vrijeme sam bila na vratima (vratarica). Dolje sam imala pletaču mašinu, pa kad sam bila slobodna plela sam na mašinu džempere. Najviše sam plela sestrama, a ponekad bi mi i ljudi, izvana, donosili vunu da i njima ispleteš štogod.

U istoj je sobi s. Ruža imala privatne satove djeci. Tako sam uz njih i ja štošta naučila, pa kad bi oni rekli nešto krivo onda bi ih ja ispravila, jer sam ja zapamtila prije njih. Ona bi se tada nasmijala.

AM: Sjećate li se koje priče, o čemu su oni učili?

s. Lujza: S. Ruža je poučavala djecu u njemačkom jeziku. Uvijek je nalazila neke lijepе priče da bolje zapamte. Tako je bila jedna priča kako je starija pacijentica išla kod doktora, jer ju je jako boljela noga. I kaže: „Gospodine doktore, zašto mene ova lijeva noga jako boli?“ A on joj odgovori, onako, bez rukavica: „Draga gospodo, od starosti!“ A ona će njemu na to: „Da, gospodine doktore, a zašto me onda ne boli i

desna noga, jer jednakо je stara kao i lijeva?“ Onda bi se djeca nasmijala. Meni je pak bilo žao te bidne starice, mogao joj je doktor nešto ljepše reći ili dati joj lijek, a ne: „od starosti!“ Bilo je svakavih lijepih priča: Kako su neki ljudi nosili drva - trupce, s vrha brda. Jedno im se drvo izmaklo i otkoturalo dolje. A oni kažu: „Ma, vidi, mogli smo tako sve otkotrljati, a mi se mučili nositi ih na rukama.“ I onda su išli vratiti natrag sve trupce, i jednog po jednog kotrljali nizbrdo. Eto, tako je časna Ruža znala na šaljiv način pridobiti djecu da bolje zapamte. Možda se sjećate i njezinog brata, Ale. Kad se govorilo da je opasno putovat, Ale kaže: „Najsigurnije je da ideš na tovaru, a da ti se noge dotiču tleha, ako tovar pobegne, pa si onda slobodan.“ Taj je Ale bio veliki šaljivđija. U Korčuli su, znate, one uske uličice, pa ljudi mogu razgovarati s jednog prozora na drugi. Kako je u Korčuli svaki čas zvonilo u katedrali, jedna žena, koja je živjela nasuprot njega, pita ga: - Ale, što ono zvoni? A Ale odgovara: - Zvono.- Ma, znan, ali zašto? – Pa, za konop – odgovara Ale.

AM: Jeste li imali još kakva zaduženja?

s. Lujza: Ja sam dvorila goste po sobicama. A bilo ih je uvijek. Isto tako sam odlazila na poštu, nositi pisma ili pakete. To me uvijek slala majka Manes. To mi je bilo teško, jer ne mogu biti istovremeno i na vratima i na pošti. Inače su najviše dolazili gosti majci Manes ili Česlavu. Često je dolazila Batistić Marija, nećakinja majci Česlavi.

AM: Jesu li dolazili i svećenici?

s. Lujza: O, puno su dolazili preko ljeta i to sve oni visoki, sjećam se biskupa Čekade i drugih. Njih je imala na brizi s. Damjana, a ja sam imala u sobicama. Uvijek su bile pune. Bio je tu i p. Toma Šeparović, dominikanac. On je bio 14 godina sam u svetog Nikole. On je bio rodom iz Blata. Dolazio nam je u novicijat držat vjeronauk i pouke. Bio je jako pametan i društven. Svi su ga voljeli. Pjevalo je lijepo. Uvijek bi nosio krunicu i pjevajući molio. Nama je tumačio konstitucije i sve što je trebalo. Znao je šetati

dolje, ispod palmi, uz more, i molio je krunicu. Naišao je Žele, isto Blačanin. On je imao barku na motor, pa kad smo išli na Orebic, on bi nas vozio. I kad je naišao na patra Tomu upitao ga je: „Padre Toma, jeste li se vi ikad ženili?“ Kaže: „Jesam!“ „A za koga?“ „Za svetu majku crikvu!“ „A, nego ćete ostati udovac!“ Obadva su bila Blaćana, pa su se znali šaliti.

AM: Je li vam je p. Toma bio i isповједник?

s. Lujza: Da, nismo drugoga ni imali. Kao izvanredan isповједник nam je dolazio p. Lav, iz Žrnova, franjevac.

AM: Možete li izdvojiti što vam je bilo najljepše u Korčuli?

s. Lujza: Ne znan ni ja, sve je onda bilo teško. Kupati smo se išli u Srećicu, iza sv. Nikole. Kako mi onda nismo imale kupaće kostime, nego neke crne veštice za kupanje, skroz ispod koljena, pa bi ljudi, koji su išli blizu nas s barkama, gledali u čudu, što je ovo? - jer smo se mi znale sve posložiti na onom kamenju i sunčati se. Ja sam znala plivat, a neke nisu znale, pa bi išle samo u kraj i malo si smočile noge. Ja sam učila plivati još u osnovnoj školi. Nismo imali one gumene kolute, nego neke tikvice koje smo napuhali i stavili oko pojasa, dok smo učili plivati.

AM: Sjećate li se još kakvih zgoda iz Korčule?

s. Lujza: Bilo je toga puno. Sjećam se kako je s. Martina išla bolesnicima davati injekcije po kućama. Tako je dolazila i majci od g. Franke, žene od dr. Rencija. A koji put je išla i č. Ksaverija ili č. Viktorija. I kad je jednom došla č. Ksaverija, mama Frankina zove: "Sestra moja Ksavera, kako vam je ona sestra, velika kršćanka?" - mislila je na s. Martinu. Nije rekla redovnica, nego velika kršćanka. Oslovljavala ju je tako jer ju je cijenila i voljela. S. Martina je uvijek dolazila s krunicom u ruci i pričala joj o svetim stvarima. Inače, sestre su i po noći morale ići davati injekcije po kućama. Po njih bi došao šofer s autom i odveo ih tamo kuda ih je doktor slao.

AM: Koje su vam sestre u Korčuli ostale posebno

u sjećanju?

s. Lujza: Majka Česlava mi je bila kao majka. Majka Manes je isto bila razborita i dobra, ali nije bila tako blaga, a majka Česlava je bila nježna baš kao prava, rođena majka. Ako bi majka Manes na koga vikala, Česlava je branila svaku. Onda je sve bilo puno strože. Otpušтало se za svaku sitnicu. Možda bi neke bile ostale da ih se pokušalo malo ohrabriti kad su se kolebale. A one koje su ostale, može se reći da su to bila čelična zvanja. Danas je to sasvim drugačije. Da se tako postupa s našim mladima, ne znam da li bi i jedna ostala.

AM: Kako to da ste ipak ostavili Korčulu i došli na sjever, u Zagreb?

s. Lujza: S. Beninja Mekjavić je otvorila ovdje u Zagrebu neki posao: izrada tektura, kutija, vrećica, kapsule za lijekove, i još puno toga, a nije imao tko to raditi. Neke su sestre bile izišle (s. Lukrecija, s Branislava, kao i neke kandidatice), a s. Antonija Novosel je poginula u prometnoj nesreći, pa su mislili da će ja to moći raditi, da je to taman posao za mene. Dok je majka Marija bila u Kanadi, Beninja je to isposlovala da ja dođem u Zagreb.

Brzo sam naučila raditi na mašine, mijenjati kalupe i drugo. To mi je bilo jako dragoo, ali nisam mogla tako brzo kako je trebalo. Draže mi je bilo raditi kutije. Č. Eufemija Buchi mi je skrojila po mjeri i ja bi to točno napravila, bilo koju veličinu. To mi je baš bilo dragoo i išlo mi je. Znam da ste vi radili puno oko toga, trebali ste nabavljati sav materijal, papir, velike kutije u koje ste to pakirali i slali narudžbe na sve strane. A bilo je puno narudžbi. Sjećam se kako ste to slagali (obično po noći) onde na hodniku, gdje je sada vrtić, pisali, pakirali i vozili na poštu.

Isto tako smo radili i podloške za torte i minjone za čokoladne bombone. To je najviše radila jedna gospođa, Đurdica (ne znam joj prezime), koja je taj posao radila i kod g. Kuneca od kojega smo kupili te mašine. I kad smo ih mi prodali nekom drugom, Đurdica je otišla i tamo raditi.

Tu je bilo puno mašina, za svaki proizvod po-

sebna. Sjećam se kao da je to jučer bilo, kako smo to štancali, slagali, pakirali. Te je strojeve pomogla Beninji nabaviti, i kasnije prodati, magistra Đina Buterin. Ona je jako puno pomagala s. Beninji u svemu, osobito kod dogradnje „Josipovog“.

AM: *Tko je još radio s vama u tekturama?*

s. Lujza: Najviše je bila gospođa Đurdića i č. Eufemija. Ona je sve to znala i upućivala je svakoga tko bi došao pomoći slagati. Bila jako precizna i učena. Znala je dobro njemački pa je i to dobro došlo u poslu. Osim toga, ona je poučavala neku djecu u njemačkom jeziku. Nekada je dolazila pomoći i s. Marija Lurdes Bešlić, a osobito kandidatice, koje ste vi onda imali na brizi. Čak je i Slavek Plevnik, naš vrtlar, znao koji put pomoći. Trebalo je brzo odvajati i slagati sve te štancane podloške i čepove, jer kad se ohlade onda se više ne drže tako dobro. Zato je trebalo biti više njih. Što je ova brže štancala, to je trebalo brže slagati. A ako se sporo šanca onda je šteta struje koja ih zagrijava. To je bila prava tvornica!

AM: *Dokle ste radili u tekturama?*

s. Lujza: Sve dotle dok nismo prodali te mašine. Mislim da je to bilo 1984. ili 83? Vi ste prije toga otišli u Rim i nije imao više tko to voditi, na-

bavljeni materijale, slati i primati narudžbe. To je bio jako zahtjevan i odgovoran posao, pravo poduzeće, i onda se moralo zatvoriti. Znam da je to č. Beninji bilo jako krivo, ali zbilja se nije moglo dalje bez vas i bez kandidatica, koje su otišle u Korčulu.

AM: *Što ste onda radili kad više nije bilo tektura?*

s. Lujza: Onda me č. Dominika, koja je bila priora, stavila da čuvam djecu u jaslicama. Taj sam posao isto jako voljela. I djeca su mene voljela. Sjećam se jedne male Sonje, ona bi se privinula uz mene i nije htjela ići niti k mami kad bi došla po nju. Djeca dobro osjećaju tko ih voli. Imam ja i napisano što mi je napisalo jedno dijete, Tomislav, uz maminu pomoć: „Draga časna u zahvalu i sjećanja od Tomislava. Moje prve riječi koje znadem reći: moja teta Lujza.“ Kod djece sam radila dvije ili tri godine. Onda sam dobila zaduženje u blagovaoni. I to sam voljela raditi. Najdraže mi je bilo sve polako slagati po noći, kad me nitko više ne smeta. Ali onda je počeo Domovinski rat. Bila je tu majka Imelda koja je otvorila župni Karitas, zajedno sa č. Dominikom, priorom. Humanitarna je pomoć, na početku, dolazila iz svih krajeva, a najviše je donosila jedna obitelj iz Austrije, Heilinger. Kažu da je ta gospođa Andjela (zvali smo je ‘debela’), dovezla više od sto puta humanitarnu pomoć, što je sama skupljala u svojoj župi i drugdje. Čak je sama vozila kamion. To je bilo čudo jedno! I tako bi se majka Imelda zadržala dulje

Karitasu. Za vrijeme uzbuna nije se smjelo palići svjetlo. A kako će raditi u tami? Onda sam si ja zapalila šteriku. Kad eto ti majke Imelde i ugasi moju šteriku, jer, kaže, ne smije se vidjeti svjetlo. Isto tako bi ona znala reći, kad bi me našla do kasno u blagovaoni: „Ej, Lujza, brzo će svanuti!“ Htjela je reći da moram ići spavati da me zora ne zateče u blagovaoni. Ja sam u blagovaoni sve znala čije je što. Ponekad bi me sestre znale pitati: „Lujza, je li ovo moj nož?“ Bili su neki slični, a ja sam točno znala čije je što.

AM: I onda vam se dogodilo nešto ružno, što to?

s. Lujza: U novom dijelu kuće jednom nije bilo vode jer su majstori nešto popravljali. Išla sam po vodu u stari dio kuće, tamo kod vrtića. Nisam vidjela jednu stepenicu i pala sam. Nije to bilo s visoka, ali nisam se mogla dići. Sreća da je bila tamo s. Antonija i s. Ana Marija. One su me podigle, ali nisam mogla stati na nogu. Zvali su Hitnu i oni su me odvezli u bolnicu. Tamo su vidiđeli na rendgenu da mi je pukla desna natkoljenica. Operirali su me. Bilo je 2009. godine. Makar u bolnici nije nikome lijepo, ali ja sam ipak imala i lijepih trenutaka. Vi ste mi poslali jednog svećenika da me pričesti, a on mi je izgledao kao da je Ivan Merz. Bilo mi je jako drago što mi je svaki dan dolazio i donosio svetu pričest. To mi je bilo najljepše. A kad sam se vratila iz bolnice, dolazila mi je jedna medicinska sestra, fizioterapeutkinja, vježbati. Bilo je užasno kad je htjela razgibati moje koljeno. Hvala Bogu, sada mogu pomalo hodati, ali se ne usudim ići daleko od sobe.

AM: Kako provodite vrijeme? Što najviše volite?

s. Lujza: Najviše volim slušati glazbu i to domoljubnu. Znam sve pjesme napamet. Nekad me sestre viču da je preglasno, neka stišam

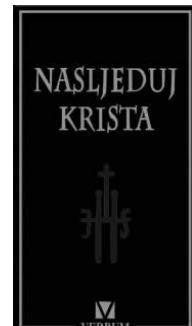
radio, a meni je to tako dragو čuti pa mislim da je i drugima. A od hrane najviše volim jesti špek.

AM: Je li molite često krunicu?

s. Lujza: Najdraže mi je moliti s Radio Marijom. Oni imaju sve molitve, krunicu i časoslov i druge lijepе stvari. Može se moliti na razne načine. Za mene je praštanje velika molitva. Vidim da je nekome to jako teško. U crkvi bi molili ne znam kako dugo, a nikako ne mogu oprostiti ako im netko nešto kaže ili učini. Meni je, valjda, Bog dao tu milost, da mogu svima oprostiti. To mi nije više teško. To je milost Božja. Ima jedna pjesma što je pjeva, čini mi se, Škoro, da je lakše umrijet nego oprostiti. Ja ne znam kako onda ljudi mogu moliti neke molitve, osobito Očenaš, ako ne mogu oprostiti, pa i više godina. Treba koji put učiniti i neku žrtvu da bi dobiješ tu milost prilagođenja i oprosta. Eto, ja sam sklonija takvoj molitvi, više. Neka mi Bog oprosti ako mislim ili činim krivo.

AM: Što biste poručili svojim sestrama, mlađima i starijima?

s. Lujza: Neka imaju razumijevanja jedna s drugom. Jer ako ne razumiješ drugoga onda je to jako teško i za tebe i za drugoga. Razumijevanje. Svakoga razumjeti, a ne odmah osuditi. Neka to Bog riješi. Ja sam puno voljela onu knjižicu Nasljeduj Krista. Tamo sve lijepo piše: *Ništa nova pod suncem. Kako je bilo prije tako i sada.* Vremena se mijenjaju, a ljudi su isti. Isto tako tamo piše: *Kad god sam među ljudima bio, manji sam se čovjek vratio.* Ili: *Sve žene Bogu preporuči, a makni se daleko od njih.* Tako mi dolaze misli iz te knjižice koja mi je draža nego ikoji drugi molitvenik. To sam dobila na dar od s. Antonine Slade kad sam odlučila da i ja postanem dominikanka. Eno mi je tamo. Često volim u nju poviriti. Kad bi živjeli samo po tome što kaže Nasljeduj Krista, bio bi raj na zemlji. Eto, to bi poručila. To je sve što znam.

Razgovor vodila s. Slavka Sente
27. studenoga 2014.

ŠTO IMA NOVA U KATOLIČKIM KNJIŽARAMA?

Vodič kroz svakodnevne borbe

PAPINE PROPOVIJEDI IZ DOMA SV. MARTE

Tekstovi koji su poput prisna razgovora i izravno se obraćaju svakomu srcu sabrani su u knjizi „U potrazi za pravim blagom“

Papin dan započinje prije pet sati ujutro, a dnevna misna čitanja su mu hrana: to je molitveno vrijeme koje Sveti Otac želi svakodnevno dijeliti s vjernicima.

Ne putem svečana slavlja u bazilici svetoga Petra nego u tihoj misi pred nekolicinom osoba u kapeli Doma svete Marte. Jutarnje propovijedi pape Franje, koje su postale jedan od najkarakterističnijih vidova njegova pontifikata, nastaju tu, spontano, i predstavljaju živo srce njegova pastoralne, poruke pune značenja koje se pozivaju na samu srž evanđelja. Ne treba ih međutim čitati samo kao niz ugodnih razmišljanja jer one sadržavaju i snažne riječi, počesto i vrlo određena "upozorenja". No ponajprije vode čitatelja kroz svakodnevne borbe: protiv "kneza ovoga svijeta", u hrvanju duše s Bogom, u životnim izazovima. Sada su te homilije objavljene i na hrvatskom jeziku u izdanju nakladne kuće Verbum.

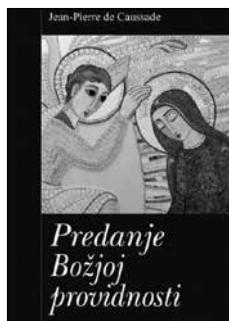
Naslov knjige odražava Papinu želju da ljudi zadobiju istinsko životno ispunjenje: "Gospodin nas je stvorio nemirnima da ga tražimo, da ga nađemo, da rastemo. No ako naše blago nije blizu Gospodina, ako nije kod Gospodina, srce nam postaje nemirno za stvarima koje ne vrijede, za tim blagima... Da bismo ih zadobili, na koncu nam se srce umori, nikada nije ispunjeno: umori se, postane lijeno, postane srce bez ljubavi..." ističe papa Franjo te zaključuje kako treba tražiti istinsko blago koje mijenja srca i koje nas čini ljudima svjetla, a ne tame.

Papine poticajne homilije sabrane u ovoj knjizi sigurno mogu pomoći svakom čovjeku u tom traga-

nju za svjetлом i nutarnjim mirom. Dodatna njihova vrijednost je i u tome što su izrečene na poseban način: originalnim i neposrednim stilom, jednostavnim i jasnim izričajem prepunim slika i metafora. Ove su stranice stoga poput prisna razgovora: izravno se obraćaju svakomu srcu progovarajući o konkretnim i uobičajenim životnim situacijama pa iz njih svi mogu obilno crpsti i intimno upijati razborite savjete i pouke za svakodnevni život. (Verbum.hr | Bitno.net)

Jean-Pierre de Caussade:

PREDANJE BOŽJOJ PROVIDNOSTI

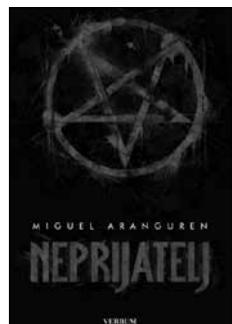
Duhovno ispunjenje možemo naći u jednostavnosti naših svakodnevnih dužnosti, a nadasve ga možemo pronaći u predanju onome što je Božja volja za svakoga od nas. Upravo je u ovome sadržana glavna poruka knjige *Predanje Božjoj providnosti*. De Caussade tumači da je praksa predanja Božjoj volji ključ za postizanje istinskog mira i radosti, a ona je lako dostupna svim ljudima – od početnika do onih koji su već značajno napredovali u duhovnom životu. Autor daje i smjernice kako prepoznati što je Božja volja za nas. Naglašava da Bog od nas ne očekuje izvanredna djela, nego nas prije svega poziva da obraćamo herojsku pozornost na svaki detalj koji čini našu svakodnevnicu i ponizno prihvaćamo sve ono što dolazi iz njegove ruke.

Ovaj poznati duhovni klasik velike psihološke pronicavosti nepresušno je vrelo mudrosti, a bogate duhovne pouke koje sadrži uspješno su prošle test vremena. Čitatelj će stoga u ovoj knjizi naći korisne savjete i praktičnu pomoć na duhovnome putu, kao i rijetko blago puno nadahnuća kojemu će se moći uvijek iznova vraćati.

Pustimo Bogu da se brine o našoj svetosti. On joj poznaje sredstva, a ona sva ovise o daru i o osobitu djelovanju njegove Providnosti.

Jean-Pierre de Caussade

Miguel Aranguren: NEPRIJATELJ

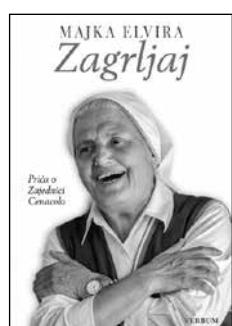
Napeta radnja ovoga zapažena duhovnoga trilera mlada i već etablirana španjolskoga pisca Miguela Arangurena istodobno se odvija na pet različitih lokacija u svijetu. Naizgled ne-povezani dramatični događaji kriju mračnu tajnu: okultna sekta vrši stravične zločine s ciljem da naudi Crkvi. Na put im

staje svećenik Albertino Guiotta, koji je prije svoga obraćenja i svećeničkoga ređenja jedva pobjegao iz đavoljih kandža. No princ laži se sada vratio spremjan na strašnu osvetu; borba između dobra i zla bit će bespoštedna.

U borbi protiv sila tame svećeniku se pridružuje osebujni inspektor Luigi Monticone te se tako jedan od najsugestivnijih književnih parova u posljednje vrijeme suočava s neobašnjivim zločinima u kojima se naslućuje sjenka zloduha.

ZAGRLJAJ – Priča o Zajednici Cenacolo

Majka Elvira

Časna sestra Elvira u ljeto 1983. godine napušta sigurnost samostana u Torinu, kako bi u ruševnoj kući započela živjeti s mladima s ulice. Tog dana započela je priča o Zajednici Cenacolo, priča o iscjeljujućoj snazi evanđeoske ljubavi koja je, krenuvši sa sjevera Italije, zapljasnula i hrvatske obale.

Između korica ove knjige nalaze se duboke životne istine, izrečene jednostavnim riječima žene koja je, unatoč svim svojim slabostima, čvrsto odlučila naslijedovati Krista. Ta radikalna odluka, motivirana ljubavlju koja je graničila s ludošću, donijela je obilan plod: tisuće života zasjali su poput bisera podignutih iz blata, očišćeni zagrljajem ljubavi ove neobične časne sestre.

O tome svjedoče i ove stranice prepune ljudskosti i topline, ispunjene istinitim životnim

pričama koje su svjedočanstvo snažne Božje prisutnosti u suvremenom svijetu.

Ova istinska duhovna i životna oporuka Majke Elvire, časne sestre ovisnika i mnogih drugih koji su zahvaljujući njezinoj zajednici našli životni smisao, istovremeno je i snažna poruka nade svima onima koji se nalaze u životnim poteškoćama ili tragaju za zagrljajem ljubavi.

Bog mi je dao strpljivosti da sve ove godine slijedim njegove poticaje. Malo-pomalo obzori su se proširili i danas žeze zagrliti čitav svijet, doprijeti do tisuća mladića i djevojaka željnih ljubavi. Već dugo vremena te ruke nisu samo moje. Uz mene je sada mnoštvo mladih koji, nakon što osjete živu Božju ljubav, odlučuju darovati drugima ljubav kojom su se osjetili ljubljeni.

Majka Elvira

Charles Taylor: ETIKA AUTENTIČNOSTI

Sve je prisutnije mišljenje kako je svijet prije bio bolji, možda prije pedeset godina, možda stoljećima prije, ali svakako prije negoli je modernitet prevladao sa svojom neizvjesnošću i sumnjičavošću. I dok jedni jadikuju nad padom zapadne kulture u relativizam i nihilizam, a drugi slave taj trend kao oslobo-

đajuću vrstu napretka, jedan od najznačajnijih živućih filozofa, Charles Taylor, poziva sve na suočavanje s krizom morala i političkom krizom našega vremena, kako bi se znali nositi s modernim izazovima.

U srcu moderne bolesti, po svim pokazateljima, jest ideja autentičnosti, ideja samoispunjena koja, čini se, pokazuje neučinkovitom cijelu tradiciju općih vrijednota i socijalnih obveza. Tu Taylor prepoznaje probleme povezane s modernim nastojanjima za samoostvarenjem i poziva na otpornost prema kulturnome pesimizmu. On također prepoznaje da je impuls prema samoispunjajuću često izražen na egoistične načine, ali uvjerava da to ipak nije jednostavno odbacivanje tradicionalnih vrijednosti i socijalnoga predanja, nego uz to održava i nešto autentično i vrijedno u modernoj kulturi.

Knjiga donosi prikaz ideja i ideologija od Nietzschea do Gail Sheehy, od Allana Blooma do Michela Foucaulta, gdje Taylor razvrstava dobro od štetnoga u modernoj izgradnji autentična pojedin-

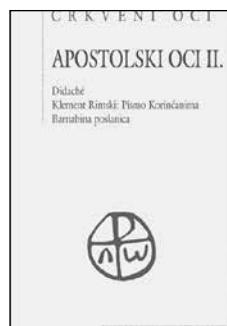
ca. Samo razlikujući što je dobro u modernim težnjama od onoga što je socijalno i politički opasno, kaže Taylor, naše doba može ostvariti svoja obećanja. Stoga ova ohrabrujuća i provokativna Taylorova knjiga koja govori o modernim izazovima poziva sve da na njih odgovore.

APOSTOLSKI OCI II.

Didaché. Klement Rimski: Pismo Korinćanima.

Barnabina poslanica

Barnaba, sveti Klement Rimski

Kršćanska literatura prošlih vremena, napose ona iz prvo-ga razdoblja kršćanstva, neiscrpna je riznica duhovnoga bogatstva i poticaja. Ovaj niz otačkih spisa nudi suvremenim duhovnim tražiteljima mogućnost da otkriju to autentično duhovno blago neprolazne vrijednosti. U vremenu nesigurnosti i poljuljanih vrijednosti spisi iz ove biblioteke predstavljaju čvrst temelj i siguran izvor.

Drugi svezak nastavlja s objavljivanjem spisa što spadaju u Apostolske oce, najstarije tekstove kršćanstva nakon Novoga zavjeta. U njemu su sabrani tekstovi koji ne prestaju nadahnjivati kršćane svih razdoblja: *Didaché, Pismo Korinćanima sv. Klementa Rimskoga* i *Barnabina poslanica*. Osim što nas vraćaju na izvore kršćanstva, ovi su spisi i konkretan poticaj na autentičnije življenje vjere u svakodnevici. U istoj biblioteci objavljeni su još i *Apostolski oci I.* i *Apostolski oci III.*

Max Lucado: TI SI JEDINSTVENO BIĆE Priča za svakoga

Svako malo pojavi se priča koja dira u srce sve koji je čuju. Priča koja govori tvojoj duši i kaže: "Ovo je istinito!" Ovo je jedna od takvih priča. Ona govori o Pulcinellu (Palčiću) u svakome od nas – dijelu tebe koji se bori da povjeruje da je nekome stalo do tebe. Nekome koji te ne sudi po tvome izgledu, po tomu što imaš ili što radiš. Nekome tko te voli upravo zato što si ti - ti. To je životna poruka koju svi trebamo čuti. Poruka koju trebamo podijeliti s drugima: Ti si jedinstveno biće, bez obzira na sve.

Piera Paltro: SVECI ZAŠTITNICI EUROPE

Benedikt, Ćiril i Metod, Brigita Švedska, Katarina Sienska, Edith Stein, Juraj, Nikola, Ivana Arška, Thomas More, Terezija Avilska.

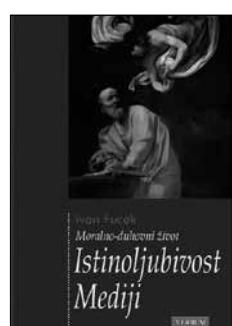

Lijepo ilustrirana knjiga za djecu *Sveci zaštitnici Europe* na zanimljiv i informativan način predstavlja životopise poznatih svetaca zaštitnika Europe, te drugih poznatih svetaca, nezaobilaznih i velikih osoba europske povijesti i čovječanstva. Mladi čitatelji tako imaju priliku upoznati velikane kao što su

sv. Benedikt, sv. Ćiril i Metod, sv. Brigita Švedska, sv. Katarina Sienska, sv. Terezija Benedikta od Križa (Edith Stein), sv. Juraj, sv. Nikola, sv. Ivana Arška, sv. Thomas More i sv. Terezija Avilska. Knjiga je posebice zanimljiva i po tome što su svi tekstovi pisani u prvom licu, što omogućava neposrednost i zanimljivost za sve uzraste djece.

Atraktivno ilustrirana, ova knjiga za djecu izvrsno je sredstvo da se djeci na primjereno način predstave najznačajniji europski duhovni velikani.

Ivan Fuček: ISTINOLJUBIVOST – MEDIJI

Niz knjiga pod zajedničkim nazivom **Moralno-duhovni život** predstavlja najbolje od onoga što je autor, prof. dr. Ivan Fuček, tijekom četrdeset godina studirao, naučavao i pisao te je stoga ovo svojevrsna kruna njegova stvaralačkog rada, njegov nesebičan i iznimno vrijedan dar hrvatskoj teološkoj znanosti i vjerskoj kulturi. U ovomu devetom svesku riječ je o istinoljubivosti na koju je, kao i na iskrenost, u govoru, ponašanju i djelovanju pozvana svaka osoba, te o medijima društvenoga priopćavanja koji su prvi Areopag modernoga vremena... /Verbum/

Nevenka Nekić: DEMON I SVETA KRV

U ovomu uzbudljivu romanu poznata književnica Nevenka Nekić (autorica književne uspješnice *Kardinalovo srce*) čitatelju nudi dva sloja, dvije usporedne radnje koje se odigravaju u različitim povijesnim razdobljima te se međusobno prožimaju i nadopunjaju.

Prvi sloj obrađuje suvremena hrvatska pitanja, političke konvertite u kojima prepoznajemo mijene naše aktualne društvene zbilje, samozatajne "ognjištarske književnike" koji nikada nisu bili *in* i one druge koji svojom dekadentnom literaturom zapo-sjedaju javni prostor i kreiraju književno i javno mnjenje.

Drugi je sloj romana fantastična priča o darovitu mladu čovjeku koji, poput Fausta, želeći dobiti prestižnu prvu nagradu na najvećemu pjesničkom natječaju, ulazi u odnos s tajanstvenim Apolonijem koji mu, baš kao Mefisto, nudi ono za čime žudi. Jedini izlaz iz Apolonijsva zarobljeništva mladi pjesnik ovjenčan pjesničkim priznanjem pronalazi u četrdesetodnevnome hodočašću u svetište Krvi Kristove, u Središte svijeta – Ludbreg.

Jonathan Riley-Smith: KRIŽARSKI RATOVI

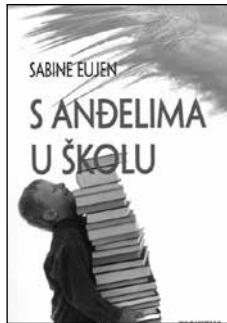

Najpoznatiji svjetski stručnjak za križarske ratove Jonathan Riley-Smith, umirovljeni profesor Sveučilišta Cambridge, u ovoj knjizi, koja je plod dugo-godišnjeg znanstveno-istraživačkog rada, daje sažetu povijest križarskih ratova, nudi nove spoznaje i razjašnjava brojne kontroverze: Osvjetljava

ključne ideje i ustaneve koje su bile zanemarene u dosadašnjim povijesnim istraživanjima; pokazuje, kroz analizu Europskih ratnih pohoda, da križarski pokret nije bio ograničen na pohode pokrenute za povratak Svetе zemlje ili za obranu tamošnje kršćanske prisutnosti nego se u raznim oblicima nastavio i kroz 18. stoljeće; detaljno definira pojam pokorničkog rata, kao oblika kršćanskog svetog rata; istražuje uzroke križarskih ratova, legitimni autoritet pa-pinstva, novačenje i narav križarskog zavjetovanja te oprosta s njima povezanih; donosi vrlo preciznu kronologiju i kratke biografije poznatih križara.

Originalna po svojoj koncepciji, ova knjiga daje velik doprinos poznavanju križarskih ratova te svojim jasnim i sažetim iznošenjem stavova predstavlja ključan vodič kako za stručnjake tako i za najširu publiku. (Verbum)

Sabine Eujen: S ANĐELIMA U ŠKOLU

Andeli predočuju ljudsku čežnju za pomoć i zaštitom. Učenici također trebaju njihovu pomoć u školskoj svakodnevici. Autorica je u knjizi predstavila 33 anđela, koji imaju osobitu ulogu u životu školaraca; tekstovi ohrabruju učenike da se u procesu odrastanja pouzdaju u pomoć i potporu Boga i anđela. (Teovizija)

Niko Bilić: MOLITVENI PREDAH

Tekstovi iz ove knjige su, prema uvodnim riječima dekana FFDI-a prof. Ivana Šestaka, *odskočna daska* za neposredan razgovor s Bogom. Autorove meditacije prodiru duboko, duboko u čovjeku duhovnu dimenziju: samo treba osigurati vrijeme za molitveni predah i plodovi ne će izostati. (Teovizija)

Nikola Vukoja: CRKVA IZ KRISTA

Pavao VI. je bio dar Gospodinov njegovoj Crkvi, pisao je o Pavlu VI. jednako tako veliki *dobri* papa Ivan Pavao II. Izrekao je to papa Ivan shvaćajući koliko je bila želja i rad Pavla VI. za puno zajedništvo Crkve i među Crkvama. Autor je ovim opsežnim radom omogućio čitateljima da iscrpno i temeljito upoznaju njegov nauk o ustroju, obilježju i duhovnoj funkciji Crkve, prije svega s obzirom na kristološku dimenziju Crkve, koja je za Pavla VI. osobito znakovita i značajna. (Teovizija)

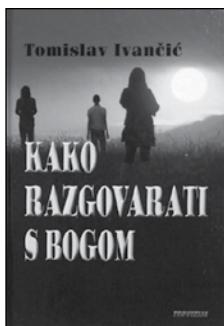
Michelina Tenace: ČUVARI MUDROSTI

Knjiga koja govori o službi poglavara budi očekivanja da je moguće opisati lik idealnog upravitelja i potrebne mu ljudske osobine, da bi se onda takav autoritet uistinu "slušao" i na taj način bio korisna služba. Bilo da je riječ o obiteljskoj zajednici, političkoj, župnoj, državotvornoj, crkvenoj ili redovničkoj, svejedno. Svaka osoba ili zajednica jedinstvena je kombinacija snaga, otpora i talenata pa odgovor je

zaista moguće biti poglavar sa svetačkim i čovjekoljubivim osobinama ili je li to "Utopija!". (Teovizija)

Tomislav Ivančić:

KAKO RAZGOVARATI S BOGOM

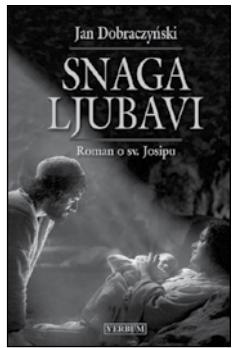
Molitva je stoga vrhunski čovjekov čin. To je istovremeno naporan i najlakši, najdragocjeniji, najljepši i najradosniji čin. Tako čitav čovjek postaje po molitvi sudionik milosti. U molitvi se čovjek svjesno opredjeljuje za Boga. Čovjek bez molitve ne može se spasiti. Sigurno se spašava onaj koji

moli. Molitva je zapravo vrhunska djelatnost intelektualnosti, humanosti i dobrote. Zato nam je molitva potrebna svaki dan, u svakom času. (Teovizija)

Jan Dobraczynski: SNAGA LJUBAVI

Roman o sv. Josipu

Josip je posve običan mladić pun životne radosti, snage i snova o sreći. Odlazi u Nazaret u potrazi za djevojkom kojoj će pokloniti svoje srce. Ondje upoznaje

dražesnu, vedru i tajanstvenu djevojku Mariju u koju će se zaljubiti... No iznenada biva suočen s izazovnim Božjim pozivom koji kao da stoji na putu njegovoj ljubavi. Josip prihvata ulogu koja mu je namijenjena, ali cijelog života proživjava borbu između svojih naravnih ljudskih čežnja i Božjega poziva.

Može li u toj borbi srce ostati cijelo, može li se ljubav preoblikovati i dati mjesto još većoj ljubavi?

Na temelju svjedočanstava Svetoga pisma, apokrifnih spisa i bogate kršćanske tradicije, iz pera poznatoga poljskog pisca Jana Dobraczyńskiego, izranja životan i topao ljudski lik sv. Josipa. Prateći život, nutarnje i vanjske kušnje ovoga omiljenog sveca brojnih kršćanskih naraštaja, roman *Snaga ljubavi* usporedno opisuje političke, društvene i religijske okolnosti Palestine toga vremena, neodoljivo uvlačeći u svoju priču misao i srce svakoga čitatelja. *Snaga ljubavi* divna je priča prepuna topline o životu skromnoga čovjeka kojega je Bog učinio najintimnijim svjedokom otajstva svojega Utjelovljenja.

ŠTO KAŽU NAŠE NAJMLAĐE?

Bijelo kao u snu

Volim Lego kocke, svijet izgrađen od mnoštva šarenih dijelova.

Volim gledati šume i livade u bezbroj nijansi zelenog.

Zidovi moje sobe uvijek su bili žuti ili narančasti.

Bijela? Bijela čak nije ni boja.

Zašto onda habit i zašto baš bijeli?

Moja potraga trajala je dugo. Nakon godina traženja i čekanja, života koji nije bio i Život, više nisam znala što On zapravo želi. A onda je na moj vapaj odgovorio u snu, posve biblijski. Sanjala sam da idem k sestraru u bijelom. I eto me, napokon ondje gdje trebam biti.

Bliži se dan oblačenja, ulaska u novicijat. Razmišljam o značenju habita. O njegovoj bjelini. Za mene? Za mene je habit najsvečanija haljina koju otac stavlja na razmetnog sina kad se napokon vrati kući. Krsna haljina koju, kako se kaže u obredu krštenja, trebamo neokaljanu donijeti pred Jaganjca. Nova krsna haljina, jer stara se tijekom godina uprljala do neprepoznatljivosti.

Bijela. Čista. Novi početak. Sloboda.

Sloboda za Njega

Danas je moderno nositi odjeću s porukom, s nazivom robne marke ili nekim društveno angažiranim tekstom. Bijelo? Bijelo je dosadno, ne govori ništa. Ili možda upravo suprotno? Moje bijelo poruka je otvorenosti i tolerancije. Bez predrasuda. Za svakoga.

Bliži se dan oblačenja i razmišljam o značenju habita. Pomalo me strah hoću li ga znati

dostojno nositi. Zato već sada molim Gospodina da ga uvijek nosim svjesno, ne iz navike i ne usput. U zahvalnoj poniznosti. U radosti slobode. Da moje bijelo govori snažnije od bilo koje boje ili poruke. Da moje bijelo prevedeno u riječi znači samo jedno – ljubav.

s. Jana Dražić OP, novakinja

Sjećam se da mi je kao djetetu bilo zanimljivo upravo to što imam svog andela čuvara. Zanimalo me je kako izgleda, kako se zove, te sam ga sve to ispitivala strpljivo čekajući odgovor. Odgovori su i došli s vremenom, a jedan od njih dobila sam i na dan sv. Andela Čuvara kada sam obukla svoj habit. Uistinu mi je teško opisati riječima ono što osjećam i što sam osjećala na sam taj dan. Sve što je vezano uz moj duhovni poziv teško mi je izreći riječima, pa tako i oblačenje samog habita. No ako bih baš birala riječi, bile bi to dvije: - radost i odgovornost. Radost me prelavila jer je to moj habit, habit kakav su nosile sestre koje su gradile ovu Kongregaciju, habit koji nose sestre oko mene koje nastavljuj gradići na temeljima, s kojima živim redovništvo. Taj isti habit, ta boja i svježina me je prvotno i privukla, stoga mi on toliko i znači, a odgovornost koju osjećam jest upravo zato što

ju taj habit i nosi. Znak je za mene da moram rasti, truditi se i gradići sebe te tako činiti jedan dio svijeta boljim. Tek tada će i on biti jedan znak u svijetu, ljudima oko mene, i značit će im i osjećati će moju radost što ga nosim.

s. Manes Puškarić, OP, novakinja

RUKE

Ruke redovnice? Trebale bi uvijek biti sklopljene u molitvi. Ma naravno! A koliko toga kroz njih svakog dana prođe. Posuđe, odjeća, knjige, hrana, papiri, igračke, tuđe ruke... On. U onom kratkom trenu pričesti. A onda? Onda su opet prazne.

I ljutim se ponekad jer tako bude. Zašto ne smijem imati? Zašto ne smijem zadržati? Svakog dana, uvijek iznova, On u njih stavlja ono potrebno. Razne prilike, razne potrebe – razni alati.

Ruke. Prazne? Nikada. I kad ništa ne drže, opet su pune. Pune mogućnosti. Pune slobode.

s. Jana Dražić

DOLAZAK

Drage moje sestre,

Vrijeme je došašća, čekanja, radosnog iščekivanja Gospodina. U tom čekanju živimo i mi idući svojim življenjem Gospodinu u susret. Uvijek nešto čekamo, takav je naš život, tako smo satkani. Čekamo nešto bolje, nešto novo...

Ovo je vrijeme i Gospodinovog čekanja. Nakon druge upaljene adventske svijeće, na svetkovini Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije, položila sam svoje prve zavjete. Nema boljeg dana, rekli su mnogi, a i sama to znam. Jer Marija je moja vodilja, Marija je moja majka. Marija nije nikada ni jednim grijehom Boga uvrijedila, blista ljepotom neba, tajna je Božje neizmjerne ljubavi, po njoj se raduju naraštaji, gdje stupi, razlijeva blagoslov s neba....

Novicijat je bio vrijeme dolaska. Blagoslovljeno vrijeme priprave, kao jedan advent u kojem se čeka... i u čijoj se pustinji čuje dragocjeni glas Ivana Krstitelja. To su sestre i braća koji imaju Gospodinovo divno svjedočanstvo, čiji su životi u službi Gospodinovog poslanja, koji žive za Gospodina, za koje samo to ima smisla. Divno je vidjeti nekoga tko sasvim pripada Bogu, Božjim planovima, čiji je život autentičan, tko proživjava istu stvarnost koju i propovijeda kroz svoj predan život. Kroz takve glasove se čuje poziv na novi život : „Na vratima je onaj koga čekate“.

Drage sestre, nek' nam Marija, blagoslovljena među ženama, da dočekati njenoga sina, njenu blizinu, dobrotu, vjeru, čistoću, ljubav i predanost Bogu. I bit će nam Božić lijep, i bit će nam Božić sretan!

Od srca svima veliko hvala, a kako bi ostala na svome putu, u zajedništvu sa vama i Kristom, preporučam se u vaše molitve!

s. Dolores Munitić
juniorka

Isus

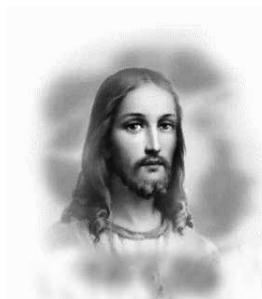
On nije onaj koji hoda ispred mene
ni onaj koji hoda iza mene.

Isus je onaj koji
viri iz mojih očiju
i mojim prstima pipa zidove i tijela.
On uopće voli preuzimati tuđe poglede:
kad se tresem, i on se trese.
Kad se izvijem i poskočim, on učini isto.
Očito voli igrati se dvojnika.

On plješće u šupljini moje glave;
čujem ga uvečer, kad se umirim.
On je onaj koji ne suspreže suze ni drhtaje.
Izmješten je u samoću mojih dana,
a ponekad se umnogostruči u tisuće tisuća.
Mesnatiji od moga mesa
i koščatiji od mojih kosiju.

Više čovjek
no što će ja ikada biti.
On je ono *ja* koje je više *ja*
no ja sama.
Isus nije onaj koji hoda ispred mene ni onaj
koji hoda iza mene;
on je onaj koji hoda točno uza me.

Marina Katinić
15. kolovoza 2014., Poreč

s. Andjela Milinković

85. obljetnica dolaska sestara dominikanki u Zagreb

Budući da se 4. prosinca ove godine navršilo 85 godina otkako je časna majka Andjela Milinković dovela prve dvije dominikanke u Zagreb, prikladno je obilježiti tu obljetnicu povijesnim prikazom toga događaja. On je od velikoga značaja za Kongregaciju jer predstavlja početak plodonosne djelatnosti sestara dominikanki u Zagrebu, ali također početak njezina značajnijega širenja izvan Dalmacije i nadilaženja regionalnih granica. Prva zagrebačka filijala bila je smještena u Domu milosrđa u Klaićevoj ulici br. 10, koji je pod svoj krov prihvaćao siromašne i nezbrinute starce te skrbio za prehranu drugih gradskih siromaha. Dakle, došavši 1929. u Zagreb, dominikanke su započele samaritansku službu među gradskim siromasima i napuštenim starcima. Kroz šesnaest godina službe u Domu milosrđa održavale su ustavovu, njegovale starce, kuhale za njih i ostale siromahe koji su dolazili te uređivale preminule štićenike Doma za pogreb. Vršeći djela milosrđa tjelesnoga, nisu zaboravljale ni duše umirućih staraca, nego su ih poticale da se izmire s Gospodinom i posredovale da u vječnost podu okrijepljeni svetim sakramentima. Nažalost, kako je u arhivskim vrelima sačuvano jako malo podataka o njihovoj službi u Domu milosrđa, povijest te filijale moguće je tek djelomično rekonstruirati. Nije poznato ni koje su sve sestre ondje djelovale, pa su podaci i u tom pogledu nepotpuni. Nastojeći "sakupiti mrvice", ovdje smo ipak, iznoseći sačuvane podatke, donekle uspjeli prikazati povijest prve zagrebačke filijale. Kako su njezinu utemeljenju prethodila nastojanja časne majke Andele Milinković da proširi djelatnost Kongregacije na kontinentalnu Hrvatsku, osvrnuli smo se na prve njezine pokušaje otvaranja filijale u Zagrebu i na pozive nadbiskupa Antuna Bauera da pošalje sestre u sjedište njegove dijeceze.

Prema Zagrebu

Nedugo nakon što je početkom 1925. izabrana za vrhovnu poglavaricu Kongregacije, časna majka Andjela Milinković odlučila je proširiti djelatnost svoje zajednice i na kontinentalni dio Hrvatske, prvenstveno na Zagreb. Prilika za to pružila joj se već 1925. kada joj je domini-

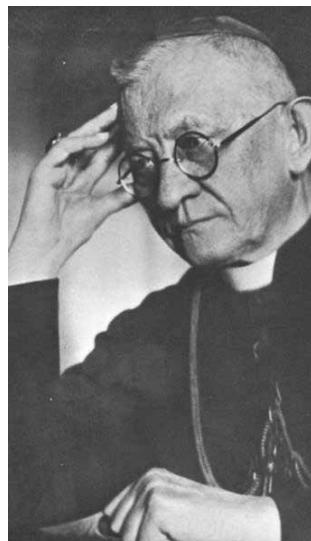
kanski provincijal Andelko Orlandini javio da je nadbiskup Antun Bauer voljan pokloniti se strama zemljište za gradnju samostana u Maksimiru. Zbog toga je 14. ožujka 1925. otišla u Zagreb i zadržala se ondje do početka svibnja.¹ Nadbiskup joj je osobno potvrdio spremnost da

pokloni sestrama zemljište, ali same moraju namaknuti sredstva za gradnju. Unatoč besparici, majka Andjela bila je voljna pobrinuti se za to, ali su u međuvremenu njezine savjetnice u Vrhovnome vijeću odustale od želje za gradnjom samostana u Zagrebu.² Majka Andjela čudila se iznenadnoj promjeni njihova stava, ali je odluku – kako sama piše – mirno prihvatala: “Ja bijah mirna i rekoh: ‘Nećete vi, neću ni ja. Sad ću vam samo referirati o svemu što sam u Zagrebu radila.’ I sve u detalje ispričah sakupljenim savjetnicama. I budući nisu htjele, o gradnji nije bilo više ni govora.”³

Manje od godinu dana nakon tih događaja, nadbiskup Bauer doputovao je 28. veljače 1926. u Korčulu. Odsjeo je u samostanu braće dominikanaca, a sestre su mu pripremale hranu. Posjetivši sestarski samostan, pregledao je sve prostorije njihova Zavoda za odgoj i obrazovanje ženskog pomlatka, a navečer su mu gojenice priredile akademiju.⁴ Sutradan je slavio misu u sestarskoj kapeli, što je u ljetopisu Kongregacije

zabilježila s. Česlava Andreis: “Preuzvišeni je služio sv. misu u našoj kapeli, preko koje su gojenice pjevale; blagoslovio je sve sestre i ganutljivo se s nama oprostio, izrazivši želju, da nas čim prije vidi u Zagrebu.”⁵

Takav Bauerov stav nedvojbeno je utjecao na časnu majku Andjelu Milinković da ipak ne odbaci u potpunosti mogućnost otvaranja filijale u Zagrebu. Dokazuje to činjenica da je 4. listopada 1926. putovala u Zagreb, vjerojatno ponovno izvidjeti mogućnost otvaranja filijale.⁶ No kroz narednih nekoliko godina ipak joj nije pošlo za rukom poslati sestre tamo.

Nadbiskup Antun Bauer

Aleksandar Frelić

U Zagrebu je 1897. utemeljeno Društvo proti prosjačenja s ciljem sprječavanja prosjačenja siromašnih, starih i za rad nesposobnih građana. Iduće je godine izabran prvi Odbor društva, kojemu je na čelu bio pomoćni zagrebački biskup Ivan Krapac. Društvo je 1902. promijenilo naziv u Humanitarno društvo Uboški dom. Bez obzira na njihovu vjeru, nacionalnost ili zavičajnost, Društvo je novčano pomagalo sve one koji su se javljali za pomoć. Rad je započelo u unajmljenim prostorima u nekadašnjoj Jelisavinoj ulici br. 10, koja je kasnije preimenovana u Ulicu 29. listopada, a potom u Klaićevu ulicu i taj je naziv zadržala do danas. Premda je njegov rad bio prekinut u doba Prvoga svjetskog rata, Društvo je 1918. obnovljeno, a na njegovo čelo dolazi karlovački Židov Aleksandar Frelić (Fröhlich). On je sa šesnaest godi-

na izgubio oca, pa je morao prekinuti školovanje kako bi majci pomogao prehraniti sedmero braće i sestara. Osjetivši na svojim leđima sve težinu siromaštva, kasnije je imao osobito suosjećanja za siromahе, pa im je nastojao pomoći na razne načine. Zbog istaknute humanitarne djelatnosti u njihovu korist prozvan je “kraljem prosjaka” i “najvećim siromahom Zagreba”.⁷

Krajem 1928. Frelić je na izvanrednoj glavnoj skupštini Društva, koje će uskoro biti preimenovano u Dom milosrđa, izložio članovima prijedlog Upravnoga odbora iz rujna te godine da se u Ulici 29. listopada (danас Klaićeva ulica) sagradi Azil za stare ljude. Kazao je da Društvo dnevno prehranjuje oko 250 siromaha, među kojima je mnogo staraca i starica koji nemaju nikoga svoga, a nemaju ni krova nad glavom, pa bi im trebalo osigurati smještaj. Sadašnje prostorije Društva nisu prikladne za njihov smještaj i u njima mogu boraviti samo danju, dok noću nemaju gdje prespavati. Stoga je prijeko

potrebno da se za njih izgradi dom u kojemu će imati stan i hranu u posljednjim godinama svojega života. Oko 120 prisutnih članova glavne skupštine prihvatio je prijedlog.⁸

Društvo se s Frelićem na čelu pobrinulo za sabirnu akciju za gradnju doma za stare i neće siromahe, pa je njegova gradnja bila dovršena krajem 1929. Podignuta je zgrada na tri kata i preuređeni su stari prostori, te je sve do лиčno uređeno, opskrbljeno potrebnim inventarom i centralnim grijanjem. Uskoro je uređeno prenoćište za siromašne prolaznike i prostori u koje su preko dana mogli doći siromasi kako bi se ogrijali i nešto pojeli. Kapacitet od 160 kreveta, uz kojega su otpočetka postojali i pomoćni ležajevi, povećan je 1932. dogradnjom.⁹

Vjerojatno negdje u drugoj polovici 1929., sestrama je stigao poziv da preuzmu svakodnevnu skrb za štićenike Doma milosrđa i za ostale siromahe koji tu navraćaju čim te godine bude dovršena njegova gradnja. S. Česlava Andreis piše da su tome posredovali neki rođaci časne majke Andjele Milinković.¹⁰ Kada je u tom pogledu sve konačno bilo uređeno, majka Andjela osobno je 4. prosinca 1929. otpratila u Zagreb sestre Katarinu Milašić i Emiliju Goravica da preuzmu službu u Domu milosrđa,¹¹ koji je otvoren samo nekoliko dana kasnije, 8.

Od otvaranja filijale do početka Drugoga svjetskog rata

Prvoj starješici Amati Kovačević Vrhovna uprava je 1. veljače 1931. ponovno povjerila tu službu,¹⁷ te se ona na njoj zadržala do 2. veljače 1933., kada je premještena u Gruž,¹⁸ a umjesto nje je starješicom u Domu milosrđa imenovana s. Emilija Goravica.¹⁹ Ona je, kako je već spomenuto, bila jedna od prve dvije sestre koje su došle u Dom milosrđa, ali je 9. rujna 1931. bila premještena u Split,²⁰ odakle se sada vratila kao starješica. U međuvremenu je 1930. iz Doma bila premještena i s. Katarina Milašić, također jedna od prve dvije sestre u Zagrebu.²¹ Vjerojatno umjesto nje, u Dom je 30. srpnja 1930. došla s. Pia Budrović, koja je ostala ondje do 21. siječnja 1932.²²

prosinca. Tom svečanom činu prisustvovali su brojni uglednici, među kojima nadbiskup Bauer, ban i humanitarni djelatnik Josip Šilović, izaslanik kralja Aleksandra I. Karađorđevića, gradobačelnik Stjepan Srkulj i brojni drugi.¹² Prvim dvjema sestrama u Domu milosrđa ubrzo se pridružila i s. Amata Kovačević, koja je 15. siječnja 1930. imenovana prvom starješicom nove filijale.¹³ To je bio skromni početak rada prve filijale sestara dominikanki u Zagrebu.

U Domu milosrđa dominikanke su skrbile za siromašne starce i starice koji nisu imali krov nad glavom, a znalo ih je biti do 260. Osim toga, u Domu se dnevno hranilo i po nekoliko stotina siromaha koji nisu tu stanovali.¹⁴ Također su priređivale obilježavanje majčina dana, što je osobito veselilo starice koje nisu imale nikoga svoga,¹⁵ i svečano božićno čestitanje za štićenike.¹⁶ Redovito su u toj ustanovi radile po tri sestre, a ponekad bi im se pridružila i pokojna sestra koja je došla u Zagreb radi školovanja. Ipak, nikada ih nije bilo više od pet, pri čemu je glavnina rada spadala na tri sestre koje su ondje redovito boravile, a one koje su bile na školovanju pomagale su koliko su im dopuštale školske i studentske obvezе.

Za nekoliko sestara postoje samo djelomični podaci o boravku u Domu milosrđa. Starješica Amata Kovačević u izvještaju o prihodima i rashodima filijale s početka prosinca 1932. spominje da se u domu nalaze s. Stanislava, s. Marija Ana i s. Stefana.²³ Prve dvije spominje i starješica Emilija Goravica u lipnju 1933.²⁴ Riječ je o sestrama Stanislavi Plančić, Marijani Moskatelo (čije se ime ponekad navodi u obliku Marija Ana) i Štefaniji Karmelić (čije se ime ponekad navodi u obliku Stefana ili Stefanija). S. Stanislava Plančić, koja je kasnije napustila Kongregaciju, u Dom je mogla doći tek nakon što je 9. svibnja 1931. položila prve zavjete, a do kada je ostala ondje nije poznato. Glede s. Ma-

rijane Moskatelo i s. Štefanije Karmelić, izvori ne bilježe ni kada su došle u Dom milosrđa ni do kada su ondje ostale. Te podatke nije moguće čak ni posredno utvrditi ni približno prepostaviti, pa se moramo zadovoljiti poprilično širokom konstatacijom da su boravile ondje barem u prvoj polovini tridesetih godina prošloga stoljeća.

U studenome 1933. starješica Emilija Goravica u izvještaju o prihodima i rashodima spominje sestre Reginaldu, Vinku i Antoninu.²⁵ Ovoga puta je riječ o sestrama Reginaldi Munitić, Vinki Bodlović i Antonini Slade. S. Reginalda u Dom je vjerojatno došla u drugoj polovici 1933. Naime, u kolovozu 1932. Vrhovno vijeće povjerilo joj je službu starješice u jednoj drugoj zagrebačkoj filijali,²⁶ pa je sigurno tek nakon što joj je ondje istekao jednogodišnji mandat, tj. nakon kolovoza 1933., došla u Dom milosrđa. I s. Vinka Bodlović došla je ondje otprilike u isto doba jer je zbog studija poslana u Zagreb nakon što je 30. kolovoza 1933. u Korčuli položila doživotne zavjete. Nastanila se kod sestara u Domu milosrđa i isprva odande pohađala predavanja na Filozofskom fakultetu, ali je još iste godine preselila kod sestara u stan u Gajevoj ulici. Od tamo je s drugim sestrama, kako je sama pripovijedala, zbog neimaštine i gladi često odlazila po hranu sestrama u Dom milosrđa.²⁷ Za treću od gore spomenutih sestara, Antoninu Slade, nije moguće ni približno utvrditi kada je došla u Dom milosrđa, a ondje je ostala najkasnije do 18. kolovoza 1934. kada je imenova starješicom u drugoj zagrebačkoj filijali, na Botičevu trgu.²⁸

S. Benedikta Kovačić, za koju sestre kažu da je bila "uzor žrtve i neprestanog rada"²⁹, u Dom je došla 12. siječnja 1931. i nedvojbeno je naslijedila s. Emiliju Goravica na starješinskoj službi kada je ova 1934. premještena na Čiovo.³⁰ Nakon isteka trogodišnjeg mandata, s. Benedikta je 26. studenoga 1937. predala upravu novoj starješici Vjekoslavi Poljanić i četiri dana kasnije, 30. studenoga, napustila Dom milosrđa zbog teško narušena zdravlja.³¹

Jedna od poznatijih sestara koje su djelovale u Domu milosrđa svakako je s. Karmela

Marinković. Došla je ondje 10. kolovoza 1935. i ostala do 7. rujna 1941.³² Kroz tih šest godina "specijalizirala" se posebno za pranje i oblačenje preminulih starica i staraca. Prema vlastitom pripovijedanju, radeći taj posao koji su svi drugi izbjegavali, oprala je, obukla i za pogreb pripremila stotinjak mrtvaca.³³ Radi njezine jednostavnosti i iskrenosti, osobito ju je poštivao pomoćni zagrebački biskup Josip Lach.³⁴

Iz izvještaja što ga je časna majka Milinković 22. ožujka 1933. uputila zagrebačkom Nadbiskupskom duhovnom stolu, vidi se da u Domu milosrđa tri sestre njeguju starice i stare, a s njima stanuju još dvije sestre od kojih jedna pohađa Učiteljsku školu sestara milosrdnica, a druga bolničarski tečaj u Higijenskom zavodu kod Zvijezde. Tako u Domu ima ukupno pet sestara.³⁵ Pet godina kasnije, u kolovozu 1938., starješica Vjekoslava Poljanić u izvještaju Vrhovnoj upravi Kongregacije piše da u Domu milosrđa djeluju tri sestre i dodaje: "U ovoj Misijskoj kući sestre iskazuju djela milosrđa siromašnim starcima i staricama kojih ima na broju oko 200 i još k tome izdava ova kuća do 300 obroka hrane svaki dan siromasima koji dolaze po hranu iz vanka."³⁶

Spomenuta s. Vjekoslava Poljanić ostavila je u rukopisu kratku autobiografiju u kojoj se osvrnula i na razdoblje provedeno u Domu milosrđa. Kako sama piše, ondje je 26. studenoga 1937. došla kao novoimenovana starješica, te je ostala na toj službi do isteka trogodišnjega mandata. Kazavši da je bila "službenica siromašnih starica i staraca", dodaje da je u Domu naišla "na mnogo protivnosti." Naime, premda je upravitelj Aleksandar Frelić bio "plemenit čovjek", takvi nisu bili oni koji su ga okruživali i zastupali u Domu, a s kojima su ona i ostale

s. Karmela Marinković

Biskup Josip Lach

a više i više puta suze lijevati” te dodaje: “Teško mi je bilo, i vrlo teško, da nisam znala šta da počnem. Tješila sam se da je i to Volja Božja.

sestre svakodnevno morale raditi i slušati njihova naređenja. Osim toga, kao starješica nije bila sasvim zadovoljna ni posluhom dviju sestara koje su s njom radile u Domu. Zbog svega toga s. Vjekoslava kaže da je morala “mnogo trpjeti,

Bog [je] tako u svojoj mudrosti odredio. Budi mu slava u svemu.”³⁷

U nastavku s. Vjekoslava pripovijeda kako joj je u tim teškim godinama mnogo pomogao isповједnik Aleksandar Gahs, koji je jednom tjedno dolazio slaviti misu u kapeli Doma. On je ubrzo prihvatio njezinu molbu da joj bude duhovnik, pa s. Vjekoslava kaže da joj je bila velika utjeha što je za duhovnika imala tako “sveta i učena svećenika”.³⁸

Spomenimo i da je, prema sjećanju s. Ignacije Bojanić, pomoći zagrebački biskup Josip Lach u to doba često posjećivao Dom milosrđa. Bio je, kako piše s. Ignacija, otac i sestrama i starcima.³⁹

Od izbijanja rata do otpuštanja iz Doma milosrđa

U svojim autobiografskim zapisima starješica Doma Milosrđa, s. Vjekoslava Poljanić, osvrnuла se na izbijanje Drugoga svjetskog rata zapisavši: “Danas 1. IX. [19]39. započeo rat između Njemačke i Poljske, žalim i molim se za našu braću Poljake, koje je jadne napao taj krvolok Hitler. Francuska i Vel. Britanija pošli, da brane pravedne napadnute. Bože daj da pravica pobjadi. Bože vruću ti molitvu prikazujem, da očuvaš moju dragu domovinu od neprijatelja. Još te molim da uzdržiš međusobnu slogu i oslobodi nas strančarenja i cijepanja.”⁴⁰

Nažalost, ratni vihor uskoro je zahvatio i naše krajeve koji su se tada nalazili u sastavu Kraljevine Jugoslavije. Nedugo prije toga, zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac poslao je jednoga svećenika da obavi kanonsku vizitaciju svih zajednica sestara dominikanki u Zagrebu. Na temelju vizitatorova izvještaja, u srpnju 1940. uputio je časnoj majci Česlavi Andreis dopis u kojem, glede filijale u Domu milosrđa, kaže: “Povrh toga u nekojim ovdje kućama, kao u kući ‘Dom milosrđa’ imade samo 3 sestre, a preko 200 siromaha. Same ove 3 sestre, uz najbolju volju ne mogu čitave kuće, koja je dosta velika, čistiti i tolike siromahe dvoriti, i nad njima brigu voditi, a uz to i za gospodarstvo u kući odgovarati. Tu je potrebito barem 5

sestara. Same ove 3 sestre odviše su opterećene i nužno mole za olakšanje. Ako upraviteljstvo bilo iz kojega razloga ne će da imade više sestara u ovoj kući nego samo 3 sestre, onda neka si ono na mjesto sestara uzme svjetovne osobe, ako će htjeti ovako tešku i odgovornu službu na sebe preuzeti. Zato, časna Majko, izvolite javiti upravi ove kuće, ako ne će da ima u ovakovoj svojoj kući barem 5 sestara, da ćete Vi onda ove 3 svoje sestre uzeti iz kuće.”⁴¹

Stepinčev nalog časnoj majci da se s Upravom Doma milosrđa dogovori da u toj ustanovi bude namješteno barem pet sestara, ili da povuče sestre od tamo, nikada nije proveden u djelo. Razlog je nedvojbeno predratna teška situacija, a potom i ratni vihor koji je ubrzo zahvatio i naše krajeve. U to teško doba sestre je posebno mučila skupoča kojoj su zbog malih plaća teško odolijevale. Stoga je časna majka Česlava Andreis u studenome 1940. zatražila od Uprave Doma da povisi sestrama plaću jer im sadašnja “ne dostaje da podmire i najnužnije potrebe kraj ove silne skupoče.”⁴² Upravitelj Doma Aleksandar Frelić odgovorio je časnoj majci kako žali što je njezina molba “u tako nezgodno vrijeme poslana”, dok se čitavo društvo “bori sa velikim financijalnim poteškoćama”, što se neminovno odrazilo i na Dom milosrđa, te njego-

vi prihodi "umjesto da su veći, postaju iz dana u dan sve manji". Frelić je također ustvrdio da su sestre u Domu "potpuno i dobro opskrbljene", zbog čega su im izdaci za osobne potrebe jako mali, a k tome dobivaju i 25-26 dinara tjedno za kupnju onoga što im je potrebno. Na godišnjoj razini tako dobiju dodatnih 1200 do 1248 dinara. Na koncu dopisa, koji je jasna poruka časnoj majci da ne očekuje povišicu za sestre, Frelić ipak traži od nje da izrazi točno u dinarima koliku povišicu traži.⁴³

Sredinom prosinca časna majka Česlava odgovorila je Freliću kako bi željela da se plaća svake sestre povisi na 500 dinara, kao što je to u većini institucija u Zagrebu i drugdje gdje sestre rade. Potom se osvrnula na njegove tvrdnje o primanju i opskrbljenosti sestara u Domu kazavši: "Cijena je štofu našega odijela na toliko porasla, da sestra mora raditi 4 mjeseca za samo odijelo, a da se ne govori o drugim svakodnevnim potrebama. Istina je da ugledna Uprava Doma dava sestrama godišnju sumu od 1,200 dinara, ali to nijesu samo režijski izdaci sestara, već su to izdaci i za ostali personal i to spada na ishranu, a nipošto na ličnu nagradu sestara."⁴⁴

Premda je majka Česlava izrazila nadu da će njezina molba biti uvažena, čini se da Uprava Doma nije bila u mogućnosti udovoljiti joj, pa je ponudila namještenje u Domu milosrdnicama, ali su one to odbile.⁴⁵ Stoga je upravitelj Doma 17. siječnja 1941. ponudio časnoj majci kompromis. Javio joj je da ugovor sa sestrama ostaje isti, a ni njihove plaće neće se mijenjati, ali će se ipak svakoj sestri koja ondje djeluje davati 50 dinara mjesecne ratne pripomoći, što godišnje iznosi ukupno 1800 dinara za sve tri sestre zajedno.⁴⁶ Časna majka očito je prihvatile ponudu, jer su sestre ostale u Domu milosrđa.

U međuvremenu je došlo do promjene starješice u filijali. Zbog premještaja u Gruž, s. Vjekoslava Poljanić predala je tu službu 26. studenoga 1940. s. Bernardini Sardelić Kraljević.⁴⁷ No ona se na službi zadržala nepunu godinu dana, do 15. kolovoza 1941., kada je premještena u Bol na Braču, a starješicom u Domu milosrđa istoga je dana imenovana s. Antonina

Slade.⁴⁸ Ona je na toj službi, po svemu sudeći, ostala sve dok komunisti nisu otpustili sestre iz Doma milosrđa. Pri tom nije jesno je li nakon isteka trogodišnjega mandata ponovno imenovana starješicom ili je tu službu jednostavno nastavila vršiti bez novoga imenovanja, što je u to doba, uslijed teških ratnih i poratnih okolnosti, bio čest slučaj.

U godinama Drugoga svjetskog rata u domu su djelovale sestre Miroslava Antičević (1941. – 1944.)⁴⁹ i Jozica Raos (1942. – 1943.).⁵⁰, a vjerojatno i Paulina Pitarević, za koju nigdje nije zabilježeno kada je točno došla ni kada je otišla iz filijale.⁵¹

Dugogodišnji zasluzni upravitelj Doma milosrđa, Aleksandar Frelić, doživio je gorku sudbinu nakon uspostave Nezavisne Države Hrvatske. Kao Židov, smijenjen je s mjesta predsjednika Upravnog odbora Doma milosrđa, te je, sasvim nezasluženo, onemogućen u svom humanitarnom radu i bez zahvale protjeran iz ustanove koju je upravo on podigao iz pepela. Osim toga, morao je nositi židovski znak, vlasti su mu oduzele imovinu i mirovinu, a deportaciju u koncentracijski logor izbjegao je premi-nuvši 4. ožujka 1943. u 83. godini života. Njegova supruga Ernestina ipak je dva mjeseca nakon njegove smrti deportirana u Auschwitz iz kojega se nije vratila. Nakon rata, u jesen 1945., njihov sin Miroslav preuzeo je Dom milosrđa kao predsjednik njegova Upravnog odbora.⁵² No ostaje nepoznato jesu li dominikanke tada još radile ondje, ili su već bile otpuštene.

Naime, za razliku od Aleksandra Frelića, sestre su dočekale kraj rata u Domu milosrđa, ali i njihovi su dani u toj ustanovi bili odbrojani. Preuzevši potkraj Drugoga svjetskog rata vlast i u Zagrebu, komunisti su, u svojoj bespoštednoj borbi protiv religije, odlučili obračunati se s redovnicama namještenima u državnim ustanovama. Nažalost, točan datum kada su otpustili dominikanke iz Doma milosrđa nije poznat. S. Andelika Prizmić piše da su sestre radile on-

Ernestina Frelić

dje "do neposredno poslije Drugog svjetskog rata"⁵³, a slično i s. Marija Josipa Vidaković kaže da je filijala ukinuta poslije rata.⁵⁴ U nedostatku pisanih izvora, a uzimajući u obzir osobito navedenu izjavu s. Andelike Prizmić, ne ostaje drugo nego zaključiti da su dominikanke iz Doma milosrđa otpuštene najvjerojatnije u drugoj polovici 1945. Tako je, nakon šesnaest

godina postojanja, voljom komunističkih vlasti dokinuta prva filijala sestara dominikanki u Zagrebu. Nažalost, ista je sudbina ubrzo zadesila i sve ostale njihove filijale koje su bile vezane uz državne ustanove, kako u Zagrebu tako i drugdje u novonastaloj Jugoslaviji.

Ivan Armanda

S. Amata Kovačević
(1930.–1931.; 1931.–1933.)

S. Emilija Geravcija
(1933.–1934.)

S. Benedikta Kovačević
(1934.–1937.)

S. Vjekoslava Poljanić
(1937.–1940.;)

S. Bernardina
Sardelić Kraljević
(1940.–1941.)

S. Antonina Slade
(1941.–1945.)

1 Usp. Arhiv Kongregacije Svetih andela čuvara u Korčuli (dalje: AKSAČ), *Kronika Kongregacije svetih andela čuvara 1922. – 1942.* (dalje: KKSAČ 1), dne 14. III. 1925.

2 Usp. Andela MILINKOVIĆ: *Iz rukopisa č. majke Andele Milinković*. U: *Ave Maria*, XVII (1998) 2, str. 55 – 56.

3 *Isto*, str. 56.

4 Usp. KKSAČ 1, dne 28. II. 1926.

5 KKSAČ 1, dne 1. III. 1926.

6 Usp. KKSAČ 1, dne 4. X. 1926. Vjerojatno zbog činjenice da je časna majka Milinković početkom listopada 1926. otputovala u Zagreb, s. Andelika Prizmić zaključila je kako je tada otvorena prva filijala u Zagrebu, i to u nekadašnjoj ulici kraljice Marije (kasnije ulica Braće Kaurića). No taj je njezin zaključak netočan, kako se vidi iz ovoga članka. (Usp. Andelika PRIZMIĆ: *Povijest Kongregacije*. U: *Ave Maria*, III /1974/ 3, str. 72.)

7 Usp.: *Humanitarno društvo "Dom milosrđa"*. U: *Narodna zaštita*, XV (1931) 3, str. 11; 35. redovita glavna skupština Doma milosrđa u Zagrebu. U: *Narodna zaštita*, XVI (1932) 3, str. 11 – 13; Ivo GOLDSTEIN i Slavko GOLDSTEIN: *Holokaust u Zagrebu*. Zagreb 2001., str. 452; Branko POLIĆ: *Humanitarni doprinos Aleksandra Frelića*. U: *Bilten*. Jevrejska općina Zagreb, 1990., 14, str. 8.

- 8 Usp. *Gradnja "Azila za stare ljude" u "Uboškom Domu"*. U: *Narodna zaštita*, XII (1929) 1, str. 4.
- 9 Usp.: *Humanitarno društvo "Dom milosrđa"*, str. 11; 35. redovita glavna skupština Doma milosrđa u Zagrebu, str. 11 – 13; 36. glavna skupština "Doma milosrđa". U: *Narodna zaštita*, XVII (1933) 3-4, str. 9.
- 10 Usp. Česlava ANDREIS: *Sjećanja na pok. Č. M. Andelu Milinković*. U: *Ave Maria*, II (1973) 1, str. 14.
- 11 Usp. KKSAČ 1, dne 4. XII. 1929. Dr. Jure Krišto zabunom je tamo gdje stoji da su sestre došle u Zagreb 4. XII. 1929. pročitao da su došle 24. XII., tj. na Badnjak 1929., što nije točno. (Usp. Jure KRISTO: *Stoljeće služenja Bogu, Redu i narodu. Kongregacija sestara dominikanki Sv. andela čuvara*. Korčula – Zagreb 2005., str. 116.)
- 12 Usp.: B-r: *Svečano otvorenje "Doma Milosrđa"*. U: *Jutarnji list*, XVIII (1929) 6412, 9. XII., str. 3, 4; -ić: *Proslava otvorenja "Doma Milosrđa"*. U: *Narodna zaštita*, XIV (1930) 1, str. 4.
- 13 Usp. *Zapisnici sjednica Vrhovnoga vijeća* (dalje: ZSVV), dne 15. I. 1930.
- 14 Usp. *Humanitarno društvo "Dom milosrđa"*, str. 11.
- 15 Usp. *Majčin dan u Domu milosrđa* u Zagrebu. U: *Narodna zaštita*, XVII (1933) 5-6, str. 8.
- 16 Usp. 37. redovita glavna skupština "Doma milosrđa". U: *Narodna zaštita*, XVIII (1934) 1-2-3, str. 24.
- 17 Usp. ZSVV, dne 1. II. 1931.
- 18 Usp. KKSAČ 1, dne 5. II. 1933.; ZSVV, dne 26. XII. 1932.
- 19 Usp. ZSVV, dne 26. XII. 1932.
- 20 Usp. ZSVV, dne 9. IX. 1931.
- 21 Usp. AKSAČ, [Zbirka osobnika sestara dominikanki], osobnik s. Katarine Milašić.
- 22 Usp. AKSAČ, [Zbirka osobnika sestara dominikanki], osobnik s. Pije Budrović.
- 23 Usp. AKSAČ, Dokinute kuće i samostani, Fascikl Zagreb – Dom milosrđa, S. Amata Kovačević, Račun, 9. XII. 1932.
- 24 Usp. AKSAČ, Dokinute kuće i samostani, Fascikl Zagreb – Dom milosrđa, S. Emilija Goravica, Račun za časnu majku za lipanj 1933.
- 25 Usp. AKSAČ, Dokinute kuće i samostani, Fascikl Zagreb – Dom milosrđa, S. Emilija Goravica, Račun za časnu majku za studeni 1933.
- 26 Usp. ZSVV, 27. VIII. 1932.
- 27 Usp. *Da se bolje upoznamo: S. Vinka Bodlović*. Sa s. Vinkom razgovarala s. Slavka Sente, u: *Ave Maria*, XVIII (1999) 1, str. 44.
- 28 Usp. ZSVV, dne 18. VIII. 1934.
- 29 AKSAČ, *Knjiga preminulih sestara 2*, dne 4. VIII. 1967.
- 30 Nigdje u izvorima nisam uspio pronaći točan podatak o imenovanju nove starješice nakon premještaja s. Emilije Goravica na Čiovo, no ne treba sumnjati da je ta služba povjerena s. Benedikti Kovačić, jer osim nje tada u Dom milosrđa nije bila ni jedna doživotno zavjetovana sestra pa stoga nitko osim nje nije ni mogao biti imenovan na tu službu, pri čemu treba napomenuti kako u izvorima nema podatka da je neka druga sestra bila poslana u Dom milosrđa za starješicu. Iz svega se dade zaključiti da je upravo s. Benedikta Kovačić bila imenovana starješicom.
- 31 Usp. AKSAČ, [Zbirka osobnika sestara dominikanki], osobnik s. Benedikte Kovačić.
- 32 Usp. AKSAČ, [Zbirka osobnika sestara dominikanki], osobnik s. Karmele Marinković.
- 33 Usp. Arhiv samostana Gospe od Ružarija u Šibeniku, Marija KULONJA: *Podaci sestara od 1953. u samostanu Gospe od Ružarija u Šibeniku*, Rukopis bez paginacije, br. 12.
- 34 Arhiv samostana bl. Hozane Kotorke u Zagrebu, Dokumentacija o preminulim sestrama, kutija 3, svezak 3, Ignacija BOJANIĆ: *Prikaz života i rada sestara dominikanki Sv. Andela čuvara u doba od 1932. do 1953.* Rukopis, str. 12.
- 35 Usp. AKSAČ, Spisi Vrhovne uprave (dalje SVU), br. 7/1933., S. Andela Milinković Nadbiskupskom duhovnom stolu u Zagrebu, Korčula, 22. III. 1933.
- 36 AKSAČ, Dokinute kuće i samostani, Fascikl Zagreb – Dom milosrđa, S. Vjekoslava Poljanić Vrhovnoj upravi Kongregacije, Zagreb, 24. VIII. 1938.
- 37 AKSAČ, Vjekoslava POLJANIĆ: *Crtice iz života jedne redovnice*. Rukopis bez paginacije.
- 38 Usp. *Isto*.
- 39 I. BOJANIĆ: *Prikaz života i rada sestara dominikanki*, str. 12.
- 40 V. POLJANIĆ: *Crtice iz života jedne redovnice*.
- 41 SVU, br. 24/1940., Msgr. Alojzije Stepinac s. Česlavi Andreis, Zagreb, 16. VII. 1940.
- 42 Usp. SVU, br. 45/1940., S. Česlava Andreis Upravi Doma Milosrđa, Korčula, 15. XI. 1940.
- 43 Usp. SVU, br. 34/1940., Aleksandar Frelić s. Česlavi Andreis, Zagreb, 26. XI. 1940.
- 44 SVU, br. 34/1940., S. Česlavi Andreis Aleksandru Freliću, Korčula, 13. XII. 1940.
- 45 Usp. SVU, bez b4/1941., Msgr. Josip Lach s. Česlavi Andreis, Zagreb, 5. I. 1941.
- 46 Usp. SVU, br. 2/1941., Uprava Doma milosrđa s. Česlavi Andreis, Zagreb, 17. I. 1941.
- 47 Usp. V. POLJANIĆ: *Crtice iz života jedne redovnice*.
- 48 Usp. ZSVV, dne 15. VIII. 1941.
- 49 Usp. AKSAČ, [Zbirka osobnika sestara dominikanki], osobnik s. Miroslave Antičević.
- 50 Usp. AKSAČ, [Zbirka osobnika sestara dominikanki], osobnik s. Jozice Raos.
- 51 Usp. AKSAČ, [Zbirka osobnika sestara dominikanki], osobnik s. Pauline Pitarević.
- 52 Usp. B. POLIĆ: *Humanitarni doprinos Aleksandra Frelića*, str. 8.
- 53 A. PRIZMIĆ: *Povijest Kongregacije*, str. 72.
- 54 Usp. Marija Josipa VIDAKOVIĆ: *Stablo Kongregacije*. Posebni prilog uz *Ave Maria*, IX (1980) 2-3, str. V.

Kip Gospe od Ružarija u Zlarinu

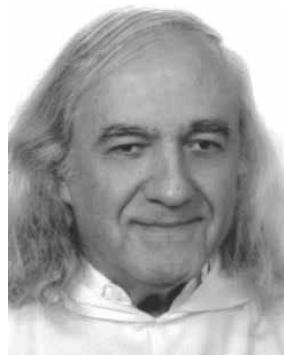
Kada je u kolovozu 1900. održavao pučke misije u rodnom Zlarinu, utemeljio je ondje kruničarsku bratovštinu, te predložio mještanima da nabave kip Gospe od Ružarija i svečano ga donesu u Zlarin, što su oni oduševljeno prihvatali. Godinu dana su sakupljeni priloge od kojih su iz Pariza naručili kip, koji je u kolovozu 1901. dopremljen u Šibenik i smješten u dominikansku crkvu. Miškov je 1. rujna u 9 sati ujutro uz prisustvo zlarinskog crkvenog i općinskog izaslanstva te velikog broja Šibenčana i uz dopuštenje šibenskoga biskupa svečano blagoslovio kip, koji je potom uz pratnju crkvenih zvona i uz pjevanje marijanske pjesme *Zdravo Zvijezdo mora* prenijet na prigodno ukrašeni mali parobrod. Kip je bio smješten na pripremljeno mjesto na krmi nakon

čega je parobrod zaplovio prema Zlarinu. Na brodu se za vrijeme plovidbe pjevalo i molilo krunicu.

Zlarinjani su u svečanom ozračju uz slavljenje zvona i pucnjavu mužara dočekali Gospin kip na obali, gdje su ga položili pod veliki zeleni slavoluk, nakon čega je Miškov održao prigodni govor. Posluživši se Kristovim riječima s križa, kazao je svojim sumještanima: "Evo ti Majke tvoje", a potom se obratio Gospici riječima: "Evo ti Sinka tvoga". Govor je zaključio pozivom na molitvu *Zdravo Kraljice* što je narod prihvatio i na koljenima izmolio. Potom je zlarinski župnik Ivan Bjažić preuzeo kip koji je u svečanoj procesiji odnesen u crkvu gdje je uslijedila sveta misa. Uvečer je čitav Zlarin bio osvijetljen, a slavlje je uljepšao i vatromet.

Prenos Gospina kipa u Zlarin.
U: Gospina krunica, VII (1901) 9, str. 287 – 288.
(pronašao i poslao Ivan Armando)

NAŠI POKOJNICI

**o. IVO MARTINIĆ
dominikanac**

7. srpnja 1939. – 6. rujna 2014.

Dominikanac p. Ivo Martinić preminuo je u subotu, 6. rujna, u dominikanskom samostanu Kraljice sv. krunice u Zagrebu, u 76. godini života i 55 godini redovništva.

Sahranjen je u utorak 9. rujna 2014. na Mirogoju. Sprovodne je obrede vodio otac provincijal, Anto Gavrić uz nazočnost braće dominikanaca, sestara dominikanki, brojnih poznanika i prijatelja, kao i pokojnikove rodbine. Otac Gavrić je u oproštajnom govoru podsjetio na važnije biografske podatke iz pokojnikova života. Tu je biografiju nadopunio prior, o. Slavko Slišković na svetoj misi zadušnici, koja je slijedila u crkvi Kraljice svete krunice, neposredno nakon spro-

voda. O. Slišković je u prigodnoj homiliji istaknuo kako „unatoč tome što ova euharistija slijedi neposredno nakon sprovoda, ona nije slavlje smrti, nego života. S jedne je strane podsjetnik na dar ovozemnog života koji je Bog darovao o. Ivanu, a po njemu onda i dominikanskom redu, hrvatskom narodu i cijeloj Crkvi; dok je s druge strane znak naše vjere u život koji ne prolazi.“

Istoga dana je slavljena misa zadušnica i u samostanskoj crkvi u Dubrovniku, gdje je o.

Martinić proveo najveći dio svoga života. U prigodnoj je propovijedi mons. Toma Lučić, rektor crkve sv. Vlaha rekao kako je o. Ivo, kao i mnogi drugi svećenici, u teškim "godinama hrvatske šutnje" svjedočio svojim životom. „P. Ivo je svojim životom svjedočio ljubav prema Bogu, čovjeku i ovom Gradu". - rekao je mons. Lučić.

Nazočnima se, na kraju obratio i katedralni župnik, don Stanko Lasić, koji je naglasio da će p. Ivu ovaj Grad pamtitи po mnogim lijepim uspomenama koje je ostavio u ovome gradu, a koje su pohranjene u srcima starijih i mlađih

Osnovni podaci iz života i djelovanja o. Ive Martinića

(preuzeti iz: www.dominikanci.hr)

O. Ivo Martinić rođen je 7. srpnja 1939. u Pražnicama na otoku Braču. U dominikanski red stupio je 1958. Prve zavjete u Redu položio je 1959. Za svećenika je zaređen 22. veljače 1965. u Zagrebu.

Nakon toga je upisao i diplomirao na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1975. pedagogiju i filozofiju.

Djelovao je među hrvatskim radnicima u Hamburgu. Kroz više desetljeća bio je kateheta srednjoškolske mladeži ponajviše u Dubrovniku. U vremenu kad se naučavalo kako je religija "opijum za narod" te kako će će iščeznuti i odu-mrijeti, fratar Ivo je s mladima svjedočio suprotno. 1969. osniva vokalno instrumentalni sastav "Orlandovi dječaci" s kojima prvi u domovini izvodi "Beat-Misu" u Dubrovniku, potom osniva i održava nedjeljnu "Misu-mladih" i božićnu "Polnoću mladih" na koju su, za vrijeme komunizma, dolazile tisuće poglavito mladih

generacija. Posebno je istaknuo kako je p. Ivo predano radio s mladima, okuplja ih, pjevaо s njima i prenosio im Radosnu vijest na poseban, njemu svojstven način. „Nije stavljao naglasak na znanje, već na milost i življenje vjere.“ – rekao je don Lasić.

O. Marko Bobaš je u svom osvrту na život o. Ive istaknuo nekoliko oznaka „po kojima je bio prepoznatljiv u zajednici i koje će ostati upamćene, a po kojima će ga, nadamo se, i Gospodin prepoznati, te mu udijeliti mjesto u svome Kraljevstvu.“

iz svih dijelova Dubrovnika i okolice. Glazbeni sastav mijenja svoje ime u geslo dominikanskoga reda «Veritas». Uz suradnju s mladima, kao animator s vokalno instrumentalnim sastavom Veritas objelodanjuje 1981. prvu audio kazetu duhovnih šansona pod naslovom «Tražiš li mir» u izdanju zagrebačke «Kršćanske sadašnjosti». 1987. objavljuje i drugu audio kazetu «Ruku trebam», te 1989. video kazetu «Polnoćka mladih», također u izdanju «Kršćanske sadašnjosti». Tridesetu obljetnicu neprekutog rada obilježava izborom duhovnih šansona «CD-Veritas 1969-2000.» u izdanju «Hrvatskoga katoličkog radija». Više puta bio je biran za priora samostana. Za vrijeme komunističkog režima, 16. prosinca 1986., na sudu u Dubrovniku bio je osuđen na kaznu zatvora od 6 mjeseci, uvjetno 3 godine na rok kušnje.

Zaslužan je za obnovu, proširenje i obogaćenje dominikanskog samostanskog muzeja

u Dubrovniku. Za uspješan pothvat s brojim stručnjacima i izvođačima dobio je nekoliko priznanja među kojima se ističu «Sunčani cvijet» Privredne komore Dalmacije 1989. i «Nagrada Dubrovnika» 1991.

1995. objavljuje knjigu «Put prema slobodi», koju posvećuje svima koji su žrtvovali ovozemaljski život za Dubrovnik i njegovu Hr-

vatsku. Godine 1997. primio je odličje «Red hrvatskog trolista» od prvoga predsjednika nove, slobodne i samostalne Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana «za osobite zasluge za RH i Dubrovačko-neretvansku županiju stečene u ratu, izravnoj ratnoj opasnosti i u iznimnim okolnostima u miru». Poznat je i po višegodišnjoj tjednoj kolumni u «Dubrovačkom vjesniku». Kroz niz godina bio je i službeni izvjestitelj događaja s područja Dubrovačke biskupije za katolički tjednik «Glas Koncila». U izdanju «Glasa Koncila» i «Kršćanske sadašnjosti» 2008. godine objavljuje tri knjige: «Bog govori ljudski», «Što Bog govori?» i «Aktualnost Božje riječi». U tim knjigama, uz postojeće odgovarajuće biblijske tekstove za trogodišnji liturgijski ciklus, iznosi osvrte, razmišljanja i komentare uz aplikaciju za današnje vrijeme.
Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

STANA MATIĆ

29. srpnja 1931. – 26. listopada 2014.

U nedjelju, 26. listopada 2014. zaklopila je svoje zemaljske oči, u zagrebačkoj bolnici Rebro, Stana Matić, rođ. Lukač, majka naše s. Jasne Matić. Rođena je 29. srpnja 1931. u Liskovači – Buško blato. Kao zrela djevojka udala se za Božu Matića koji je živio u istom selu. To je malo selo, sa svega šezdesetak osoba. Ljudi su se, jedan za drugim, raseljavali, odlazili 'trbuhom za kruhom'. Tako je i Božo ubrzo morao potražiti posao izvan granica svoje zemlje. Cijela se obitelj nekoliko puta selila, tražeći povoljnije uvjete za svoj život. Bili su poput 'nomada', u stalnom pokretu, do vječne luke. A do te su luke već došli mnogi iz Stanine obitelji, među kojima i suprug, Božo. Premda već dosta skršena zdravlja, a sada još i udovica, Stana je i dalje ostala postojana u vjeri, nadi i ljubavi. Uvijek susretljiva, s radošću je primala svakoga tko bi je došao posjetiti. Osjetilo se da joj je najslađe popiti kavu u društvu s dragim ljudima. Takvu će je susjadi i znanci pamtitи, o njoj pričati i, nadamo se, naslijedovati.

Ipak, mora se priznati da je Stanin život bio mukotrpan, a osobito zadnjih godina kada joj je bolest, doslovno razdirala tijelo. Već sama činjenica da je tolike godine morala ići na dijalizu, govori sve. Može se s pravom reći sa Psalmistom: „Suze, patnja i bol bijaše joj kruh danju i noću“ (42,4.).

I kad čovjek gleda to izmučeno tijelo, mogao je dobiti dojam da je ona jako nesretna žena, koja samo na patnju misli, s njom lježe, s njom se budi. Međutim, ovo je samo djelomična istina. Tko je imao milost s njom razgovarati, uči malko u njezin život, uvjerio se o jačini duha i radosti ove žene patnice. Iz njezinih se usana nikada nije čula riječ jadikovanja, samo sažaljenja. Naprotiv, ona je svoju patnju posvetila, blagoslovljala i prinosila za mnoge potrebe svijeta i Crkve. I u najtežim je trenucima zazivala i molila Nebesku Majku za pomoć, nizala zrnca krunice, uvjerena da joj to daje snagu i olakšanje. I nije se prevarila! (S)

„.... KAD ZADNJA URA BIJE, DOĐI MAJKO PO NAS!“

Dvanaest sati i pet minuta, kad je izmolila pozdrav Gospo, ona ju je uzela k sebi. Svaki dan je molila Gospino pozdravljenje i pjevala svojim štucavim glasom uz Radio Mariju. Ona joj je bila oslonac, utjeha, sigurna luka. Njen život su obilježila tri Gospina svetišta: Sinj, Bistrica i M.B. Remetska. Kad god je mogla išla je „pišice“! Njen životni hod je hod pustinjom. Nimalo lagan život, pun trpljenja, bolesti. Imala je jaku volju i vjeru. Često smo se pitali: od čega je sazdana i neslomljiva? Zvali smo je „čelična Lady.“ Bog joj je dao takvu narav da je toliki križ, onako sitna, mogla nositi. Samo 18 godina dijalize, zbog čega je svaki drugi dan bila u bolnici Rebro! Tu joj je bio kao drugi dom Prije toga patila je od jakih kožnih oboljenja i to je strpljivo nosila. Nikad je nisam čula pitati: „Bože, zašto?“, osim u zadnjim danima strašne patnje: „Bože, zar sam tolika grješnica da ovoliko trpim!“ Molitva, njezini „libri“, čitanje svetih knjiga, bila joj je svakodnevna hrana. Nikada se nije umarala čitati duhovno štivo. Mogu reći da je u tome upravo uživala, osobito zadnjih godina, kad su joj snage oslabile za bilo kakav teži rad.

U hodu kroz „pustinju“ sa sv. Pavlom je mogla reći: „....Sit biti i gladovati...“ Imati i ne imati.

Svašta je bilo u njenu životu. U tom hodu je rodila nas ptero. Bili smo njena radost, nje-ne suze, njen ponos, njeno trnje, njeni cvjetovi, pet rana! Radila je i odgajala nas kako je najbo-lje znala i umila. Borila se, kao prava majka, za

svakoga od nas. Nije tražila zbog toga posebne hvalospjeve ni ode. Dokazala nam je da je istinska ljubav potpuno besplatna: „Ljubav je velikodušna, dobrostiva je ljubav, ne zavidi, ljubav se ne hvasta, ne nadima se ... Ljubav nikad ne prestaje“ (1Kor 13,4-8).

Hvala ti, majko za tu životnu lekciju!

Njena svjeća je gorjela 83 godine. Ljudi bi rekli: „Naživila se!“ A ja kažem: majka nije nikada stara. Mogu joj klonuti snage, mogu joj bore ‘zgužvati’ lice i čelo, ali njena je ljubav i pažnja uvijek svježa, mlada i nježna. Takva je bila moja mama!

Svoju je trku završila i ja vjerujem da joj je pripravljen vijenac, a kakav će to biti, to samo Gospodar vijenca zna.

Draga mama, počivaj u miru Božjem, u podnožju Majke Božje Remetske, gdje ćeš slušati njena zvona i tvoj će duh biti na vječnoj svestoj misi koja ti je u životu značila sve. Ići u crkvu ti je bio izlet, godišnji odmor, sva radost. Zato te je Majka uzela s „Anđelom Gospodnjim“ u svetu nedilju, kod oltara nebeske gozbe.

Hvala ti, mama, za svu tvoju ljubav. Moli za sve nas, svoju djecu i potomke koji su volili svoju bakicu, moli za sve one koje si poznavala i znaš da su potrebni molitava.

Neka ti je vječni pokoj u krilu Očevu.

s. Jasna Matić

Sahrana Stane Matić na groblju u Remetama

Na vječno počivalište, na groblju u Remetama, u srijedu 29. listopada 2014., otpratilo je Stanu veliko mnoštvo naroda, svećenikâ, rodbine, prijatelja, znanaca, sestara raznih redova, osobito dominikanki, kao i braće dominikanaca. I to je bio pokazatelj koliko je Stana prirasla srcu svakome tko ju je upoznao. Kratki osvrt na njezino vjerničko zalaganje, u crkvi u Remetama, dao je jedan otac karmelićanin, koji je vodio sprovodne obrede. Ovo su njegovi iskazi:

„Draga braćo i sestre,

Stana naša sestra bila je dobročinitelj. Bila je osoba duboke molitve. Bila je osoba radosti, kako u župi tako i u našemu samostanu u Remetama. Mnoga starija braća poznaju njezinu dobrotu i ljubav koju je iskazivala i našemu Redu i našoj zajednici. Imao sam prigodu upoznati je u par navrata i Božjom providnošću zadnji put smo se susreli u bolnici, na Rebru, gdje smo zajedno slavili otajstva Gospodina našega Isusa Krista, gdje sam na bolesničkoj postelji viđio radost i veliko srce jedne žene, koja unatoč patnji zbog boli, to nije odavala. Naprotiv, urezat će mi njezine riječi: „Dođi, pratre, sidi da ti nešto prozborim!“ I tako smo krenuli.

Nama je uvijek jedna dimenzija kada gledamo patnju drugih i pokušat će je približiti mislima koje je s. Agneza, rođena sestra i poglavarica Male Terezije u samostanu Lisieux ovako okarakterizirala, kada je vidjela svoju sestruru kako sa 24 godine leži u bolesničkoj postelji. Zapisala je: „Bilo mi je vrlo teško gledati je bolesnu, pa sam joj često ponavljala: O kako je život žalostan! No, ona mi je odmah odgovorila. Kaže Mala Terezija: „Život nije žalostan, on je, naprotiv, vrlo radostan. Kad biste mi rekli, progonstvo je žalosno, razumjela bih vas. Pogrešno je zvati životom ono što mora završiti.

„Samo nebeskim stvarima treba dati pravo ime, a one neće nikada umrijeti. I radi toga život nije žalostan nego radostan. Vrlo radostan“. – zaključuje sv. Mala Terezija.

Svi koji ste poznavali Stanu, vjerujem da ste mogli iz njezina života zaključiti da uz svu onu težinu koju je prolazila i kao supruga i kao majka, da je imala radostan život. I to se vidi na čovjeku. Vidi se po srcu koje je bilo privrženo Gospodinu našemu Isusu Kristu. Doživjela je lijepu dob. Štošta je propatila i proživjela. Ali ona vezanost uz Boga, uz sakramente, ona radost koja je zračila iz nje kada smo se susretali u samostanskim hodnicima, u klustru, u sakristiji, odavala je dojam žene duboke vjere. Otišao čovjek sa 84 godine ili otišao kad je tek došao na ovaj svijet, teško je to dokučiti. I tu uvijek vidimo da nemamo onu absolutnu kontrolu nad svojim životom; da postoji nešto u nama što nije naše; da postoji Netko u nama tko vodi naš život. I Stana je to pokazivala svojom molitvom, svojim slavljem.

Dok se prisjećamo i trenutaka dobrote koju nam je iskazivala i dok ispraćamo njezino tijelo, neka Božja milost i ljubav u koju je ona vjerovala hrabri nas da ćemo se i mi, jednoga dana, susresti se s dragim Bogom licem u lice.“

MAMA

Mama,
Zašto imam zastrto lice
I ljepotu tvoju ne opažam često
Teška koprena satkana života
Splela je omču, vezala te njome.

Mama, želim te vidjeti
I upijati ljupkost tvoju, hraniti se njome
Pusti rukama mojim, pažljiva ču biti
Skidati polako s očiju ti sjene.

Mama draga,
Dopusti rukama mojim grliti te nježnu
Poput slijepcu, oslonac mi budi
Ah, dijete
I naručje moje pripremljeno za te

Da te njišem i na srce stavljam
K'o ranjenu pticu.
Mama,
Zašto je ljubav moja prema tebi blijeda,
Djetešće moje još si tako mala
Hraniti te trebam, izgladnjelost tvoju.

Mamice draga, požuri što prije
Otvori srce moje za dobrotu tvoju.
Tu sam s tobom, čedo moje
Hranit ču te, ljubiti te, poljupcima svojim
Vidati ti rane, da odrasteš
Prava kćerka budeš.
Mama, mucajući, zapinju mi riječi.
Zagrljaji tako labavi su
Mama, mama, tepajući tebi!

s. Jasna Matić (dragoj Gospi)

ANITA BRUNET (1922-2014)

U petak 19. rujna 2014. zatvorila se knjiga životnog hoda gospođe ANITE BRUNET, velike dobročiniteljice zajednice u Sherbrooku, kao i naše Kongregacije.

Anita Brunet došla je u naš starački dom u Sherbrooku 2001. Doživjеле smo je kao tihu, pažljivu i jako obzirnu, koja je pratila sva događanja u kući. Sestre koje su bile u bližem kontaktu s njome mogu to posvjedočiti. Imala je veliko srce za svakoga, za blagdane uvijek je željela dati svoj doprinos zajednici bilo za kapelu ili pojedinačno nadariti sestre. Uvijek nas je dočekivala i ispraćala s osmijehom na licu.

Zanimljivo je da smo u njezinim dokumentima otkrile da je to dijete bogate obitelji iz Longueuil - Montréal, rođena 30 prosinca 1922., koja je vrlo rano ostala bez oca. Završila je klavir i bila profesorica na više različitim škola u Montrealu. U svom kratkom životopisu navela je da je 6 mjeseci provela kod klauzurnih

sestara dominikanki u Berthierville, Quebec, a kasnije otišla u Francusku u Prouilleu opet u klauzurne sestre Dominikanke, gdje je provela 8 godina. Zbog zdravstvenih razloga vratila se u Montreal i dodvorila bolesnu majku i sestru. Borila se za svakidašnjicu i radila razne poslove. Ulaskom u mirovinu 1982., kupila je kuću i preselila se u Lac Megantic. Živjela je tiho, ali pomagala gdje je god mogla, pogotovo njezino malo mjesto Notre Dame de Bois gdje je i živjela. Godine 1997. doselila se u Sherbrooke, u Residence Carrefour, i tu saznala za nas i naš dom. Čekala je cijelu godinu da dobije sobu. U svome memoaru piše da je to zadnja selidba, jer je željela kod nas završiti. Molila je zajednicu da preuzme brigu za nju, jer nema nikoga, što smo mi prihvatali. Situacija se izmjenila pa kad smo prodale kuću, smjestile smo je u jedan dom i vodile brigu o njoj, redovito smo je posjećivale, a zadnje dane dolazile smo iz Montreala kad god je trebalo. Kad je završila u bolnici bile smo uz nju i posljednji dan. Prema njezinoj želji pokopana je u Lac Megantic, a sprovodna sv. Misa bila je u katedrali u Sherbrooku. S. Mirka i s. Ivana otpratile su je do njezinog počivališta u

Lac Megantic, oko 100 km udaljeno, sjeverno od Sherbrooka. Kako je skromno živjela njezin je zadnji ispraćaj bio jednostavan, ali dostoјanstven, baš onako kako je i željela.

Danas sigurno uživa u zajednici naših svetaca koje je posebno štovala, pa vjerujemo da će nas pratiti svojim molitvama i zagovorom! A

mi, dok joj zahvaljujemo na svemu što je za nas činila, preporučamo njezinu dušu Milosrdnom Ocu da joj On bude nagrada i spasenje. Neka počiva u miru!

s. Mirka i s. Ivana
Montreal

MEDITATIVNI KUTAK

MOŽEŠ LI BITI SVETAC I OSTATI ‘NORMALAN’?

Tko su sveci i možeš li biti poput njih, a istovremeno biti “normalan”?

To su svi oni koji su uspjeli postati ono što ćeš ti biti;

Oni koji su povjerovali u navještaj slobode i pobjedu ljubavi;

Svi oni koji su čuli riječ i pohranili je u srce;

Svi oni koji su pristali na ljubav, zovu se sveti.

To su svi oni koji su postali novo stvorenje.
Kako je Otac htio.

To je svaki čovjek koji je pristao na to da bude samo čovjek.

Sveti – to su samo svi normalni ljudi.

Normalni – Bog im je svetinja nad svetinjama.

Normalni – ne traže svoje slave.

Normalni – sve svoje će ako je potrebno dati prvom prolazniku – jer je isti kao i on.

Normalni – koji oprštaju svaku uvredu, jer znaju da je njima Bog oprostio još i veću.

Puni radosti – jer ne zaboravljaju da ulaze u radost vječnu.

Koji vjerom nadilaze sve moguće magluštine, i smiju im se.

Koji se smrti ne boje, jer su shvatili da je život neuništiv.

Normalni ljudi – kad baš pomisliš kako nikoga nema, oni ti pogledom ravno u oči nadu vrate.

Ljudi sa srcem koje osjeća, pa ne mogu pored kapelice proći, jer je Bog u njoj.

Ima svetaca među nama; koji ne pokreću bitke, iako ih se ne boje, nego mir navještaju.

Obični normalni ljudi.

Ljudi norme, pravila, reda, pravde, vjere, života, dobrote, nesebičnosti, buđenja nade, stvaranja prijateljstava, vraćanja povjerenja.

Koji znadu sjediti na posljednjem mjestu ne rađajući mržnju.

Postoje normalni ljudi, koji, i kad leđa od rada slome, još uvijek su žedni pomaganja.

Kojima je na usnama lijepa riječ, i koji Boga uvijek u srcu čuvaju, i drugima donose.

Postoje dakle ljudi kakav ćeš ti biti! Uči od njih!

Pronađi ih, opiši, oslikaj. Nosi ga u mislima, promatraj i pamti, da se i ti zaraziš.

Druži se s njim, pričaj o njemu, pitaj ga za mišljenje o onome što radiš, isprovociraj ga.
Ne daj mu da prođe pored tebe, a ne priča ti o onome što vidi.

Sveti, sveti, gdje su danas?

Pa, ako ne poznaš ni jednoga – ako ga nisu uspio prepoznati ili sresti, ništa za to: on je i u tebi.

Zamišljaj, kako bi jedan svetac pored tebe tu disao i živio?

Maštom dozovi opet njegov osmijeh, blagost, riječ. I opet uči.

I opet ga pitaj, neka te uči – taj svetac u tebi!"

Pater Ike Mandurić | Bitno.net

*Ne placi za onim što je izgubljeno,
bori se za ono što imaš.*

*Ne placi za onim što je mrtvo,
bori se za ono što je rođeno u tebi.*

*Ne placi za onim tko te je napustio,
bori se za onog koji je s tobom.*

*Ne placi za onima koji te mrze,
bori se za one koji te vole.*

*Ne placi za prošlosti,
bori se za svoje sadašnje borbe.*

Ne placi zbog patnje, bori se za sreću.

*Sa stvarima koje se događaju kod nas,
počnimo učiti da ništa nije nemoguće riješiti,
samo naprijed.*

Papa Franjo

ZELENI KUTIĆ

s. Maje Karmelete Strižak OP, dipl. ing. agronomije

LUK (Allium cepa L.)

Luk se užgaja već 5000 godina, pa spada među najstarije povrtnе kulture. Potječe iz središnje Azije. Preko Bliskog istoka proširio se u Sredozemlje. Nalazi u egipatskim piramidama dokazuju njegovu upotrebu i popularnost koja se dalje nastavila i kod starih Grka i Rimljana. Oni su ga dalje proširili po cijeloj Europi, a Kristofor Kolumbo prenio ga je na američki kontinent. Tako je luk postao jedna od najraširenijih po-

Red: ASPARAGALES

Porodica: ALLIACEAE

Rod: ALLIUM

Vrsta: ALLIU CEPA

vrtnih kultura. Užgaja se zbog lukovice, koja se može dobro čuvati preko zime, što je u davna vremena bila velika prednost.

Luk je nezaobilazno povrće u pripremi različitijih jela. Koristi se svjež u miješanim salatama, mladi luk uz pečenje ili meso na žaru, a pirjani je osnovni sastojak mnogih jela od mesa. Poznata je juha od luka, umaci od luka, punjeni luk i dr. Luk se najčešće konzervira sušenjem, a

poznato je i mariniranje bijelih lučica i ljutike, te marinirana miješana salata, s lukom kao glavnim sastojkom. Hranidbena vrijednost glavice luka vidi se iz sastava jestivog dijela u postotcima:

Voda	87.2-90.0
Ugljikohidrati	8.0-11.9
Sirove bjelančevine	0.33-1.8
Vlakna	0.71-0.8
Sirove masti	0.1-0.4
Minerali	0.57-0.6

Od ugljikohidrata najzastupljeniji su šećeri, glukoza i saharoza do 6%. Važniji minerali u mg/100g svježeg luka su:

Natrij	7-10
Kalij	149-200
Kalcij	27-35
Fosfor	36-44
Magnezij	9-12
Željezo	0.5-1.69
Sumpor	-25

Zastupljenost glavnih vitamina u jestivom dijelu glavice luka u mg/100g utvrđena je u sljedećem rasponu:

Karoten	0.010-0.049
Vitamin E	0.26
Vitamin B ₁	0.03-0.04
Vitamin B ₂	0.02-0.04
Vitamin B ₃	0.11-0.32
Vitamin B ₅	0.14
Vitamin B ₆	0.098-0.17
Vitamin C	6-17

Zbog ljekovitih svojstava važni su i drugi sastojci luka, kao što je tiosulfinska kiselina koja usporuje razvoj bakterija i aliin, koji pod djelovanjem fermenta alinaze prelazi u alicin, koji daje luku karakteristični miris i djeluje antibakterijski.

Luk jača organizam, a i danas se uspješno koristi protiv gripe i prehlade. Dokazano je da luk čisti krv, poboljšava cirkulaciju i smanjuje šećer u krvi, te povoljno djeluje na rad srca. Osim toga pospješuje probavu, sprječava grčeve, poboljšava apetit i izlučivanje mokraće i znoja.

Luk je dvogodišnja ili trogodišnja kultura. Može se uzgajati gotovo na svim dobrim, strukturnim i plodnim tlima. Prednost imaju lakša tla, pjeskovite ilovače ili ilovaste pjeskulje, te organogena tla bogata humusom. Optimalni pH je od 6 do 7, a na organogenim tlima podnosi i pH 4. Vrlo je osjetljiv na zaslanjena tla. Važno je osigurati navodnjavanje.

Zbog brojnih bolesti i štetnika luk se ne smije uzgajati na istoj površini najmanje pet godina, a ni druge vrste luka. Dobre su pretkulture: pšenica, ječam, uljana repica i djeteline za ljetnu sjetu ili jesensku sadnju, a za proljetnu sadnju krumpir i grah. Zob i raž treba izbjegavati zbog istih štetnika. Važno je da pretkultura ostavlja što manje korova.

U domaćinstvima luk se često čuva u vijencima obješenim na grede na tavanu. Na taj se način osigurava dobra prozračnost, a zimi niske temperature.

Smatra se da što je blaža klima, to je luk sladi. Ako vam pak suze pri čišćenju luka stvaraju probleme stavite ga na sat vremena u hladnjak.

I evo nas pri kraju. Znate što ima nova i zašto nakon češnjaka – luk (kapula)? Razlog je u promjeni adrese. Da, da, u Dubrovniku se sve „okreće“ oko „njega“. Vjerujte čak kečap i majoneza „idu s njim“.

Pozdrav od sada iz Dubrovnika!

Vaša s. Maja karmela!

KRIŽALJKA

			A	IME SESTRE NA SLICI	GRČKI BOG NEBA	KRAJ	NAUKO VRLINA- MA
TREĆI EVANDE- LIST							
GREŠKA (LAT.)							
METAK, PUŠCANO ZRNO							
PRKOS							
UGLJIK				KOBALT			
				RURALNO NASELJE			
IMELDA SLADOVIĆ					LITRA		
					PRONAĆI		
I	TRKALI- ŠTE ZA KONSKE UTRKE	ZRAČNI, CESTOVNI, VODNI ILI ŽELJEZNIČKI	HRANA				
			NAUKA				
HRVATSK- A POŠTA		POLOG					
		PRVAK U SPORTU					
NEKADA- ŠNJA PERZIJA				OČEVI			
				ZNAK			
RAD					IMELDA JURIĆ		
JEDINICA ELEKTRI- ČNOG OTPORA		NOVI ZELAND			EGIPA- TSKI BOG SUNCA		
		ZNAK ZA DUŽINU			GRAM		
PREZIME SESTRE NA SLICI						SEDMO GRČKO SLOVO	
DIO KOPNA IZVUČEN U MORE		PRIJE- DLOG S			TEBE		
		PRIJEDLOG UZ GEN.			RIJEKA		
OKRUGLO SLOVO	OTKRI- VEN						
	3. TON GL.LJEST.						
PČELINJI PROIZVOD			PRVI I TREĆI SAMOGL- ASNIK			AMPER	

Vic godine

Još niti jedna rješena križaljka
nije stigla u Uredništvo!!!